A NAGYSZALONTAI EV. REF. EGYHÁZMEGYE

1895. ÁPRIL 18-ÁN

N.-SZALONTÁN TARTOTT KÖZGYŰLÉSÉNEK

ÉS

BIRÓSÁGI ŰLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

KIADTA:

BALOG AMBRUS

EGYHÁZMEGYEI FŐJEGYZŐ.

DEBRECZEN,

NYOMATOTT A VÁROS KÖNYVNYOMDÁJÁBAN.

1895. — 471.

A NAGYSZALONTAI EV. REF. EGYHÁZMEGYE

1895. ÁPRIL 18-ÁN

N.-SZALONTÁN TARTOTT KÖZGYŰLÉSÉNEK

ÉS

BIRÓSÁGI ŰLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

KIADTA:

BALOG AMBRUS

EGYHÁZMEGYEI FŐJEGYZŐ.

DEBRECZEN,

NYOMATOTT A VÁROS KÖNYVNYOMDÁJÁBAN.

1895. — 471.

A NAGY-SZALONTAI EV. REF. EGYHÁZMEGYE

1895. ÁPRIL 18-ÁN

NAGY-SZALONTÁN TARTOTT KÖZGYŰLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

Jelen voltak:

Széll Kálmán esperes és *Tisza Kálmán* egyházmegyei gondnok elnöklete alatt:

I. Tanácsbirák:

Lelkészi részről:	Világi részről:
Balog Ambrus	Tisza István
Márk Ferencz	Benedek László
Nagy Imre	Dr. Balogh Elek
Böszörményi Lajos	Sántha István
Sipos Imre	Fábián László.
Hajdu Elek	

II. Jegyzők:

Balog Ambrus, Nagy Imre lelkészi, — Sántha István és Hadházy Kálmán világi részről.

III. Számvevőszéki tagok:

Sántha István, Szikszay Lajos, Borbély László, Márk Ferencz és Bagdi János (ugy is mint egyházmegyei pénztárnok).

IV. Lelkészek:

Bán József nagyzerindi, Nyeste István magyarhomorogi, Szondy Géza szentleányfalvai, Kolumbán Áron kötegyáni, Ónodi Sándor mező-gyáni, Kozma Zsigmond mező-sasi, Miklósi Béla erdő-gyaraki, Szilágyi Sándor boros-sebesi, Fogarassy Bálint radna-lippai, Boros Gábor árpádi, Leelőssy István bajji, Pokoli József geszti lelkész-társak és Vadas Gyula csermői segéd-lelkész-tanitó.

V. Tanitó testület képviselője:

Varga Károly ágyai tanitó.

VI. Egyházak világi képviselői:

Szathmári Zsigmond, Bereczki Imre Nagy-Szalontáról, Ölyűs András Sarkadról, Tenkei Sándor Mező-Gyánból, P. Szabó Lajos Magyar-Homorogról, Hajdu József Vadászról és Rózsa József Szemlakról.

Esperes — buzgó ima után — szivből-szivhez szóló meleg szavakkal üdvözli elnök-társát — egyházmegyénknek mindnyájunk által szeretve tisztelt gondnokát, — Tisza Kálmán ő nagyméltóságát, ki egyházi ügyeink iránt való érdeklődésében soha el nem fáradva, buzgó szeretetét nemcsak szavakkal nyilvánitja, hanem ugy is mint egyházi közügyeinknek nagy és nehéz küzdelmekben megedzett bajnoka, — ugy is mint magán ember, minden ékes szólásnál szebben ragyogó tetekkel bizonyitotta be, mely tettek és jótékonyságok mindnyájunknak tükörül, — lelkesitő példa gyanánt szolgálhatnak; — szive mélyéből üdvözölve az egyházi és világi tanácsbirákat, a jegyzőket, a megjelent lelkészeket, a tanitó testület és az egyházak világi képviselőit, általában a közgyűlés minden alkotó tagjait: jelen közgyűlést lelkes „éljenek" között, megnyitottnak nyilvánitja.

1. Jegyző felolvassa neveit az egyházak megjelent képviselőinek, kik szabályszerüen kiállitott megbizó leveleiket hozzá beadták.

Az egyházak világi képviselői, a fent kitett sorrendben, igazoltatnak.

2. A tárgysorozat felolvastatván:

helybenhagyást nyer és a tanácskozás sorrendjéül szolgál.

3. Olvastatott az esperesnek következő jelentése az egyházmegye vallás-erkölcsi és anyagi állapotáról:

„Nagytiszteletü egyházmegyei közgyűlés.

Egyházmegyénknek az 1894-ik évi valláserkölcsi és anyagi állapotát feltüntető jelentésemet, a következőkben van szerencsém beterjeszteni:

I. Valláserkölcsi állapot.

Az elmult 1894-ik esztendőben is, gyülekezeteink vallásos buzgóságáról tesz bizonyságot a közönséges istenitisztelet gyakorlása, — mert a beérkezett jelentések szerint, ugy ünnepnapokon, mint vasárnapok délelőttjén, — nagy munkaidő kivételével — dicséretes buzgósággal gyakorolják egyházunk

tagjai, — a hitelveink szerint tartani szokott közönséges istenitiszteletet, — és ha lankad is ez a buzgóság a vasárnap délutáni és a köznapi istenitisztelet alkalmával: de ujra föllendül és benső érdeklődést mutat, a nagyobb mezei-munka bevégeztével a téli évszakban tartani szokott biblia-magyarázatoknál.

Vasárnap délután egyházmegyénk 26 egyházában kátémagyarázat, — négyben bibliamagyarázat, — 9-ben felváltva e kettő, — négyben egyszerü imádság tartatik, — egyben pedig nem tartatik istenitisztelet. Köznap reggelenként minden nap tartatik istenitisztelet: 25 egyházban, — hetenként kétszer: nyolcz egyházban, — csak bünbánati héten: 11 egyházban. Köznap délután naponkint tartatik istenitisztelet: 3 egyházban, — 41-ben nem. Köznapokon bibliamagyarázat tartatott: 23 egyházban, — 21-ben nem. — Urvacsoráztak 24 egyházban, hol ez nyilván tartatott: 28,294. —

Az erkölcsi állapot megitélésére szolgáljanak a következő adatok:

Törvénytelen szülöttek száma: 274 (3498 közül) = 7.8%, törvénytelenül együtt él, a mennyire ez kipuhatolható volt: 233, — visszás-hazas volt: 87; — kik közül lelkészi békéltetés folytán kibékült: 40, — elválik: 26. Hozzánk áttért: 57; — kitért: 18; — nazarénusok vagy baptisták vannak 17 helyen; — szertartás nélküli temetés fordult elő nyolcz helyen; vegyes házasság köttetett: 114. — —

II. Iskola ügy.

A tanügyi bizottság külön jelentésén kivül van szerencsém előterjeszteni, hogy 6 - 12 éves: 9242 tanköteles közül iskolába jár: 8602 = (93.4%); — nem jár: 640 = (6.6%); — a 13—15 éves: 3344 tanköteles közül iskolába jár: 2174 = (66%); — és nem jár: 1170 = (34%).

III. Anyagi állapot.

Az 1894-ik évről szóló gondnoki számadásokat az egyházi törvény értelmében bekivánván, azokat megvizsgálás végett az egyházmegyei számvevőszékhez áttettem, mely is e tárgyu jelentését az egyházmegye közgyüléséhez külön adta be.

Az egyházak ingó és ingatlan vagyonáról kiállitott s a törvényszerü egyház látogatás alkalmával hitelesitett leltárt nyilvántartom.

Ezeknek előre bocsátása után áttérek, az 1894-ik év folyamán történt épitkezésekre és hagyományokra:

a) Épités és javitás.

Ágyán: leányiskola tanterme kibővitésére és javitásra: 279 frt 72 kr; — *Anton*: tanitói lakáson uj keritésre: 40 frt; — *Bajjon*: lelkészlakon keritésre, iskolánál ürszékekre: 100 frt; — *Belényesen*: templomra uj ablakok: 35 frt, 25 frt; — templom tetőre csatorna: 9 frt; — lelkészlakon kutra: 23 frt 50.; — iskola épületnél javitás: 15 frt 62; — *B.-Ujlakon*:

lelkész és tanitói lakásokon javitásra: 27 frt 67 kr; — *Bél-Zerinden*: templom körül csatorna: 80 frt, az iskola egész uj berendezése: 100 frt; — kerités lelkészlak és iskolánál: 43 frt 10 kr; — magtár épitésre: 58 frt 85 kr; *B.-Sebes*: iskola javitás adakozásból: 15 frt 20 kr; — a görögkeleti egyházzal közös vizimalom javitására: 156 frt 80 kr; — lelkészlakon javitások a lelkész költségén: 10 frt 72 kr: — *Erdő-Gyarakon*: javitásra: 25 frt 42.; — *Erdőhegyen*: javitásokra: 116 frt; *Fekete-Gyarmaton*: apró javitásokra 40 frt; — *Fenesen*: az iskolaépületben pincze: 60 frt; — *Geszten*: javitás az egyházi épületeken: 171 frt 11 kr; — *Apátiban*: lelkészlakon mellék-épületre: 110 frt; — keritésekre: 40 frt; — *Kötegyánban*: egyházi épületek javitására: 250 frt; — *Homorogon*: uj templom és torony épittetett: 9448 frt 99 kr; — lelkészlakon uj tetőzet: 120 frt 31 kr; — templom keritésre: 96 frt; — két uj harang: 860 frt; — *Ménes-Gyorokon*: lelkészi-lakon melléképület javitásra: 80 frt; — *Mezö-Gyánban*: két uj harang s egy régi harang átalakitása vasállványnyal: 1962 frt; — a toronyóra kijavitására: 215 frt; — apró javitásokra: 43 frt; — *Mezö-Sason*: egy 9 változatu uj orgona készittetett: 1343 frt 82 kr; — javitásokra 122 frt; — *Nagyharsányban*: 2 uj harang állványnyal: 950 frt 78 kr; — *N.-Szalontán*: épületek javitására: 962 frt 18 kr; — *Nagy-Zerinden*: apróbb javitásokra: 120 frt; — fiuiskolára uj ablakok: 36 frt; *Okányban*: uj központi fiu és leányiskola épittetett: 14.448 frt; — lelkészlak folyosója üvegeztetett: 240 frt; — lelkészlak folyócsatornával ellátatott: 120 frt; tanitói lakásokon melléképület: 160 frt; — *Sarkadon*: egyházi épületek javitására: 612 frt 25 kr; — toronyfestésre: 300 frt; *Sonkolyoson*: templom s torony javitásra: 145 frt; — lelkészlakon 2 ajtó: 17 frt; — *Szakálon*: keritésre és uj kapura: 69 frt; — *Szemlakon*: javitásokra: 92 frt 69 kr; — *Szentleányfalván*: az iskola folyosójának kövezésére: 9 frt 50 kr; — *Tamásdán*: lelkészi és tanitói lakon javitások: 60 frt 19 kr; — az iskolánál egy ürszék: 120 frt; *Tarkányban*: a leányiskola és lelkészlak kipadoltatott és salukáterekkel láttatott el: 60 frt; *Tenkén*: uj orgona épittetett 2750 frt; — *Ugrán*: javitások: 111 frt; *Vadászon*: melléképületek javitására, kut készités és temető körülárkolására: 60 frt.

Épitkezés és javitás történt tehát 33 egyházban. — Összesen: 37,677 frt 42 kr.

b) Adakozás és hagyomány.

Ágyán: perselypénz: 19 frt 19 kr; — *Árpádon*: Tóth András: 100 frt; — Sárközi Gergely és neje Tóth Katalin: 750 frt; — *Bajjon*: Kővágó Istvánné templomi asztalteritő 5 frt; — Schwarcz Jakab szegény iskolás gyermekek ruhájára: 25 frt: — *Belényesen*: perselypénz: 23 frt, — egy báljövedelemből: 60 frt 08 kr; — egy majális jövedelméből: 31 frt 55 kr; — *B.-Ujlak*: perselypénz 10 frt 90 kr; — községi birói büntetés pénzből: 1 frt; — *B.-Böszörmény*: néh. Horváth József alapitványul: 100 frt; — Varga Lajos: 5 frt; — Nagy János: 5 frt: — perselypénz 33 frt 84 kr; — *B.-Sebesen*: Szilágyi Sándor lelkész neje, egy értékes urasztali teritő:

60 frt; — perselypénz: 23 frt 75 kr; — iskola javitásra többen: 15 frt 20 kr; — Szilágyi Sándor lelkészlak javitásra: 10 frt 72; — Gróf Wencheim Frigyes: az egyháznak a malomviz taxa díját 2 évről elengedte: 82 frt 10 kr; — *E.-Gyarakon:* községi képviselő testület a vadászterület bérösszegét: 99 frt 10 kr; — perselypénz: 38 frt 79 kr; — báljövedelméből: 23 frt 28 kr; — *Erdőhegyen*: szegény iskolás gyermekek ruházatára jótékonyczélu előadásból: 24 frt 96 kr; — *Fenesen*: többek önkéntes adakozásából egy orgona vétetett: 450 frt; — *Geszten*: perselypénz: 43 frt 24 kr; — büntetés pénz, egyházi és iskolai czélra: 9 frt 50 kr; — *Tisza Kálmán: esedékes egyházi adóján felül élete végéig évenkénti 100 frt*; *Gyantán*: perselypénz: 39 frt 25 kr; — temető-sirokból 35 frt; *Kis-Peregen*: Danka Jánosné iskolai alapitványt tett 100 frt; — *Komádiban*: orgona állitására többen: 75 frt; — *Kötegyánban*: a sarkadi takarékpénztár iskolás gyermekeknek jutalmul: 10 frt; — *Homorogon:* 2 uj harangra adakoztak: 400 frt 90 krt; — *Steinbach Ervin* és családja egy értékes urasztali teritőt 150 frt; — 2 ezüst tányért: 50 frt; — Schwarcz Ferencz és neje urasztali teritő: 100 frt; — egy ezüst pohár: 100 frt; Madari István és neje szószék teritő: 12 frt 50 kr; — P. Tarsoly Mihály és neje keresztelő edény 15 frt; — *Ménes-Gyorokon*: perselypénz 26 frt 21 kr; — Rozsnyai Mátyás egy uj hármoniumot 500 frt értékben; — Molnár Lajos: a lelkészlak mellék épületéhez anyagot adott 24 frt; — Masznyik Dániel: 4 frt: — Ingyen közmunka értéke: 20 frt; — Józsa Péterné 8 frt; — Gyürki Gábor: 1 frt; — Magyar királyi földmivelésügyi miniszteriumtól, és Lakatos Andrástól gyökeres és sima szőllővesszők: 50 frt; *Mező-Gyánban*: templom épitésre Tisza Kálmán ur 1000 frt; D. Bugyi Sándor 100 frt; — Orgona alapra id. Tenkei Sándor: 10 frt; — Sibrover Hermann: 5 frt: — ácsmunkások: 5 frt; — *Mezősas:* orgonára önkéntes adomány: 734 frt 25; — *Nagyharsányban*: perselypénz: 32 frt 35 kr; — 2 uj harang és állványára: 950 frt 78 kr; Német Sándor urasztali teritőket: 14 frt 50; Tokalyi Juliánna: gyászteritőket 15 frt; — Lakatos Antal: közszükségletre: 5 frt: — *N.-Szalontán*: közperselypénzből gyült: 269 frt 69 kr; — Szöllősi Péterné hagyománya: 30 frt; — N.-Szalontai takarék-pénztár: szegény gyermekek ruházására: 50 frt; — ugyan arra n.-szalontai asztaltársaság: 30 frt; — IV-ik temetkezési társulat: az éneklő gyermekek ruházására: 10 frt; — az első temetkezési társulat: templom javára: 50 frt; — *Kiss Ferencz*: II-ik templom alapra: *200 frt*; *Nagy-Zerinden*: perselypénz: 8 frt 15 kr; — Kertész Gábor közszükségre: 5 frt; *Aradon*: Az „Arany-könyv" alapra: 150 frt; — *Okányban*: Schwarcz Jakabné: egy urasztali ezüst pohár: 40 frt; — a kaszinó egy iskolai csengőt csináltatott: 35 frt; *Pankotán:* a népbank iskolai czélokra: 20 frt; — *Radna-Lippán*: részint a helybeliek, részint a vidékiek adományából begyült: 254 frt 85 kr; — melyhez nagyobb adományokkal járultak: Dr. Böhl Eduárd bécsi tanár: 20 frt; — szatmári egyház: 5 frt; — Brankován Miklós: 10 frt; — Némethy Lajos és neje: 15 frt; Nagy Lajos 6 frt; — Fogarassy Bálint lelkész gyüjtése *Mátészalkán*: 67 frt; — Magy. kir.

földmivelési miniszterium lelkésznek tüzifát: 48 frt értékben. *Sarkadon*: Sarkad vidéki takarékpénztár iskolás gyermekeknek: 30 frt: — első temetkezési társulat: 10 frt; — 3 egyházi takarék-magtár: 85 frt: Sirhelyért: Váradi Lajos: 22 frt; — Csiszér Erzsébet: 10 frt; — N. Kiss Ferencz: 10 frt; — néh. Szilágyi Ferencz kötvényen: 50 frt; — egyvalaki: 1 frt; — *Sonkolyoson*: templom s torony javitásra egyháztagok adománya: 145 frt; — Nagy Elek lelkész adománya: 17 frt; — Pokoly Kálmán állami tanitó: 23 frt; — *Szakálon*: szegény iskolás gyermekek tankönyveire: 5 frt; — biharmegyei népnevelési egyesület taneszközökre: 15 frt; — *Szentleányfalván*: Kiss Mihály: 9 frt 50 kr; *Tamásdán*: báró Bors Frigyes: 132 frt érték; — közadakozásból a templomba egy hármónium: 184 frt 16 kr; — egy báljövedelméből: 9 frt 36 kr; — *Tárkányban*: perselypénz: 29 frt; — *Nyégerfalván*: perselypénz: 4 frt; — egyesek adománya: 5 frt; — *Vadászon*: temető rendbehozására közadakozásból: 26 frt — községi előljáróságtól: 22 frt; — keresztelő edényre Özv. Vékás Ferenczné: 4 frt; — Vasadi János: 1 frt; — *Csermőn* templom s iskola épitési alapra gyült: 24 frt 60 kr; — A csermői fillér egyletre: 61 frt 22 kr, melyből ruhával és könyvvel 10 gyermek láttatott el: 23 frt 98 kr értékben.

Tehát az összes adományok és hagyományok értéke, az értékben fel nem tüntetett természetbenieken kivül *35 egyházban : 9001 frt 47 kr; — azaz kilenczezer egy frt negyvenhét kr.*

Ezenkivül az urasztala több helyen részint egész éven át, részint egyes alkalmakkor, egyes buzgó egyháztagok adományából láttatott el kenyérrel és borral, u. m.: Bajjon, Belényesen, B.-Ujlakon, B.-Böszörményben, B.-Sebesen, Fenesen, Geszten, Gyantán, M-Gyánban, M.-Sasson, N.-Szalontán, Okányban, Pankotán, Radna-Lippán, Sonkolyoson, Szakálban, Szentleányfalván, Tamásdán és Ugrán.

Az elmult év folyamán egyházmegyénk az országos ev. ref. közalapból ideiglenes segélyül: 390 frtot; — missziói segélyül: 850 frtot; — lelkészi állomások fölsegélésére tőkesegély évi járadékául. 245 frtot; — épitkező egyházak tőke segély évjáradékául: 75 frtot nyert; államsegélyül: 983 frtot, — a tiszántuli ref. segélyegylettől: 150 frtot; — egyházmegyei lelkészi gyámintézetünk a b. Baldácsy alapitványból 51 frt jutalékot; — egyházmegyei pénztárunk a Fonciere pesti biztositó-intézettől; 27 frt jutalékot. A bihar-megyei népnevelési egyesület a jánosfalvai tanitónak jutalmul 100 frtot; a szakáli iskolának: 15 frt értékű taneszközöket adományozott.

Hálás köszönettel jelentem be, hogy *dr. Wekerle Sándor, mint Magyarország pénzügy-minisztere a ménes-gyoroki ev. ref. egyháznak, az Apaffy-féle 100 kösö alapitvány váltságaképen évi 252 frtot o. é. tett folyóvá;* — ugy hogy ezen pénzügyminiszteri kedvező intézkedés, és az azt tudató vallás és közoktatásügyi miniszteriumi azon leirat folytán, — hogy a mennyiben ezen váltság összeg nem volna elegendő a ménes-gyoroki ev. ref tanitó törvényszerü fizetésének biztositására: a hiányzó összeg pótlásáért folyamodjék a m.-gyoroki ev. ref. egyház a vallás és közoktatásügyi miniszteriumhoz, — vált lehetővé, hogy Ménes-Gyorokon a századok óta

szünetelő ev. ref. önálló tanitóság ujonnan felállittatott és betöltetett. Ezen, — nemcsak a ménes-gyoroki egyházat, hanem egyházmegyénket, sőt az egyetemes ev. ref. egyházat annyira érdeklő ügynek kedvező elintézéséért ugy, dr. Wekerle Sándor urnak, mint Magyarország pénzügyminiszterének, mint br. Eötvös Loránd urnak, mint vallás és közoktatásügyi miniszternek — valamint egyházmegyénk szeretve tisztelt gondnokának, ki ezen ügyben közbenjárni kegyes volt: egyházmegyénk hálás köszönetét tolmácsolom és jegyzőkönyvileg kifejeztetni kérem.

Szintén hálás köszönettel jelentem be az arad-csanádi egyesült vasutak Igazgatóságának azon nemes áldozatkészségét, mely szerint a borossebesi szegény ev. ref. egyház templom fedéséhez szükségelt 6200 drb első rendü hornyolt fedél-cserepet, — 1000-kénti 40 frt szabott ár helyett: 15 frtjával bocsátott rendelkezésre ingyen helybe szállitással. *Megnyugtató* tudomásul jelentem be, hogy a n.-zerindi ev. ref. egyház végre folyó évi márcz. 17-én tartott presbyteriumi és márcz 31-én tartott egyházközségi közgyülésében a III-ik iskola folyó évi szeptember 1 én leendő felállitására, illetőleg megnyitására magát kötelezte, — mint ezt e tárgyu külön beadványa igazolja.

Az egyházi hivatalnokok fizetését egyházmegyénk minden egyházában a presbyterium szedi be, — 9 egyházban nem nyerték ki az egyházi hivatalnokok fizetéseiket a mult esztendőben. Az egyházi épületek egyházmegyénk minden egyházában tüzkár ellen biztositva vannak.

A presbyterium tagjainak $^1/_4$ része, — az egyházi törvény 24. §-sa értelmében, egyházmegyénk minden egyházában, ezen év január havában uj választás alá jött, s illetőleg ujonnan választatott meg.

IV. Népmozgalmi adatok.

Egyházmegyénkben 44 anya-egyház, 8 leány-egyház, 213 szórvány és 3 missziói kör van. Ezekben a lelkek száma: 77,744, — a születeké: 3498 vagyis 4·5%; — meghaltak: 2380, vagyis 3%; — az ujházasoké: 805 vagy is 1·3%; — konfirmáltaké: 1206 vagy is 1·5%; — a 44 anya-egyházban van: 45 rendes lelkészi állomás, a rendes lelkészek száma: 45, — kik közül egy körlelkész is és 8 segédlelkész.

V. Halálozás.

Részvéttel jelentem be Ferenczy Gedeon aradi nyugalmazott ev. ref. lelkésznek, — egyházmegyénk egykori tevékeny tanácsbirójának, folyó 1895. Február 25-én életének 67-ik, lelkészségének 36-ik évében hosszas szenvedés után történt elhunytát. Nyugodjék csöndesen.

Nagytiszteletü egyházmegyei közgyűlés!

Midőn egyházmegyénk válláserkölcsi és anyagi állapotát a fentebbiekben van szerencsém feltüntetni, kérem hogy azt, s az abban részletezett épitkezéseket, adományokat és kedvező intézkedéseket tudomásul venni, —

s a buzgó adakozóknak s illetőleg egyházunk érdekében nemes buzgósággal intézkedőknek jegyzőkönyvileg köszönetet nyilvánitani méltóztassék."

Egyházmegyénk közgyülése az esperesnek tiszta, világos, átlátszó és kifogástalan szabatossággal szerkesztett szép jelentését elismerő köszönetének kifejezésével általában tudomásul veszi.

A részletesen kitüntetett épitkezésekért és javitásokért az illető előljáróságok iránt, — a jó szivről, az emelkedett lélekről tanuskodó, nemes adományokért a buzgó adakozók iránt általában is hálás köszönetét nyilvánitja közgyülésünk.

De kedves kötelességének ismeri közgyülésünk hálás köszönetét jegyzőkönyvileg különösen is kifejezni Dr. Wekerle Sándor — mint Magyarország volt pénzügyminisztere — báró Eötvös Loránd — mint Magyarország vallás és közoktatásügyi volt minisztere iránt, kik magas állásukban a kisebb ügyeket is részrehajlatlan igazságérzettel intézve, a ménes-gyoroki sok nehézségekkel küzdő egyháznak az Apaffy-féle 100 kősó alapitvány váltságul évi 252 forintot folyóvá tettek.

Továbbá hálás elismerését fejezi ki közgyülésünk Tisza Kálmán szeretve tisztelt egyházmegyei gondnokunk iránt is, nemcsak azért, mert a ménes-gyoroki egyház régi jogának érvényesitésében hathatós közben járásával segiteni kegyeskedett — hanem azért is, mert egyházunknak olthatatlan lánggal égő buzgó szerelméről kicsinyeknek és nagyoknak egyformán lelkesitő példát mutatott az által, hogy a geszti egyházat, esedékes egyházi adóján felül, évenként 100 frt adományban részesiti, — és a mező-gyáni templom épitésére 1000 forintot admányozott.

Mig ilyen nemes érzésü, — ilyen emelkedett gondolkozásu vezérek áldott keze kormányozza egyházunk hajóját: mindig biztosan remélhetjük egy szebb jövő hajnalának reánk derülését.

4. A nagyszalontai presbyterium jelenti, hogy Kis Ferencz nagyszalontai lakos, a Nagyszalontán ujonnan épitendő ev. ref. templomra 200 forintot készpénzben adományozott.

A nagyszalomtai presbyterium arról is jelentést tesz, hogy a Bajó János hasonló czélu alapitványa 1894. decz. 31-én 208 frt 44 kr.

Örvendetes tudomásul szolgál.

A szalontai egyház presbyteriumától elvárja közgyülésünk, hogy mindkét alapitványról évenként jelentést tesz.

Kis Ferencz szalontai egyházközségi tag iránt pedig vallásos buzgóságáról ily szép cselekedettel tanubizonyságot tevő áldozatkészségeért elismerő köszönetét jegyzőkönyvileg

is kifejezni egyházmegyénk közgyűlése kedves kötelességének ismeri.

5. Olvastatott az esperesnek következő jelentése az elnökileg elintézett ügyekről:

Nagytiszteletü Egyházmegyei Közgyűlés.

Az egyházmegye utóbbi közgyűlése óta elnökileg elintézett közérdekü ügyekről, van szerencsém a következőkben terjeszteni be jelentésemet:

1. 1894. Augusztus 17-én: 434. sz. a Gemziczky Géza medgyesi kántor tanitót, a németperegi presbyterium választása s eredetiben bemutatott okleveles szolgálati bizonyitványa alapján ideiglenesen megerősitettem németperegi előkönyörgő tanitóságban, azon kikötéssel, — hogy a magyarországi ev. ref. egyház törvényeinek, — tiszántuli egyházkerület, s általában felettes egyházi hatósága rendeleteinek magát aláveti, — s ugy az istenitiszte etet, mint a vallástanitást ev. ref. egyházunk hitelvei és rendolkezései értelmében teljesiti.

2. Augusztus 20-án: Bz. Nagy Mihály szintyei segéd lelkész-tanitót felhatalmaztam, hogy a borossebesi egyházban és missziói körben a lelkészi szolgálatokat végezhesse segédlelkészi minőségben

3. Augusztus 20-án: Szabó József h. lelkészt felhatalmaztam, hogy a szintyei leányegyházban a lelkészi és tanitói teendőket segédlelkészi minőségben végezhesse. — 442. sz. a.

4. Augusztus 24-én 254. sz a. Kolozsi Géza okleveles tanitót, az I. és II. fiu-osztályok vezetésére ujonnan szervezett okányi tanitóságban ideiglenesen megerősitettem az okányi presbyterium választása alapján.

5 Augusztus 29-én 459. sz. a. Kovács Pál okleveles tanitót, ki Szászvároson segédtanitó és kántorként volt alkalmazva; — az aradi presbyterium választása, s eredetiben bemutatott oklevele és szolgálati bizonyitványa alapján, ideiglenesen megerősitettem az aradi orgonista kántorságban, — s az elemi iskolai vallástanitóságban.

6. Szeptember 12-én 494. sz. a. Szabó Béla szkulyai tanitót a tenkei presbyterium választása, és beterjesztett bizonyitványai alapján ideiglenesen megerősitettem, a folyó 1894/5-ik tanévre a tenkei leánytanitóságban, — azon kikötéssel, hogy ezen idő alatt tanképesitő oklevelet szerezni köteles; — mert ellenkező esetben, ideiglenes minőségben sem maradhat állomásán tovább.

7. Szeptember 16 án 497. sz. a. Gecsei Etelka okleveles tanitónőt bemutatott oklevele és a b.-böszörményi presbyterium választása alapján ideiglenesen megerősitettem a b.-böszörményi kisebb leánytanitóságban, — felhiván őt, mint a ki állami tanitóképző intézettől nyert tanitói oklevelet, — hogy az egyház-törvény 423. szakasza értelmében az egyházi énekekből és vallástanból és ezek tanitási módszertanából egyházkerületünk bizottsága előtt pótvizsgálatot tegyen.

8. Szeptember 22-én: 499. sz. a a jánosfalvai presbyterium választása alapján Kálmán Béla s. lelkészt ideiglenesen megerősitettem a jánosfalvai előkönyörgő tanitóságban.

9. Szeptember 25-én: 500. sz. a. Gaál Dienes okleveles tanitót, ki Szapárifalván volt alkalmazva, bemutatott oklevele és szolgálati bizonyitványa, és a tárkányi presbyterium választása alapján ideiglenesen megerősitettem a tárkányi fitanitóságban.

10. Szeptember 22-én: 502. sz a. K. Tóth Lajos tárkányi volt tanitót, oklevele szolgálati bizonyitványa, és a gyantani presbyterium választása alapján ideiglenesen megerősitettem a gyantai fitanitóságban.

11. Szeptember 26-án: 508. sz. a. Kis Gyula okleveles tanitót, ki Deákiban volt segédtanitó, bemutatott oklevele, szolgálati bizonyitványa, s a komádii presbyterium választása alapján ideiglenesen megerősitettem a komádii külső kisebb fitanitóságban.

12. Szeptember 26-án: 509. sz. a. Bosznai Endre okleveles tanitót, bemutatott oklevele, szolgálati bizonylata és az szt.-leányfalvai presbyterium választása alapján ideiglenesen megerősitettem a szentleányfalvai tanitóságban.

13. Október 8-án: 515. sz. a. Kálmán Béla segéd lelkészt fölhatalmaztam, hogy a belényesi egyházban, Sipos Imre rendes lelkész mellett, a lelkészi szolgálatokat teljesithesse segédlelkészi minőségben.

14. Oktober 18-án: — 518 sz. a. Katona Sándor kovácsházai volt ideiglenes tanitót, szolgálati bizonyitványa alapján ideiglenesen megerősitettem a belényes-ujlaki ref tanitóságban a folyó 1894/5-ik tanévre, azon kikötéssel, hogy a képezde IV-ik évi folyamából, ezen tanévben vizsgát tenni s arról szóló bizonyitványát nálam bemutatni köteles, mert különben állomásán ideiglenes minőségben sem maradhat tovább.

15. Október 18-án: — 518. sz. a. a 76—1894. sz. egyh. megyei végzés értelmében jóváhagytam *a b.-ujlaki presbyteriumnak Székely István tenkei kőmüves vállalkozóval kötött szerződését*, mely szerint az ujonnan épitendő lelkészlak kőmüves és ács munkájának végzését 390 frtért vállalja el szavatosság mellett.

16. Október 14-én: az m.-homorogi ujonnan épitett templom s torony ünnepélyes felavatásán részt vettem s fölavató imát mondottam; — a mely alkalommal nagy lelki örömmel győződtem meg arról, hogy a homorogi ev. ref. egyház áldozatkészsége, — s az épittető bizottság buzgósága és bölcs körültekintése folytán milyen czélszerü, sőt diszesen épitett templomot és tornyot nyert — a m.-homorogi ev. ref. egyház. — Miért is az épittető bizottság elnökének *Steinbach Ervin* nagy birtokosnak, — ki az épitésnek vezénylője, intézője, s általában éltető lelke volt, fáradhatatlan tevékenységéért, nemes buzgalmáért, és áldozatkészségéért, egyházmegyénk köszönetét, méltányló elismerését jegyzőkönyvileg kifejeztetni kérem; — valamint *Pekanovits Imre* főmérnöknek, — ki az épités müvezetését és szakértői felülvizsgálását a nemes ügy érdekében minden dij felszámitása nélkül tiszteletből eszközölte; — mint ezt a szakértői átvételről fölvett hozzám

beterjesztett véleményes jelentése, — illetőleg felülvizsgálati jegyzőkönyve igazolja.

17. Oktober 15-én 528. sz. a. Baltazár Dezső lelkészképesítési első vizsgát tett lelkészjelöltet eredetiben bemutatott képesitési bizonyitványa alapján felhatalmaztam a geszti ev. ref. egyházban a lelkészi szolgálatok teljesitésére segéd-lelkészi minőségben.

18. November 5-én: 549. sz. a. a tenkei presbyterium indokolt fölterjesztése alapján beleegyeztem abba, hogy *Nagy Dániel tenkei kántor fitanitó, és Somogyi József tenkei vegyes iskola tanitó állomást cseréltek*, s a folyó tanév kezdetétől fogva Somogyi Józsefet a kántorfitanitói fizetés, Nagy Dánielt pedig 455 forintra értékelt vegyes-iskolai tanitói fizetés illesse.

19. November 7-én: — 551. sz. a. Stiglicz Sándor részben vizsgázott tanitót, hozzám beterjesztett igazolványa s a m.-sasi presbyterium fölterjesztése alapján, a jelen tanévre ideiglenes minőségben megerősitettem, az egyh. törv. 429 §-a értelmében, a m.-sasi orgonistasággal összekötött fitanitóságban, azon kijelentés mellett, hogy ezen idő alatt tanitói oklevelet szerezni köteles, mert különben ideiglenes minőségben sem maradhat tovább ezen állomáson.

20. November 13-án: — 556. sz. a. Szilvási Bálint részben vizsgázott tanitót, bemutatott szolgálati bizonyitványa és az árpádi presbyterium fölterjesztése alapján a folyó tanévre ideiglenesen megerősitettem az árpádi fitanitóságban, azon kijelentéssel, hogy ezen tanév folyamán oklevelet szerezni köteles; mert ellenkező esetben ideiglenes minőségben sem maradhat tovább ezen állomásán.

21. 1895. Január 7-én: 621. sz. a. Kálmán Béla jánosfalvai tanitót, ki 1894. okt. 16-án a tanitó képesitő vizsgát letette a kis-peregi presbyterium választása alapján, a peregi fitanitóságban ideiglenesen megerősitettem, — és január 30-án, 48. sz. a. a kis peregi presbyterium ujabb választása alapján — ezen felhatalmazás megsemmisitésével Kálmán Bélát a peregi leánytanitóságban ideiglenesen megerősitettem.

22. Január 3 án: — 2. sz. a. a kötegyáni presbyterium és egyházközségi közgyülés indokolt fölterjesztése alapján, egyházmegyénk nevében jóváhagytam; — hogy a kötegyáni ev. ref. egyház IV-ik iskola helyiségül Ács Ferencz házát — a bemutatott szerződés szerint 1100 frtért megvegye; — utasitván az egyház előljáróságát, hogy a vonatkozó összes ügyiratokat egyházmegyénk közelebbi közgyülésére terjeszsze föl — a mi meg is történt.

23. Január 9-én: — 12. sz a. Lévai Gábort, a debreczeni ref. tanitóképezde IV-ed éves növendékét, az okányi ref. presbyterium fölterjesztése folytán, — püspöki engedély és tanárkari kibocsátás alapján, ideiglenesen megerősitettem az okányi kisebb leánytanitóságban, — azon kikötéssel, hogy hátralevő vizsgáit, magán uton elkészülve, rendes időben letenni köteles, valamint ezen tanév folyamán, legalább részleges képesitő-vizsgát tenni tartozik, — mert különben ezen állomásán ideiglenes minőségben sem maradhat tovább.

24. Január 31-én: 54. sz. a. Szabó Béla tenkei ideiglenes leánytanitót a gyantai presbyterium választása alapján, ideiglenesen megerősitettem, a gyantai fitanitóságban, — fentartásával a 494—1894. sz. esperesi felhatalmazványban kifejezett kikötésnek.

25. Január 31-én 55. sz. a. Sági Péter ugrai leánytanitót, — oklevele szolgálati bizonylata, és a tenkei presbyterium választása alapján, ideiglenesen megerősitettem a tenkei leánytanitóságban.

26. Február 1-én: — 65. sz. a. Jóváhagytam a remetei presbyterium azon végzését, mely szerint K. Tóth Lajos remetei állami tanitónak, az állami-iskolába járó ev. ref. növendékek énektanitásáért és a kántori teendők végezéséért, — a temetési stólán kivül évi 20 frt tiszteletdijat kötelezett. S egyszersmind felhatalmaztam K. Tóth Lajos remetei állami tanitót, hozzám beterjesztett kötelező nyilatkozata alapján; — hogy a remetei állami iskolába járó ev. ref. növendékeket a ref. éneklésre tanitsa és az ev. ref. kántori teendőket jogérvényesen és kötelességszerüleg végezze.

27. Február 8-án 83. szám alatt Szondi Imre k.-peregi lelkész fölterjesztése folytán Kálmán Béla k.-peregi leánytanitót, — ki lelkészi képesitéssel bir, — fölhatalmaztam arra, hogy a k.-peregi egyházban szükség esetén a lelkészi teendőket végezhesse segédlelkészi minőségben, Szondi Imre rendes lelkész felelősségére.

28. Február 12. 89-ik szám alatt jóváhagytam *a b.-ujlaki presbyteriumnak Oláh Sándor asztalos mesterrel kötött azon szerződését*, mely szerint 270 frtért vállalja fel saját anyagjából a megnevezett asztalos, üveges, festő, és lakatos munkákat.

29. Február 23. 100-ik szám alatt jóváhagytam *a szentleányfalvai egyház és a vele perben álló róm. kath. lakosok közt létrejött kiegyezést*, mely szerint, ha a szentleányfalvai ref. egyház beszünteti velök szemközt a folyamatban levő perét s őket az egyház irányában minden adófizetés alól véglegesen felmentettnek jelenti ki: ők 100 forintot ajándékoznak a szentleányfalvai ev. ref. egyháznak, s az ellenök fennálló összes perköltségeket kifizetik.

30. Márczius 26. 176-ik szám alatt Sáfár István a debreczeni tanitóképezde III-ik osztályának növendékét a pankotai presbyterium fölterjeszése folytán püspöki engedély és tanárkari kibocsátás alapján felhatalmaztam arra, hogy a pankotai egyházban, mint ideiglenes tanitó, a tanitói teendőket jogérvényesen végezhesse, azon határozottan kifejezett kikötés mellett, hogy hátralevő vizsgáit magán uton elkészülve rendes időben letenni és tanitói oklevelet szerezni köteles, mert különben állomásán ideiglenes minőségben sem maradhat meg.

31. Április 7. 186-ik szám alatt Nagy József kraszna czegényi tanitót, bemutatott bizonyitványai és a jánosfalvai presbyterium választása alapján ideiglenesen megerősitettem a jánosfalvai előkönyörgő tanitóságban.“

Átalában jóváhagyó tudomásul szolgál. Intézkedései határozati erőre emeltetnek.

De különösen is jóváhagyja és megerősiti egyházmegyénk közgyűlese:

a) A belényes-ujlaki presbyteriumnak Székely István tenkei kőmives vállalkozóval kötött szerződését, mely szerint az ujonnan épitendő lelkész-lak kőmives és ács munkájának végzését 390 frtért vállalja el szavatosság mellett; valamint azon szerződést is, melyet ugyancsak a b.-ujlaki presbyterium Oláh Sándor asztalos mesterrel kötött, mely szerződés értelmében Oláh Sándor 270 frtért vállalja fel saját anyagjából a megnevezett asztalos, üveges, festő és lakatos munkákat. A belényes-ujlaki presbyteriumot utasitja közgyűlésünk, hogy az épitkezés folyama alatt gondosan vigyázzon a szerződésben kikötött feltételek megtartására; az épitkezés befejezésével szakértő közbejöttével ejtse meg az átvételt s arról jelentését az esperesi hivatalhoz adja be.

b) Jóváhagyja közgyűlésünk azt is, hogy Nagy Dániel tenkei kántor fitanitó és Somogyi József tenkei vegyes népiskolai tanitó állomást cseréltek.

c) Jóváhagyja közgyűlésünk a szentleányfalvai egyház és a vele perben álló rom. kath. lakosok között létrejött azon kiegyezést is, hogy a szentleányfalvai ref. egyház a pert beszünteti, s a róm. kath. lakosokat minden egyházi adófizetés alól egyszersmindenkorra felmenti: ha alperesek szintén egyszersmindenkorra 100 forintot ajándékoznak felperesnek és ha az eddig felmerült minden per és eljárási költséget megtéritenek az alperesek. A szentleányfalvai ev. ref. egyház presbytériumát kötelezi közgyűlésünk, hogy a kikötött feltételek teljesitésének megtörténtéről jelentését az esperesi hivatalhoz adja be.

d) Végül jegyzőkönyvileg fejezi ki köszönetét közgyűlésünk ugy Steinbach Ervin nagybirtokosnak a homorogi ev. ref. egyház templomának épitése ügyében tanusitott lelkes buzgalmáért és elismerésre érdemes áldozatkészségéért, mint Pekanovics Imre főmérnöknek, ki az épités müvezetését és szakértő felülvizsgálatát minden dij felszámitása nélkül eszközölni szives volt.

6. Olvastatott az esperesnek következő jelentése a skontró ügyekről:

„Nagytiszteletü Egyházmegyei Közgyűlés!

A skontró ügyekről a következőkben van szerencsém jelentésemet megtenni:

1. Egyházmegyénk 61—1894. számu határozata alapján, Főtiszteletü Püspök ur utján a Nagyméltóságu Vallás és Közoktatásügyi miniszte-

riumhoz intézett fölterjesztésem folytán, a kultuszminiszterium beigazolva látta azt, hogy a fekete-tóti iskolánál a tanitással megbizott ev. ref. lelkész javadalma, 21 forintnyi tandij kivételével, kizárólag lelkészi illetmény; — miért is ennek megfelelőleg helyesbbitette a miniszteri körrendelet alapján fölvett jegyzőkönyv adatait, 1894. november 27-én kelt 42,796. számu leiratában.

2. Az 57—1894. számu egyházmegyei végzés d. pontjában, hátralék tartozásaik fizetésére utasitott egyházak Szentleányfalva kivételével, — vagy részben vagy egészben törlesztették közigazgatási hátralék tartozásaikat. A szentleányfalvai egyház, mely ismételt felhivás és meghagyás daczára egyetemes közigazgatási tartozásán kivül, még a közalapi tartozással is 2 egész esztendőről hátralékban van: folyó évi május 1-én igéri közigazgatási hátralékának a malom eladási árából, — közalapi hátralékának pedig földje haszonbéréből leendő kifizetését.

3. A homorogi ev. ref. egyház beterjesztette Pekanovits Imre főmérnök által 1894. október 4-én eszközölt felülvizsgálatról szóló jegyzőkönyvet a homorogi templom s torony épitésről, mely szerint vállalkozó Tóth Imre a szerződésben kikötött kötelességének eleget tett, kifogástalan anyagot használt, s munkája is megfelelő. — Részletesen felsorolja azon egyes kisebb pótlásokat, a melyek még vállalkozó által teljesitendők. A vállalati főösszeg: 9171 frt 53 kr; — a pótmunka 277 frt 46 kr; és igy vállalkozónak fizetendő összesen: 9448 frt 99 kr.

Az épités müvezetését és felülvizsgálását a nemes ügy érdekében nevezett Pekanovics Imre főmérnök dijtalanul eszközölte, buzgó odaadással és a legszivesebb készséggel.“

A fekete-tóthi lelkészi javadalom közigazgatási uton történt felszámitásának miniszterileg elrendelt helyesbitését; — valamint a magyar-homorogi templom épitésének szakértői felülvizsgálatáról szóló jelentést: közgyülésünk megnyugtató tudomásul veszi.

A szentleányfalvai presbyteriumnak különbeni fegyelmi vizsgálat terhe alatt, elengedhetetlen kötelesség gyanánt hagyja meg közgyülésünk, hogy a már két évről elmaradt közalapi járulékot a felektől szedje be és juttassa rendeltetése helyére; közigazgatási hátralékát pedig, nem a malom eladási árából, — mert annak más rendeltetési czélja van, — hanem folyó költségeiből, vagy más rendelkezése alatt álló forrásból minél előbb, — de legkésőbben folyó évi november első napjáig törleszsze le. Mert ha mindkét kiszabott kötelességének teljesitését a kitüzött határidő leteltéig — folyó év november 1-ig — igazolni nem fogná: már most utasitja közgyülésünk az esperesi hivatalt, hogy a szentleányfalvai presbyteriumot vonja fegyelmi vizsgálat alá.

7. Beterjesztetett az esperesi hivatal által továbbitott hivatalos pénzekről összeállitott következő számadás:

Nagytiszteletü egyházmegyei közgyűlés!

Van szerencsém jelenteni, hogy egyházmegyénk utóbbi közgyülése óta a következő hivatalos pénzeket továbbitottam:

Sorszám	Idő	Okmány szám	Megnevezés	Bevétel frt	Bevétel kr	Kiadás frt	Kiadás kr
	1894.						
1	szept. 22	498	A foncière biztositó intézettől jutalék	27	—	—	—
2	„ 24	ad 498	Ezen jutalék az e. megyei pénztárba befizetve	—	—	27	—
3	okt. 11	523	Ref. segély-egyleti segély 1894-ről	150	—	—	—
4	„ 15	529	Ezen segélyből vadászi lelkésznek filiák gondozásáért	—	—	50	—
5	„ 15	529/1	„ „ szintyei leányegyháznak	—	—	50	—
6	„ 16	529/2	„ „ gyantai lelkésznek filiák gondozásáért	—	—	50	—
7	nov. 7	552	Baldácsy alapitvány 1894-ik évi jutaléka gyámint.-nek	51	—	—	—
8	decz. 8	ad 552	Ezen jutalék a lelkészi gyámintézet pénztárába befizetve	—	—	51	—
9	„ 20	610	1894-ik évi közig. költség az egyh kerület részére	737	—	—	—
	„		52 drb. egyházi törvény ára	31	20	—	—
	„		1894. évi ápr. konv. jegyz. könyv ára	8	80	—	—
10	„ 22	ad 610	Ezen e. ker. közig. költség beküldve a kerülethez	—		737	—
11	„ 22	610/1	Az egyházi törvény ára beküldve a kerülethez	—	—	31	20
12	„ 22	610/2	A konventi jegyzőkönyv ára beküldve a kerülethez	—	—	8	80
13	„ 24	616	47. drb. zsinati jegyzőkönyv, és 35. drb zsinati napló ára	82	—	—	—
14	1895. jan. 1	ad 616	Ezen költség beküldve az egyh kerületi pénztárba	—	—	82	—
			Összesen:	1087	—	1087	—

Tisztelettem kifejezésével vagyok N.-Szalontán 1895 április 9. Szél[illegible] Kálmán m. k. ev. ref. esperes.

Egyházmegyénk közgyűlése ezen számadás megvizsgálására Bán József lelkész és Szathmári Zsigmond közgyűlési tagokat kerte fel, kik is megbizatásukban eljárván, jelentésüket beterjesztik s abban igazolják, hogy az 1894. évi Szeptember hó 22-től 1895 évi Április 9-ig terjedő időről összeállitott számadást megvizsgálták a mellékelt nyugtákkal tételről tételre összehasonlitották s azt minden tételében a lehető legpontosabban vezetettnek találták.

Egyházmegyei közgyűlésünk küldöttség jelentése alapján esperesnek a felmentvényt a szokásos fentartással megadja a számadást egész terjedelmében jegyzőkönyvbe venni elhatározza, s az iratoknak a levéltárba helyezését elrendeli.

8. Olvastatott az esperesnek következő jelentése az 1894. évi közalapi számadás megvizsgálásáról és 1895-dik évi járulékok helyben hagyásáról:

„Nagytiszteletü egyházmegyei közgyűlés!

Van szerencsém jelenteni, hogy az egyházmegye közalapi bizottsága az 1894-ik évi közalapi járulékokról szóló számadást, a kezelési szabályok értelmében megvizsgálta, teljesen rendben levőnek találta, s mint ilyet jóvá hagyta.

Számadás az országos reform. egyházi közalap 1894. évi járulékairól.

Tiszántuli egyházkerület nagy-szalontai egyházmegye.

Sorszám	I. Egyházközség neve	II. Hátralékok rovata: összes hátraléka a folyó 1894. év január 1-én		ebből töröltetett		hátralékából befizetett a f. 1894. évben		hátraléka maradt a folyó 1894. év decz. 31-én		III. Folyó évi járulékok rovata: járuléka a f. 1894. évre		ebből befizetett a folyó 1894. évben		ebből hátralék maradt a f. 1894. év decz. 31-én		IV. tőke természetű adományok	
		frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr
1	Ágya	62	80	—	—	62	80	—	—	62	90	—	—	62	90	—	—
	f. e. Szintye	—	—	—	—	—	—	—	—	7	70	7	70	—	—	—	—
2	Ant	—	—	—	—	—	—	—	—	30	—	30	—	—	—	—	—
3	K.-Apáti	—	—	—	—	—	—	—	—	15	20	15	20	—	—	—	—
4	Arad	—	—	—	—	—	—	—	—	97	20	97	20	—	—	—	—
	f. e. Uj-Arad	1	60	—	—	1	60	—	—	1	60	1	60	—	—	—	—
5	Árpád	—	—	—	—	—	—	—	—	21	10	21	10	—	—	—	—
6	Bajj	—	—	—	—	—	—	—	—	16	50	16	50	—	—	—	51
7	Belényes	4	30	4	30	—	—	—	—	32	90	19	—	13	90	—	—
	f. o. Vaskoh	6	70	—	10	6	60	—	—	2	50	—	—	2	50	—	—
8	B.-Böszörm.	—	—	—	—	—	—	—	—	82	90	82	90	—	—	1	45
9	Erdőhegy	8	54	—	—	—	—	8	54	98	60	96	—	2	60		—
10	Fenes	—	—	—	—	—	—	—	—	19	70	19	70	—	—	—	—
11	Geszt	—	—	—	—	—	—	—	—	85	—	85	—	—	—	—	—
	f. e. Cséffa	2	—	2	—	—	—	—	—	5	—	3	50	1	50	—	—
12	K.-Gyán	—	—	—	—	—	—	—	—	61	30	61	30	—	—	—	—
13	M.-Gyán	—	—	—	—	—	—	—	—	58	—	58	—	—	—	—	50
14	Gyanta	—	—	—	—	—	—	—	—	36	10	36	10	—	—		—
	l. e. Kisháza	—	—	—	—	—	—	—	—	2	60	2	60	—	—	—	—
	l. e. Széplak	2	20	—	—	—	—	2	20	2	20	—	—	2	20	—	—
15	E.-Gyarak	—	—	—	—	—	—	—	—	23	50	23	50	—	—	—	22
16	F.-Gyarmat	—	—	—	—	—	—	—	—	42	40	42	40	—	—	—	—
17	M.-Gyorok	—	—	—	—	—	—	—	—	9	70	9	70	—	—	—	26
18	N.-Harsány	—	—	—	—	—	—	—	—	33	—	33	—	—	—	1	28
19	M.-Homorog	21	70	—	—	9	—	12	70	22	90	10	—	12	90	—	—
20	S.-Keresztur	—	—	—	—	—	—	—	—	32	80	28	80	4	—	—	—
21	Komádi	42	30	—	—	42	30	—	—	149	10	104	50	44	60	—	38
22	Okány	—	—	—	—	—	—	—	—	78	50	78	50	—	—	—	—
23	Pankota	—	—	—	—	—	—	—	—	18	70	18	70	—	—	—	—
	Átvitel:	152	14	6	40	122	30	23	44	1149	60	1002	50	147	10	4	60

Sorszám	I. Egyházközség neve	II. Hátralékok rovata: összes hátraléka a folyó 1894. év január 1-én frt	kr	ebből töröltetett frt	kr	hátralékából befizetett az f. 1894. évben frt	kr	hátraléka maradt a folyó 1894. év decz. 31-én frt	kr	III. Folyó évi hátralékok rovata: járuléka a f. 1894. évre frt	kr	ebből befizetett a folyó 1894 évben frt	kr	ebből hátralék maradt a f. 1894. év decz 31-én frt	kr	IV. tőke természetű adományok frt	kr
	Áthozat:	152	14	6	40	122	30	23	44	1149	60	1002	50	147	10	4	60
24	K.-Pereg	28	90	4	40	3	60	20	90	58	30	41	40	13	90	—	—
	l. e. N.-Pereg	—	40	—	—	—	—	—	40	11	—	10	—	1	—	—	—
25	Lippa	—	—	—	—	—	—	—	—	16	50	16	50	—	—	—	30
26	Remete	—	—	—	—	—	—	—	—	14	70	14	70	—	—	—	—
27	Sarkad	—	—	—	—	—	—	—	—	205	70	205	70	—	—	—	—
28	M.-Sass	—	—	—	—	—	—	—	—	67	90	67	90	—	—	1	17
29	B.-Sebes	17	90	—	—	17	90	—	—	17	80	17	80	—	—	—	—
30	Sonkolyos	—	—	—	—	—	—	—	—	9	60	9	60	—	—	—	—
	l. e. Jánosfalva	7	10	—	—	7	10	—	—	7	10	7	10	—	—	—	—
31	Szakál	—	—	—	—	—	—	—	—	7	20	7	20	—	—	—	40
32	N.-Szalonta	18	—	4	60	13	40	—	—	490	20	469	20	21	—	4	28
33	Szemlak	—	—	—	—	—	—	—	—	24	—	24	—	—	—	—	—
34	**Szentleányfalva**	21	90	—	—	—	—	21	90	21	80	—	—	21	80	—	—
35	Tamásda	2	40	—	20	2	20	—	—	20	10	12	80	7	30	—	36
36	Tárkány	23	40	—	—	23	40	—	—	23	40	23	40	—	—	—	—
	l. e. Nyégerfalva	—	—	—	—	—	—	—	—	5	50	5	50	—	—	—	—
37	Tenke	—	—	—	—	—	—	—	—	66	10	66	10	—	—	1	—
38	**F.-Tót és Györös**	—	—	—	—	—	—	—	—	26	—	26	—	—	—	—	12
39	Ugra	—	—	—	—	—	—	—	—	46	80	46	80	—	—	—	44
40	B.-Ujlak	—	—	—	—	—	—	—	—	12	50	12	50	—	—	—	26
41	B.-Zerind	—	—	—	—	—	—	—	—	11	20	11	20	—	—	—	—
42	N.-Zerind	—	—	—	—	—	—	—	—	50	90	50	90	—	—	—	15
43	Zsadány	—	—	—	—	—	—	—	—	69	70	69	70	—	—	—	—
44	Vadász	44	60	—	90	43	70	—	—	42	50	—	—	42	50	—	—
	l. e. Csermő	—	—	—	—	—	—	—	—	12	70	12	70	—	—	—	64
	f. e. B.-Apáti	1	—	—	10	—	90	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—
	f. e. Talpas	2	—	—	30	1	70	—	—	1	70	—	—	1	70	—	—
	f. e. Simonyifalva	2	70	—	50	2	20	—	—	3	20	—	—	3	20	—	—
	f. e. Seprős	2	—	—	50	1	50	—	—	1	80	—	—	1	80	—	—
	Összesen:	324	44	17	90	239	90	66	64	2496	50	2234	20	262	30	13	72

Az 1894-ik esztendő folyamán:

befizettetett:		maradt fizetetlen:	
1. hátralék	239 frt 90 kr,	hátralék	66 frt 64 kr,
2. folyó évi járulék	2234 frt 20 kr,	f. évi járulék	262 frt 30 kr,
3. perselypénz	13 frt 72 kr,	összesen:	328 frt 94 kr.

összesen: 2487 frt 82 kr. mely összeg a következő részletekben küldetett fel a magyar földhitelintézethez:

1894. év

1. jan.	27. a	2099.	sz. nyugta szerint	137	frt	80	kr, ennek postai viteldija			20 kr.
2. junius	26. a	14047.	„ „ „	58	„	80	„ „ „	„	„	20 „
3. „	30. a	14203.	„ „ „	79	„	90	„ „ „	„	„	20 „
4. nov.	24. a	23039.	„ „ „	359	„	20	„ „ „	„	„	50 „
5. „	27. a	23257.	„ „ „	329	„	30	„ „ „	„	„	50 „
6. „	30. a	23494.	„ „ „	165	„	10	„ „ „	„	„	30 „
7. decz.	2. a	23582.	„ „ „	648	„	73	„ „ „	„	„	70 „
8. „	3. a	23715.	„ „ „	84	„	35	„ „ „	„	„	20 „
9. „	6. a	23949.	„ „ „	165	„	00	„ „ „	„	„	30 „
10. „	16 a	24506.	„ „ „	149	„	40	„ „ „	„	„	20 „
11. „	24. a	25044.	„ „ „	96	„	80	„ „ „	„	„	20 „

1895. év

12. jan.	5. a	767.	„ „ „	124	„	94	„ „ „	„	„	20 „
13. „	12. a	1305.	„ „ „	88	„	50	„ „ „	„	„	20 „
			összesen	2487	frt	82	kr. összesen			3 frt 90 kr.

Ezen számadást ugy egyes tételeiben, mint főösszegében okmányaival összehasonlitván, azt helyesen vezetettnek, teljesen felszereltnek találtuk, s mint ilyet jóvá hagytuk, azon kijelentéssel, hogy a Széll Kálmán esperes által előlegezett 3 frt 90 kr. postai vitel dij, részére az egyházmegyei pénztárból kiutalványozandó.

Van szerencsém továbbá jelenteni, hogy a hozzám beérkezett 1895-ik évi közalapi járulékokról szóló bevallási iveket az egyházmegyei közalapi bizottság felülvizsgálta és jóváhagyta. Az eként jóváhagyott bevallási iveket az illető presbyterinmhoz egy-egy példányban visszaküldöttem, egy-egy példányban pedig az egyházmegyei levéltár részére visszatartottam.

Bevallási iv az országos reform. egyházi közalap 1895. évi járulékairól.

A tiszántuli egyházkerület, nagy-szalontai egyházmegye.

Sorszám	Egyházközségek neve	1. Összes hátraléka a folyó 1895. év jan. 1-én		2. Ebből töröltetett		3. Járuléka a folyó 1895. évre	
		frt	kr	frt	kr	frt	kr
1	Ágya	62	90	—	—	63	90
	f. e. Szintye	—	—	—	—	6	90
2	Ant	—	—	—	—	29	90
3	K. Apáti	—	—	—	—	16	10
4	Arad	—	—	—	—	100	40
	f. e. Uj-Arad	—	—	—	—	1	60
5	Árpád	—	—	—	—	31	10
6	Bajj	—	—	—	—	17	30
7	Belényes	13	90	3	—	34	60
	f. e. Vaskóh	2	50	—	—	2	80
8	B.-Böszörmény	—	—	—	—	82	90
9	Erdőhegy	11	14	—	—	98	80
10	Fenes	—	—	—	—	19	90
11	Geszt	—	—	—	—	81	50
	f. e. Cséffa	1	50	1	50	5	—
12	K.-Gyán	—	—	—	—	58	—
13	M.-Gyán	—	—	—	—	58	50
14	Gyanta	—	—	—	—	40	20
	l. e. Kisháza	—	—	—	—	3	20
	l. e. Széplak	4	40	—	—	2	30
15	E.-Gyarak	—	—	—	—	44	10
16	F.-Gyarmat	—	—	—	—	43	20
17	M.-Gyorok	—	—	—	—	10	40
18	N.-Harsány	—	—	—	—	33	—
19	M.-Homorog	25	60	1	40	21	80
20	S.-Keresztur	4	—	—	—	37	60
21	Komádi	44	60	—	—	154	—
22	Okány	—	—	—	—	78	20
23	Pankota	—	—	—	—	18	30
24	K.-Pereg	34	80	5	10	55	—
	l. e. N.-Pereg	1	40	—	—	12	70
25	Lippa	—	—	—	—	24	30
26	Remete	—	—	—	—	14	80
	Átvitel:	206	74	11	—	1302	30

Sorszám	Egyházközségek neve	1. Összes hátraléka a folyó 1895. év jan. 1-én		2. Ebből töröltetett		3. Járuléka a folyó 1895. évre	
		frt	kr	frt	kr	frt	kr
	Áthozat	206	74	11		1302	30
27	Sarkad	—	—	—	—	201	40
28	M.-Sass	—	—	—	—	68	10
29	B.-Sebes	—	—	—	—	19	90
30	Sonkolyos	—	—	—	—	9	—
	l. e. Jánosfalva	—	—	—	—	7	20
31	Szakál	—	—	—	—	8	20
32	N.-Szalonta	21	—	4	20	509	50
33	Szemlak	—	—	—	—	24	—
34	Szentleányfalva	43	70	—	—	21	70
35	Tamásda	7	30	—	70	20	50
36	Tárkány	—	—	—	—	24	10
	l. e. Nyégerfalva	—	—	—	—	5	40
37	Tenke	—	—	—	—	65	90
38	F.-Tóth és Győrös	—	—	—	—	25	70
39	Ugra	—	—	—	—	54	60
40	B.-Ujlak	—	—	—	—	12	50
41	B.-Zerind	—	—	—	—	10	70
42	N.-Zerind	—	—	—	—	54	90
43	b. Zsadány	—	—	—	—	69	90
44	Vadász	42	50	—	—	42	80
	l. e. Csermő	—	—	—	—	13	—
	f. e. B.-Apáti	1	—	1	—	—	—
	f. e. Talpas	1	70	—	—	1	70
	f. e. Simonyifalva	3	20	—	—	3	60
	f e. Seprős	1	80	—	—	1	60
	Összesen:	328	94	16	90	2578	20

E szerint a hátralék 328 frt 94 kr, melyből
töröltetvén 16 „ 90 „
maradt hátralékul 312 frt 04 kr
f. é. járulék 2578 „ 20 „
és igy összesen 2890 frt 24 kr fizetendő az 1895-ik évben.

„Midőn ezen jelentésem kapcsában, a közalapi számadás, és a bevallási ivek felülvizsgálásánál eljárt bizottságnak szives fáradozásáért köszönetemet nyilvánitom, tisztelettel fölkérem az egyházmegyei közgyűlést, hogy ezen jelentést jóváhagyó tudomásul venni, továbbá az egyházak presbyteriumait oda utasitani méltóztassék, hogy a hozzájok már megküldött bevallási iveken kitüntetett s kötelező erejüvé vált 1895-ik évi járulékot, illetőleg tartozást, minden további sürgetés bevárása nélkül, az általuk legalkalmasabbnak vélt időben beszedni, — és azt legkésőbb f. é. deczember 1-ig, az e. megye pénztárnokához eljuttatni, — ismerjék állásukból folyó kötelességüknek.

Végül kérem, hogy a „Kezelési szabályok“ 15., 16., és 17. §. értelmében és az ott megnevezett hatáskörrel, az e. megye közalapi bizottságát megválasztani méltóztassék“.

Egyházmegyénk közgyűlése a felolvasott jelentést jóvá hagyja s egész terjedelmében jegyzőkönyvileg közzé tenni elhatározza.

a) A közalapi bizottság tagjai iránt buzgó fáradozásukért elismerő köszönetét nyilvánitja.

b) Esperes részére a 3 frt 90 kr postaviteldijat visszatérités ül az e. m. pénztárból kiutalja.

c) Az egyházak presbyteriumainak kötelességévé teszi, hogy a hozzájok már megküldött bevallási iveken kitüntetett folyó 1895-ik évi közalapi tartozásaikat netaláni hátralékaikkal, — s a ref. ünnepi perselypénzzel együtt minden további sürgetés bevárása nélkül f. é. deczember hó 1-ső napjáig az egyházmegye pénztárnokához ellennyugta mellett juttassák el.

d) A közalapi bizottság tagjaiul: Ercsey Sándor, Sántha István, — póttagokul: Dr. Balogh Elek és Böszörményi Lajos tanácsbirákat közfelkiáltás utján az 1895—6-ik évre megválasztja.

9 Olvastatott a lelkészgyámintézeti választmány 1895. február 14-én tartott ülésének jegyzőkönyvéből az 1-ső szám, mely szerint nevezett választmány „a pénztárnoki számadást vizsgálat alá vevén, meggyőződött arról, hogy az a legnagyobb pontossággal vezettetik, — a választmány egyik tagja Nagy Imre lelkész számvevő véleményéhez képest is pénztárnok részére elismerés kifejezése mellett, az 1894-ik évről a felmentvényt a fentartandók fentartásával megadandónak véleményezi.“

Egyházmegyei közgyűlésünk helyeslőleg veszi tudomásul a lelkészgyámintézeti választmánynak az 1894-ik évi lelkészgyámintézeti pénztári számadás megvizsgálásáról be terjesztett jelentését; e tárgyu végzését jóváhagyta s ennek alapján Márk Ferencz pénztárnoknak az 1894-ik évi számadásra vonatkozólag a fölmentvényt — elismerésének kifejezésével — megadja.

Az igy jóváhagyott számadást és a hátralékosok kimutatását egész terjedelmében jegyzőkönyvébe fölveszi és kinyomatni rendeli.

Számadás

a nagyszalontai ev. ref. egyházmegyei lelkészi gyámintézetnek pénztáráról 1894. január 1-től 1894. deczember 31-ig.

Tételszám	A tétel megnevezése	Egyes összeg korona	Egyes összeg fillér	Fő összeg korona	Fő összeg fillér
	I. Tényleges vagyon.				
	A) Bevétel.				
1	Tényleges vagyon 1894. jan. 1 én kötvények és készpénzben			108368	32
	Ehez jött az 1894 év folyamán				
2	A kötvényeken elhelyezett 112,772 kor. 32 fillér után 8% és a takarékpénztári 2712 kor. 16 fillér után 5%	6787	42		
3	Régibb kamatokból	1549			
4	Az 1894-ik évi tagdijakból	756			
5	Régibb tagdijakból	554			
6	Önkéntes adomány s kegyeleti áldalányból	3796	92		
7	Késedelmi kamatokból	202	32	13645	66
	Összes tényleges bevétel =			122013	98
	B) Kiadás.				
1	Gyámdijul 1894-ről Özv. Mészáros Endrénének	198			
2	„ „ Diószegi Endrénének	148	50		
3	„ „ Bihari Istvánnénak	198			
4	„ „ Kiss Károlynénak	297			
5	„ „ Csomor Jánosnénak	396			
6	„ „ Soltész Lajosnénak	396			
7	„ „ Kovács Pálné és gyerm.	436	50		
8	„ „ Kutassy Lajos árváinak	297			
9	„ „ Kutassy Ferenczének	396			
10	„ „ Szaniszló Gáborné és gy.	693			
	Átvitel:			3456	

Tételszám	A tétel megnevezése	Egyes összeg korona	fillér	Főösszeg korona	fillér
	Áthozat:			3456	—
11	Gyámdijul 1894-ről Nagy Sándornénak	396			
12	„ „ Böszörményi Károlynénak	396			
13	„ „ Pápay Lajosnénak	297			
14	„ „ Tömöry Mihály árváinak	297			
15	„ „ Gál Ferencz gyermekeinek	297			
16	„ „ Böszörményi Pálnénak	396			
17	Hadházy Kálmán részére kötvények, felzetek nyomása, posta-portó, bélyeg	117	44		
18	Pénztárnok tiszteletdija az irodai átalánynyal együtt	420		6072	44
	Levonva a kiadást a bevételből, lesz a pénztár tényleges állapota 1894 decz. 31-én			115941	54
	Szóval: *egyszáztizenötezerkilenczszáznegyvenegy korona és 54 fillér* mely is következőleg van elhelyezve:				
1	Kötvényeken 8%-os kamatra	112772	32		
2	A nagyszalontai takarékpénztárban 5%-os kam.	[1]2712	16		
3	Készpénzben	457	06	115941	54
	II. Hátrálék követelések.				
1	Kamatokban 1894-ről	2247	48		
2	„ Régebbről	802	52		
3	Tagdijakban 1894-ről	770			
4	„ Régebbről	445			
5	Késedelmi katokban	393	18	[2]4658	18
	Összes vagyon állag 1894. decz. 31-én			[3]120599	72

[1] Azaz régi értékben: 57970 forint és 77 kr.
[2] Azaz régi értékben: 2329 „ 09 „
[3] Azaz régi értékben: 60299 „ 86 „

Tételszám	Tétel megnevezése.	Egyes összeg korona	Egyes összeg fillér	Főösszeg korona	Főösszeg fillér
	Külön számadás az uj pénztárról.				
	I. Tényleges vagyon.				
	A) Bevétel.				
1	1894. jan. 1-én volt e pénztár tényleges állapota			66549	72
2	Ehez jött 66549 kor. és 72 fill.-nek 8%-os időközi kamata	5500			
3	E pénztárt illető 1894. évi tagdijakból befolyt	550			
4	Régibb tagdijakból	400			
5	Az 1894-dik évi államsegélyből	1206			
6	„ „ „ báró Baldácsi alapból	102			
7	Budai János kegyeleti átalánya	900			
8	Balog Ambrus kegyeleti átalánypótléka	700			
9	Dávid Gyula kegyeleti átalánya	688			
10	Márk Ferencz kegyeleti átalánypótléka	112		10158	
	Összes tényleges bevétel =			76707	72
	B) Kiadás.				
1	Gyámdijul 1894-ről Özv. Bihari Istvánnénak	99			
2	„ „ Kiss Károlynénak	148	50		
3	„ „ Csomor Jánosnénak	198			
4	„ „ Kincses Pálné és gyerm.	218	25		
5	„ „ Soltész Lajosnénak	198			
6	„ „ Kutassy Lajos árváinak	148	50		
7	„ „ Kutassy Ferenczénének	198			
8	„ „ Szaniszló Gáborné és gy.	346	50		
9	„ „ Nagy Sándornénak	198			
10	„ „ Böszörményi Károlynénak	198			
11	„ „ Pápay Lajosnénak	148	50		
12	„ „ Tömöry Mihály árváinak	148	50		
13	„ „ Gál Ferencz gyermekeinek	148	50		
14	„ „ Böszörményi Pálnénak	198		2594	25
	Levonva a kiadást a bevételből, lesz e pénztár tényleges állapota 1894. decz. 31-én			74113	47

Tétel szám	A tétel megnevezése.	Egyes összeg korona	Egyes összeg fillér	Főösszeg korona	Főösszeg fillér
	Áthozat			74113	47
	II. Hátrálék követelések.				
1	Kamatokban 1894-ről	1247	48		
2	„ „ régebbről	602	52		
3	Tagdijakban 1894-ről	570			
4	„ „ régebbről	225			
5	Késedelmi kamatokban	290	18	2935	18
	E pénztár vagyon állaga kötvények és hátrálékban			77048	65

Összefoglalása a két pénztár vagyon állagának:

Tétel szám	Tétel megnevezése	Befizetett összeg korona	Befizetett összeg fillér	Hátrálék korona	Hátrálék fillér	Főösszeg korona	Főösszeg fillér
1	Az uj pénztáré	74113	47	2935	18	77048	65
2	Az ó pénztáré	41828	07	1723		43551	07
	A két pénztár állása együtt 1894. deczember 31-én	[1] 115941	54	4658	18	120599	71

[1] Régi értékben 57970 frt 77 kr 2359 frt 9 kr 60299 frt 86 kr

Okány, 2895. január 10.

Márk Ferencz,
gyámintézeti pénztárnok.

Márk Ferencz gyámintézeti pénztárnok 1894. évről készitett számadását, melyet előzőleg már Nagy Imre számvevő részletesen átvizsgált, a mai napon tartott választmányi ülésben megvizsgáltuk s okmányaival egyeztettük s azt teljesen rendben vezetettnek találtuk s ennek alapján a fentebbi

időről szóló számadásra vonatkozólag részére a felmentést — a fentartandók fentartásával — megadatni véleményezzük.

Nagyszalonta, 1895. február 14-én.

Ercsey Sándor
elnök.

Széll Kálmán, *Böszörményi Lajos*, *Hadházy Kálmán*,
választmányi tagok.

Kimutatása

azon egyéneknek, a kik a nagyszalontai ev. ref. egyházmegyei lelkészi gyámintézet pénztárába 1894-dik és előző évekről kamat, vagy tagdij hátralékkal tartoznak 1895. április 17-ig.

Sorszám	Hátralékos neve	Kamattal		Tagdijjal		Összesen	
		korona	fillér	korona	fillér	korona	fillér
1	Nyeste István homorogi lelkész	185	96	—	—	185	96
2	Szondy Géza szentleányfalvai lelkész	70	30	67	72	135	02
3	Budai János berek-böszörményi lelkész			129	36	129	36
4	Nemes János okányi lakos	84	80	—	—	84	80
5	Bánszki István szintyei lakos	83	04	—	—	83	04
6	Szentleányfalvai egyház	73	24	—	—	73	24
7	Bernáth Lajos tenkei lelkész	25	44	45	36	70	80
8	Bitó József harsányi lakos	61	04	—	—	61	04
9	d. Nagy István szintyei lakos	53	60	—	—	53	60
10	Szilágyi Imre harsányi lakos	42	24	—	—	42	24
11	Szák János szintyei lakos	50	76	—	—	50	76
12	Bai Mihály harsányi lakos	49	92	—	—	49	92
13	Kolumbán Áron kötegyáni lelkész	—	—	42	—	42	—
14	Pinczér János remetei lelkész	—	—	40	08	40	08
15	Bikai Sándor harsányi lakos	33	92	—	—	33	92
16	Kis János ugrai lakos	33	92	—	—	33	92
17	Gécsi Sándor ágyai lakos	32	76	—	—	32	76
18	Pokoly József geszti lelkész	—	—	28	—	28	—
19	Kálmán Elek önkéntes tag	—	—	28	—	28	—
20	Csák József ménesgyoroki lelkész	—	—	29	12	29	12
21	Tóth József harsányi lakos	25	92	—	—	25	92
22	K. Tóth József harsányi lakos	20	80	—	—	20	80
	Átvitel:	927	66	406	64	1034	30

Sorszám	Hátrálékos neve	Kamattal		Tagdíjjal		Összesen	
		korona	fillér	korona	fillér	korona	fillér
	Áthozat:	927	66	406	64	1034	30
23	Pásztor József harsányi lakos	16	96	—	—	16	96
24	Mitykó M. János szintyei lakos	16	76	—	—	16	76
25	Tóth Gergely harsányi lakos	16	72	—	—	16	72
26	Ifj. Oláh Mihály harsányi lakos	16	96	—	—	16	96
27	Balogh László harsányi lakos	16	64	—	—	16	64
28	Fejér Sándor ágyai lakos	16	64	—	—	16	64
29	Hunyadi László f. tóthi lelkész	—	—	14	—	14	—
30	Tornyi Bálint ugrai lakos	13	60	—	—	13	60
31	Szabó Sándor ugrai lakos	12	48	—	—	12	48
32	Farkas István tamásdai lakos	12	48	—	—	12	48
33	Ifj. Hőgyes Mihály okányi lakos	11	28	—	—	11	28
34	U. Ruzse Mihály méhkeréki lakos	9	90	—	—	9	90
35	Sipos Imre belényesi lelkész	9	76	—	—	9	76
36	Nagy Sándor harsányi lakos	8	48	—	—	8	48
37	Ökrös Sándor okányi lakos	8	48	—	—	8	48
38	Máté Erzsébet harsányi lakos	8	32	—	—	8	32
39	Oláh József harsányi lakos	6	88	—	—	6	88
40	Sz. Nagy Lajos harsányi lakos	4	—	—	—	4	—
41	Buta János méhkeréki lakos	2	88	—	—	2	88
42	Bálint Ferenczné ugrai lakos	1	76	—	—	1	76
43	Szücs József feketegyarmati lelkész	—	—	1	04	1	04
	Összesen =	1138	64	421	68	1560	32

És ezen összegnek 1895. január 1-től számitott 8%-os késedelmi kamata.

Okány, 1895. április 17.

Márk Ferencz,
gyámintézeti pénztárnok.

10. Olvastatott a lelkészgyámintézeti választmány 1895. február 14-én tartott ülésén k jegyzőkönyvéből a 9-ik szám, mely szerint nevezett választmány a hozzá e tárgyban intézett kérvény alapján „az alapszabály értelmében megengedi, hogy Szondy György hivataláról önként lemondott lelkész, addig mig legalább 600 forintra tehető állomást nyerhetne, 7 forint évi részvénydijj pontos fizetése által családját a gyámintézet jótéteményében

részesitheti, — valamint ugy méltányossági mint jogi szempontból elrendeli, hogy a gyámintézet részére valójában meghalt Szondy György családjának folyó évi április hó 24-én midőn t. i. a gyantai lelkészi állomást véglegesen elhagyja, az esedékes kegyeleti átalány, 420 frt, a gyámintézet pénztárából kifizettessék, s erre már most felhatalmazza illetőleg megbizza pénztárnokot".

Jóváhagyó tudomásul szolgál.

11. Olvastatott Balog Ambrus és Márk Ferencz lelkészi tanácsbiráknak az egyházmegyei pénztár megvizsgálásáról beadott következő jelentése:

Nagytiszteletü egyházmegyei közgyűlés!

Alulirottak esperesi megbizás folytán Bagdi János egyházmegyei pénztárnok 1894-ik évi számadását megvizsgáltuk és pedig volt

A) Egyetemes egyházi költségekből

Bevétel:	2115 frt 92 kr,
Kiadás:	1717 „ 55 „
marad =	398 frt 37 kr.

B) Vegyesekből

Bevétel:	758 frt 27 kr,
Kiadás:	625 „ 72 „
marad: =	132 frt 55 kr.

Ezen számadást minden pontjában helyesnek s okmányokkal igazoltaknak találtuk s számadó pénztárnok részére a felmentést, elismerés kifejezése mellett, a szokott fentartással megadhatónak véleményezzük.

Ugyanezen alkalommal megvizsgáltuk az értékeket is, s azokat szintén rendben — meglevőknek találtuk.

A beterjesztett költségvetést elfogadásra ajánljuk.

A hátrálékosokat általában, ezek között pedig kölönösen Ágya, Belényes, B.-Zerind, K.-Pereg, N.-Pereg, S.-Keresztur, Sonkolyos, Szentleányfalva és Vadász egyházközségeket, fegyelmi eljárás alkalmazásával is rászoritani kérjük, hogy tartozási kötelezettségeiknek egyszer már eleget tegyenek.

Egyházmegyénk közgyűlése e beterjesztett jelentés alapján Bagdi János pénztárnok részére a felmentést 1894. évi számadására vonatkozólag, elismerésének kifejezése mellett, a szokott fentartással megadja, s számadását egész terjedelmében jegyzőkönyvileg közzétenni elhatározza, valamint a hátralékosok kimutatását is.

Figyelmezteti ugyan egyházmegyénk közgyűlése a hátralékosokat általában is, de az ágyai, belényesi, bélzerindi, kisperegi, németperegi, sarkadkereszturi, sonkolyosi, szentleányfalvai és vadászi egyházak presbyteriumait határozottan

felszólitja, hogy a folyó évi november hó 1-sö napjáig mindennemü hátrálékos tartozásaik befizetéséről gondoskodjanak, mit ha nem tennének, már most utasitja közgyülésunk az esperesi hivatalt, hogy a kötelességükről megfeledkező belhivatalnokok ellen a fegyelmi eljárást inditsa meg.

Azon lelkészektől és tanitóktól pedig, kik 2 évnél régibb keblezési illetéköket f. évi szeptember 1-ig le nem törlesztik, egyházi közigazgatási uton is hajtassék be tartozásuk.

Az ellennyugták küldését illetőleg most is felujitja közgyülésünk 15—1994. számu végzését, melynek teljesitését a lelkészek és gondnokok figyelmébe közgyülésünk hathatósan ajánlja.

A nagyszalontai ev. ref. egyházmegye házi pénztárnokának számadása az 1894-ik évről.

A) Számadás az egyházmegyei pénzár értékeiről.

Sorszám	Kelet hó	Kelet nap	Tárgy megnevezése	Bevétel frt	Bevétel kr
			I. Egyetemes költségek:		
1	1894. Január	1	A nagyszalontai takarék pénztárba elhelyezett 2040. számu könyv értéke	1544	90
2			Ezen összegnek egy évi kamatja	38	59
3			Három darab kötvénynek értéke	425	—
			Egyházmegyei egyetemes költségek összege:	2008	49
			II. Tűzkár biztositási jutalék:		
4			A nagyszalontai takarékpénztárba elhelyezett 1693-ik számu könyv értéke tőkében és kamatban	1128	79
			Összes érték:	3137	28

B) Számadás

a nagyszalontai ev. ref. egyházmegye közigazgatási pénztárnoka által kezelt pénzekről, az egyházi közalap kivételével, az 1894-ik évről.

Sorszám	Kelet hó	Kelet nap	Tárgy megnevezése	Bevétel frt	Bevétel kr	Kiadás frt	Kiadás kr
			Számadás az egyet. egyh. költségekről.				
1	jan.	1	Számadási maradvány az 1893-ik évről	540	87		
2	„	2	Onodi Sándor 350 frt tőke tartozásának jan. juliusi kamata	14			
3	„ „	6	Tárnok László 75 frt tőke tartozásának egy évi kamatja	6			
4	„	18	Borossebes egyet. költség 1893. évről	6	38		
5	„	20	Tenke egyet. egyh. költ. 1893-ik évről	50			
6	„	26	Posta költség				20
7	„	28	Posta költség				10
8	febr.	4	Sonkolyos egyetemes költség hátrány	20	35		
9	„	„	„ „ egyh. „ 1893. évről	6	70		
10	„	7	Vadász „ „ „ „	31	46		
11	„	„	„ az 1892 évi hátralékból	28	54		
12	„	12	1893 évi konvent jkv. ára			9	50
13	„	„	1893 évi e. ker. névtár ára			7	60
14	„	„	Posta költség				10
15	„	16	M.-Homorog egyh. költség 1893 évről	16	14		
16	„	21	Magyar Protest. Irodalmi Társaság évi dijában 1894—95-ik évről			10	10
17	„	28	Posta költség				05
18	„	4	Jánosfalva egyh. költség 1893. évről	6	02		
19	„	8	Pénztárnoknak fuvardij Sarkadra pénztárvizsgálatkor			1	50
20	„	15	Posta költség				10
21	„	29	Széll Kálmán esperesnek napdija márcz. 29-én tartott gyüléskor			4	
22	„	„	Balogh Ambrus t. birónak napdij			3	
23	„	„	Böszörményi Lajos „			3	
24	„	„	Nagy Imre „			3	
25	„	„	Márk Ferencz „			3	
26	„	„	Sipos Imre „			3	
			Oldal összeg:	726	46	48	25

Sorszám	Kelet hó	Kelet nap	Tárgy megnevezése	Bevétel frt	Bevétel kr	Kiadás frt	Kiadás kr
			Áttétel:	726	46	48	25
27	márcz.	29	Bagdi János e. m. pénztárnoknak			3	
28	„	„	Sipos Imre isk. látogatónak uti átalány			5	
29	„	„	Szondi Géza „ „ „			5	
30	„	„	Márk Ferencznek számvevőszéki fuvar és napdij			6	
31	„	„	Bagdi Jánosnak számvevőszéki fuvar és napdij			5	
32	„	„	Balog Ambrus e. m. főjegyző évi tisztelet dija			21	
33	„	„	Balog Ambrus e. ker. képviselőnek			30	
34	„	„	Széll Kálmán esperesnek irodai és pósta költségekre nyugta szerint			31	62
35	„	„	Irodai szerekre a pénztárnoknak			6	65
36	ápril.	22	Tamásda egyh. költs. hátralék 1893-ról	25	32		
37	május	10	Hajdu Eleknek tanács-birói napidij			3	
38	„	„	Nagy Imre t. birónak a Körösön inneni egyházak látogatásáért			19	20
39	„	11	Postaköltség				10
40	„	„	Postaköltség				05
41	„	17	Főjegyzőnek irószerek			8	62
42	„	„	Postaköltség				05
43	„	24	B.-Böszörmény közigazgatási költség hátrálék az 1893-ik évről	65	98		
44	„	29	Márk Ferencz t. birónak e. lát. költség.			31	20
45	„	30	1894. év. márcz. közgy. jegyzőkönyve nyomtatási dija			81	58
46	„	„	Postaköltség				20
47	jun.	2	Balog Ambrus t. birónak az aradi vidéki egyh. látogatási dijába			41	20
48	„	„	Postaköltség				10
49	„	15	Irodai szerek			2	60
50	jul.	9	Onodi Sándor 350 frt tőke tartozásának jul. decz. kamatja	14			
51	„	16	Egyházmegyei aljegyzőnek irószerek			7	56
			Oldal összeg:	831	76	356	98

Sorszám	Kelet hó	Kelet nap	Tárgy megnevezése	Bevétel frt	Bevétel kr	Kiadás frt	Kiadás kr
			Áttétel:	831	76	356	98
52	julius	16	Pénztárnok részére fuvar és vasuti költség Szalontára			2	30
53	„	„	Böszörményi Lajos t. birónak a Körösöntuli 6 egyh. lát. költségekre.			14	40
54	aug.	8	Előfogati költs. jelentő ivek belöltése alkalmával Balog Ambrusnak			12	
55	„	15	Nt. Széll Kálmán esperesnek a belényes vidéki egyh. lát. költségére			30	
56	„	16	Esperesnek napdija az 1894. év aug. 16-án tartott e. m. gyül. alkalmával			4	
57	„	„	Balog Ambrus t. birónak napdij			3	
58	„	„	Böszörményi Lajos „			3	
59	„	„	Nagy Imre „			3	
60	„	„	Sipos Imre „			3	
61	„	„	Hajdu Elek „			3	
62	„	„	Márk Ferencz „			3	
63	„	„	Pénztárnoknak „			3	
64	„	15	Böszörményi Lajosnak a jelentő ivek kitöltése alkalmával előfogati dij			4	
65	jun.	9	Sipos Imrének „ „ „ „ „ „			5	15
66	aug.	28	Előfogati dij jelentő ivek betöltése alkalmával Csécsi Imrének			17	80
67	jun.	27	Postaköltség				20
68	aug.	28	Postaköltség				10
69	szept.	8	Előfogati költség jelentő ivek betöltése alkalmával Hajdu Eleknek			14	40
70	„	„	Posta költség				10
71	„	13	Előfogati költség jelentő ivek betöltése alkalmával Márk Ferencznek			10	
72	szept.	13	Posta költség				05
73	„	22	A fonciere pesti biztositó intézet 1893. évről adott tüzbiztositási osztalék	27			
74	„	23	N.-Zerind egyet költség 1894. évre.	40	28		
75	„	25	Balog Ambrus egyh. ker. képviselőnek képviselői átalány			30	
			Oldal összeg:	899	04	522	48

Sorszám	Kelte		Tárgy megnevezése	Bevétel		Kiadás	
	hó	nap		frt	kr	frt	kr
			Áttétel:	899	04	522	48
76	okt.	25	Pénztárnoknak fuvar és vasut dij Szalontára			2	30
77	„	„	Az 1693. számu takarékpénztári könyvecskébe biztositási jutalékot betettem			27	
78	nov.	6	Szintye egyetemes költségek 1894. év	4	20		
79	„	7	Szemlak „ „ „	10	50		
80	„	„	Posta költség				04
81	„	21	f. Gyarmat egyet. költségek 1894. év	30	26		
82	„	„	Lippa „ „ „	3	76		
83	„	„	M. Sass „ „ „	29	80		
84	„	22	Posta költség				50
85	„	25	Sarkad egyetemes költségek 1893. évre	148	36		
86	„	„	Okány „ „ „	56			
87	„	27	Ant „ „ „	21	96		
88	„	„	Posta költség				50
89	„	27	Pankota egyet. költségek 1894. évre	8	20		
90	„	29	Posta költség				30
91	„	„	Egy pénztartó kosár zár és fiókkal			5	09
92	„	„	Nyégerfalva egyh. költségek 1894. évre	4	32		
93	„	„	Zsadány „ „ „	35	22		
94	„	30	Kötegyán „ „ „	48	38		
95	„	„	Nagy Harsány „ „ „	25	42		
96	decz	1	M. esperes urnak évi tisztelet dijja			300	
97	„	„	Posta költség				30
98	„	„	Posta költség				30
99	„	2	Nt. Gyorok egyház költség 1894. évre	4	60		
100	„	„	Ugra „ „ „	35	52		
101	„	„	Fenes „ „ „	23	68		
102	„	4	N. Szalonta „ „ „	216	82		
103	„	„	Nt. Esperes urnak egyh. ker. költségekre átszámoltam			216	82
104	„	„	Gyanta egyet. költs. hátralék	43	68		
105	„	„	Gyanta egyet. költs. 1894. évre	28	50		
			Oldal összeg:	1678	22	1075	63

Sorszám	Kelte hó	Kelte nap	Tárgy megnevezése	Bevétel frt	Bevétel kr	Kiadás frt	Kiadás kr
			Áttétel:	1678	22	1075	63
106	Decz.	5	Posta költség				30
107	„	13	Tenke egyet. költs. 1894. évre	38	20		
108	„	„	Komádi „ „ „	92	44		
109	„	14	P. Sebes „ „ „	6	38		
110	„	„	Árpád „ „ „	26	60		
111	„	15	Posta költség				20
112	„	„	K.-apáti egyet. költségek 1894. évre	17	12		
113	„	„	Remete „ „ „	13	64		
114	„	16	Szakál „ „ „	3	24		
115	„	18	Komádi „ „ „		50		
116	„	„	B. Sebes „ „ „		78		
117	„	„	E. Gyarok „ „ „	21	70		
118	„	„	Nt. esperes urnak egyh. ker. közigazgatási költségekre átadtam			520	18
119	„	„	Nt. esperes urnak 52 drb egyh. törvény árába átadtam			31	20
120	„	„	Nt. esperes urnak 1894-dik év áprilisi konventi jegyzőkönyv árában átadtam			8	80
121	„	„	Posta költség				80
122	„	19	M. Homorog egyet. költs. 1894. évre	16	14		
123	„	20	Bajj „ „ „	21	72		
124	„	22	Posta költség				20
125	„	„	B. Ujlak egyet. költségek 1894. évre	17	14		
126	„	28	M. Gyán „ „ „	34	34		
127	„	„	Kisháza l. e. „ „ „	2	64		
128	„	„	Geszt „ „ „	30	72		
129	„	29	Erdőhegy „ „ „	35	40		
130	„	„	Arad (ó) „ „ „	29			
131	„	31	Az egyházmegyei közgyűlés augusztusi jegyzőkönyv nyomtatása és portója			39	75
132	„	„	Nt. esperes urnak irodai szerekre			10	90
133	„	„	Posta költség				30
			Oldal összeg:	2085	92	1688	26

Sorszám	Kelte hó	Kelte nap	Tárgy megnevezése	Bevétel frt	Bevétel kr	Kiadás frt	Kiadás kr
			Áttétel:	2085	92	1688	26
134	decz.	„	Jánosfalva egyetemes egyházi költség hátrálékának terlesztésére	30			
135	„	„	Egy posta táska posta költséggel együtt			9	01
136	„	„	Posta költség				20
137	„	„	Egyházmegyei pénztárnok 1% tiszteletdijja 2008 frt 49 kr után			20	08
			Összesen:	2115	92	1717	55

Összes bevétel	2115 frt 92 kr.
Összes kiadás	1727 „ 55 „
Számadási maradvány	398 frt 37 kr.

C) Számadás vegyes bevételek s kiadásokról

Sorszám	Kelte hó	Kelte nap	Tárgy megnevezése	Bevétel frt	Bevétel kr	Kiadás frt	Kiadás kr
	1894.						
1	jan.	1	Számadási maradvány 1893. évről	116	52		
2	„	15.	Kis Sándor komádii tanitó keblezési illeték	2	10		
3	febr.	16	Erdőhegy főiskolai évi járadék tőke törlesztés	100			
4	„	6	Ágya főiskolai átalakitási kamatban az 1893. év április 1-ig	21			
5	„	„	Ágya tőke törlesztésre	50			
6	„	23	Pankota egyházi törvények		60		
7	„	24	Bajj „ „		60		
8	„	24	N. Harsány „ „		60		
9	„	24	Ágya „ „		60		
			Oldal összeg:	292	02	—	—

Sorszám	Kelte hó	Kelte nap	Tárgy megnevezése	Bevétel frt	Bevétel kr	Kiadás frt	Kiadás kr
			Áttétel:	292	02		
10	febr.	27	Sarkad egyházi törvények		60		
11	„	„	M. Sass „ „		60		
12	„	„	Okány „ „		60		
13	„	„	Geszt „ „		60		
14	„	„	Ant „ „		60		
15	„	28	M. Homorog „ „		60		
16	„	„	Szakál „ „		60		
17	márcz.	4	Komádi „ „		60		
18	„	„	Árpád „ „		60		
19	„	6	B. Böszörmény „ „		60		
20	„	8	Szemlak „ „		60		
21	„	„	Ugra „ „		60		
22	„	11	Sonkolyos „ „		60		
23	„	„	B.-Ujlak „ „		60		
24	„	„	E.-Gyarak „ „		60		
25	„	„	K.-Gyán „ „		60		
26	„	14	Gyanta „ „		60		
27	„	17	Fenes „ „		60		
28	„	25	M.-Gyán „ „		60		
29	„	29	Nt. Széll Kálmán esperesnek főiskolai pénzeket nyugta szerint átszámoltam			110	22
30	„	„	Nt. Széll Kálmán esperesnek nyugta szerint átszámoltam főiskolai tartozások tőke törlesztésére			150	
31	április	22	Tamásda egyházi törvények		60		
32	május	4	B.-Sebes „ „		60		
33	junius	5	K Gyán 100 drb ker. igazolvány		40		
34	„	„	Komádi 200 „ „ „		80		
35	szept.	10	Tenke 100 „ „ „		40		
36	„	20	Okány 500 „ „ „	2			
37	„	24	N. Zerind egyházi törvények		60		
38	okt.	27	Belényes „ „		60		
39	„	27	Sonkolyos főiskolai tápintézet		50		
40	nov.	7	Szemlak főisk. átalakitási kamat 1894. év	6	30		
			Oldal összeg:	316	42	260	22

Sorszám	Kelte		Tárgy megnevezése	Bevétel		Kiadás	
	hó	nap		frt	kr	frt	kr
			Áttétel:	316	22	260	22
41	nov.	21	F. Gyarmat főiskolai átalak. kamat 1894. évre	20	79		
42	„	„	F. Gyarmat egyházi törvénykönyv		60		
43	„	„	Radna-Lippa egyh. kebl. illeték	3	15		
44	„	„	Fogarasi Bálint kebl. illeték	3	15		
45	„	„	Lippa egyházi törvénykönyv		60		
46	„	„	M. Sass főiskolai tápintézetre	1			
47	„	29	Okány „ „	2			
48	„	„	Nyégerfalva főiskolai átalakitási kamat 1895. év április 1-éig	2	10		
49	„	„	Zsadány főisk. kamat járadék	27	60		
50	„	„	Zsadány egyh. törvények		60		
51	„	30	N. Harsány kebl. illeték	8	40		
52	„	„	Dávid Gyula kebl. illeték	8	40		
53	„	„	N. Harsány főisk. tápintézetre	1			
54	decz.	2	M. Gyorok egyh. törvények		60		
55	„	4	Gyanta főiskolai kamat járadék	91	72		
56	„	6	Bél Zerind egyh. törvények		60		
57	„	10	Erdőhegy „ „		60		
58	„	„	Erdőhegy főisk. tápintézetre	1	—		
59	„	13	Tenke főiskolai épitési költség	23	75		
60	„	„	Tenke egyházi törvények		60		
61	„	„	Komádi „ „		60		
62	„	„	Árpád főikolai átalakitási kamat	10	50		
63	„	14	Fenes tápintézet részére		40		
64	„	15	K. Apáti kamat járadék 1894 évre	5	67		
65	„	„	Remete egyházi törvények		60		
66	„	„	Remete főiskolai költség	40	06		
67	„	16	Tárkány főiskolai évi járadék	37	80		
68	„	„	Tárkány egyházi törvénykönyv		60		
69	„	18	Nagyszalonta „ „		60		
70	„	19	Király László kebl. illeték	2	10		
71	„	20	Bajj főiskolai évi járadék 1894. évre	8	40		
72	„	„	Bajj suplic. váltság	1			
			Oldal összeg:	622	81	260	22

Sorszám	Kelet hó	Kelet nap	Tárgy megnevezése	Bevétel frt	Bevétel kr	Kiadás frt	Kiadás kr
			Áttétel:	622	81	260	22
73	Decz.	22	B Ujlak egyházi törvények		60		
74	„	„	B.-Ujlak. suplik váltság		40		
75	„	26	Sonkolyos épitési költség	39			
76	„	„	Nt. Esperes urnak átadtam főisk. épitési költségekre			39	
77	„	28	Nt. Esperes urnak átadtam suplic. váltság fejében			6	40
78	„	„	Posta költség.				05
79	„	„	Geszt főisk. átalak. kam. 1894. ápr. 12.	12	60		
80	„	„	Geszt kebl. illeték	12	60		
81	„	„	Pokoly József kebl. illeték	12	60		
82	„	„	M.-Gyám suplic. váltság	1	66		
83	„	29	N.-Szalonta „ „	2			
84	„	„	Nt. Esperes urnak átszámoltam			2	
85	„	„	Erdőhegy átalakitásai kamat	6	60		
86	„	„	Arad átal. kamat 1893. máj. 5-ig 4 évi	21			
87	„	„	Csécsi Imre kebl. illeték	12	60		
88	decz	29	Árpád kebl. illeték	12	60		
89	„	„	Arad, egyházi törvények		60		
90	„	31	B.-Ujlaknak másodszor küldött egyh. törvénykönyv ára visszaküldetik				60
91	„	„	B.-Böszörmény egyháztörvények		60		
92	„	„	Nt. Esperes urnak urnak főisk. tápintézet részére átadtam			2	56
93	„	„	Főiskolai alakitási kamat. átszámoltam			251	08
94	„	„	Főiskolai épitési költség hátralékból átszámoltam			63	81
			Összesen:	758	27	625	72
			Összes bevétel:	758	27		
			Összes kiadás:	625	72		
			Számadási maradvány:	132	55		

Mérleg a két számadásnál:

Bevétel az egyetemes egyházi költségekből	2115 frt 92 kr.
Bevétel a vegyesekből	758 frt 27 kr.
Összes bevétel	2874 frt 19 kr.
Kiadás az egyetemes egyházi költségeknél	1717 frt 55 kr.
Kiadás a vegyeseknél	625 frt 72 kr.
Összes kiadás	2343 frt 27 kr
Összes bevétel	2874 frt 19 kr.
Összes kiadás	2343 frt 27 kr.
Számadási maradvány	530 frt 92 kr.

Szóval Ötszázharmincz forint 92 kr.

Az ev. ref. n.-szalontai egyházmegyében a hátrálékok kimutatása az 1894. év deczember 31-ig.

	Tartozók nevei	Egyetemes egyházi költség		Építési költség		Főiskolai kamat		Keblezési illeték		Egyházi törvénykönyv ára		Összesen	
		frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr
1	Ágya	151	92	—	—	36	—	—	—	—	—	187	92
2	K.-Apáti	—	—		—	—	—	—	—	—	60	—	60
3	Arad	84	70	—	—	10	50	—	—	—	—	95	20
4	Belényes	69	96	—	—	94	50	—	—	—	—	164	46
5	B.-Zerind	14	84	—	—	50	40	3	15	—	—	68	39
6	Váczi Dezső	—	—	—	—	—	—	3	15	—	—	3	15
7	B.-Böszörmény	61	26	—	—	—	—	16	80	—	—	78	06
8	Budai János	—	—	—	—	—	—	12	60	—	—	12	60
9	Komjáti Antal	—	—	—	—	—	—	2	10	—	—	2	10
10	Asztalos Ferencz	—	—	—	—	—	—	2	10	—	—	2	10
11	Szücs József	—	—	—	—	—	—	2	10	—	—	2	10
12	F. Tóth	36	68	—	—	—	—	3	15	—	60	40	43
13	Geszt	—	—	—	—	12	60	—	—	—	—	12	60
14	Gyanta	—	—	—	—	97	28	—	—	—	—	97	28
15	K.-Pereg	244	82	—	—	—	—	2	10	—	60	247	52
16	Précsényi Sándor	—	—	—	—	—	—	2	10	—	—	2	10
17	N.-Pereg	51	54	—	—	—	—	—	—	—	—	51	54
18	M.-Homorog	6	92	—	—	—	—	—	—	—	—	6	92
19	M.-Gyán	—	—	—	—	—	—	1	05	—	—	1	05
20	Antal Imre	—	—	—	—	—	—	2	10	—	—	2	10
21	Rovács János	—	—	—	—	—	—	1	05	—	—	1	05
22	Remete	—	—	14	79	—	—	—	—	—	—	14	79
23	S.-Keresztur	52	62	60	93	—	—	—	—	—	—	113	56
24	Sonkolyos	26	46	—	—	33	60	—	—	—	—	60	06
25	Jánosfalva	25	18	—	—	—	—	—	—	—	—	25	18
26	Szt.-leányfalva	82	52	—	—	—	—	—	—	—	60	83	12
27	Tamásda	29	82	—	—	36	75	—	—	—	—	66	57
28	Tárkány	23	96	—	—	—	—	—	—	—	—	23	96
29	Tenke	—	—	60	—	—	—	—	—	—	—	60	—
30	Vadász	94	18	—	—	—	—	2	10	—	60	96	88
31	Váczi Sándor	—	—	—	—	—	—	2	10	—	—	2	10
32	Csermő	8	24	8	70	—	—	—	—	—	—	16	94
33	Széplak	2	14	—	—	—	—	—	—	—	—	2	14
	Összesen:	1067	76	144	42	371	63	57	75	3		1644	56

12. Az egyházmegyei pénztár megvizsgálására kiküldött bizottság beterjeszti és elfogadásra ajánlja a folyó 1895-ik évre elkészitett következő költség előirányzatot.

A nagyszalontai ev. ref. egyházmegye költség-előirányzata az 1895. évre:

Sorszám	Tárgy megnevezése	frt	kr
	A) Szükséglet:		
1	Egyházkerületi költségekre	737	—
2	Esperes évi tisztelet dija	300	—
3	Egyházmegyei főjegyző évi tisztelet dija	21	—
4	Két egyházmegyei közgyülés költségeire	50	—
5	Egyházkerületi képviselőnek a két kerületi gyülésre	60	—
6	Két egyházmegyei és konventi jegyzőkönyvek nyomtatása	135	—
7	Irodai szerekre	45	—
8	Posta költségre	6	—
9	Előfogatok és napdij számvevőszéki tagoknak	10	—
10	Előfogati dij iskolai körlátogatóknak	15	-
11	Előfogati dij az egyházmegye pénztárnokának	10	—
12	Előfogati dij az egyházlátogató küldöttségeknek	136	—
13	Magyar Protestáns Irodalmi Társaság tagsági dij kamata az 1895-ik évre	5	—
14	Az egyházmegye pénztárnokának 1% tisztelet dijja	21	-
15	Előre nem látható kiadásokra	100	—
	Összes szükséglet:	**1651**	
	B) Fedezet:		
1	Számadási maradvány az 1894-ik évről	530	92
2	425 frt kötvényen levő tőke 8%	34	—
3	1895. évre egyetemes egyházi költségek	1509	06
4	Kint levő követelés	1128	51
	Összes fedezet:	**3202**	**49**

E beterjesztett költségelőirányzat elfogadtatván: jóváhagyást nyer.

13. Olvastatott az egyházmegyei *tanügyi bizottság* f. évi ápril hó 17-ik napján tartott üléséből felterjesztett következő jelentése:

Nagytiszteletü egyházmegyei közgyűlés!

Tiz esztendeje, hogy egyházmegyénkben a tanügyi bizottság szerveztetett s működését megkezdette; tizedik jelentése fekszik tehát ez alkalommal tanügyi bizottságunknak a Nagytiszteletü egyházmegyei közgyülés előtt. Engedje meg azért a Nagytiszteletü egyházmegyei közgyülés, hogy mielőtt iskoláink folyó évi állapotát feltüntetnők, vessünk egy rövid pillantást a multba s a tiz év előtti állapotokat a mostaniakkal összehasonlitva, tanügyi bizottságunk 10 éves működésének eredményéről számot adjunk.

Nagytiszteletü egyházmegyei közgyülés! Midőn tanügyi bizottságunk ezelőtt 10 évvel működését megkezdette, igen kevés olyan iskolánk volt, a mely ellen kifogást ne emelt volna. Tulnyomó nagy része iskoláinknak részint a tultömöttség, részint a mulasztások nagy mérve s a mulasztókkal nem törődés, részint a tantermek elhanyagolt állapota, kezdetleges berendezése, részint a taneszközök, anyakönyvek, naplók, tan- és vezérkönyvek elégtelensége, sőt sok helyen teljes hiánya s a tankönyvek kölönböző volta miatt, távolról sem felelhetett meg magasztos feladatának. A tanügyi bizottság mindenre kiterjedő figyelme, kérése, buzditása, jóakaratu tanácsa azonban nem maradt hatás nélkül. Iskoláinkról ma sokkal megnyugtatóbb képet rajzolhatunk. Tantermeink, csekély kivétellel kijavittattak, átalakittattak, a czélnak megfelelően rendeztettek be, taneszközökkel felszereltettek; iskolai anyakönyvek, naplók, vezérkönyvek szereztettek be, a nagymérvü mulasztások, a törvény szigorubb végrehajtása folytán, jelentékenyen alább szállottak, a növendékek tankönyvekkel láttattak el s az egyházkerület által kiadott tankönyvek használtatnak kézikönyvül mindenütt. De nem szünt meg még most sem a tanitás egy nagy akadálya: a *tultömöttség*, nem szünt meg főképen a miatt, hogy egyházaink szegények lévén uj iskolát épiteni s uj tanitói állomást létesiteni nem képesek és a miatt, hogy e 10 év alatt a tankötelesek száma a születések, az iskolába járók száma a rendszeresebb iskolázás folytán nagyot emelkedett. Szaporodtak ugyan iskoláink és tanitói állomásaink is, de ezek szaporodása a tankötelesek és iskolába járó növendekek számát nem volt képes ellensulyozni, habár ez is jelentékeny volt. Ugyanis 10 év előtt volt 82, ma van 98 tanitói állomásunk, tehát 16-tal több. Első helyen áll e tekintetben N.-Szalonta hol 4 iskola s illetőleg tanterem s ugyanannyi tanitói állomás létesittetett, azután jön Sarkad két iskolával. Egy-egy iskolát és tanitóságot állitottak: Köte Gyán, Tenke, B.-Böszörmény, Okány, Komádi, Szintye, Csegőd, Gyanta, Tárkány és Bokszeg. Az utóbbi helyen azonban e telepitvényes község feloszlása miatt az iskola is megszünt, Tárkányban pedig a tanitói fizetés csekély volta miatt, az uj leánytanitói állomás már két év óta nem volt betölthető. A tankötelesek száma volt tiz év előtt

6923, ezek közzül feljárt 6136; ma pedig 9242 a tankötelesek száma ezek közül feljár 8602.

Ezeknek előre bocsátása után áttérünk iskoláink mostani állapotának felmutatására, melynek megitélésére szolgáljanak a következő adatok:

I. Egyházmegyénk területén van ez idő szerint 97 tanitói állomás, melyek közzül azonban nincs betöltve 2. A törvényes létszámon alul van a növendékek száma 43, felül van 54 iskolában. Az utóbbiak között vannak olyanok, a melyekben 120, 130, 140 sőt 150 növendék is van egy tanitó keze alatt.

A *közegészségi* viszonyokat tekintve: nem elég tágas a törvényes létszám befogadására még 3, nem elég világos 7, a növendékek nagy száma miatt zsufolt 16 tanterem. Ürszék nem léte miatt csupán 1, a tanterem nem kellő tisztántartása miatt csupán 2 helyről emeltetik panasz

Az iskolák *felszerelését* illetőleg: iskolai anyakönyvvel és naplókkal el van látva 92, nincs kellően ellátva 3 iskola. Minden vezérkönyv megvan 90 iskolánál, hiányzik egyik vagy másik 5-nél. Az egyházkerület által kiadott tankönyveket használják most már kézi könyvül az összes iskolák növendékei. Tankönyvekkel el vannak látva a növendékek 91, nincsenek eléggé ellátva 4 iskolában. Taneszközökkel kellően felszerelt 72, (7-tel több, mint a mult évben) hiányos felszerelésü 22, teljesen felszereletlen 1 tanterem.

Az iskolák *szellemi* életét tekintve: megtartja a tantervet 91, nem tartja meg 4 tanitó; módszeresen tanit 88, régi módszer szerint 7. Tetemes a mulasztás 8, kevés 80, semmi 7 iskolánál. A mulasztók szüleivel a törvényes eljárás foganatosittatott 89, nem foganatosittatott 7 iskolában, illetőleg 6 községben s e tekintetben 5 helyen a községi előljáróságot, egy helyen pedig a tanitót terheli a mulasztás. Járványos betegség akadályozta több-kevesebb ideig a tanitást 17 községben.

Ismétlő iskola van 30 egyházban, kettőben pedig iparos iskola, mely, legalább a fiukra nézve, pótolja némileg az ismétlő iskolát. Az ismétlő iskolázás az egész év folyamán tart 4 helyen, csak a téli időszakban 26 helyen. A növendékek hetenként 1 órán tanittatnak 3, — 2 órán 13, — 3 órán 1—4, órán 10—5 órán 3 helyen. A tanitásért tiszteletdijban részesülnek a tanitók 23 helyen, nem részesülnek tiszteletdijban 7 helyen.

II. Ezen *általános* áttekintés után a részletekre térve át, van szerencsénk az egyes iskolákban tapasztalt feltünő haladást, valamint az egyházmegyei közgyűlés intézkedését igénylő hiányokat a következőkben tüntetni fel.

1. Az *aradi* körben:

Szemlakon a tanterem zsufolt; ismétlő iskola még most sincsen.

Kis-Peregen a vegyes iskolánál a tanitó-állomás üresedésben van; a gyermekek a másik két iskola növendékei közzé vannak beosztva.

Ménes-Gyorokon a megnyert Apaffy-alapból külön tanitóság szerveztetett.

Pankotán ismétlő iskola nincsen.

Boros-Sebesen a mulasztók szüleit a községi előljáróság nem bünteti. Két hónapig kanyaró-járvány akadályozta a tanitást; ennek daczára, mint az iskola látogatók kiemelik, a növendékek szép előhaladást tettek.

2. Az *árpádi* körben:

Árpádon a leányiskola tanterme szük, sötét és zsufolt; taneszközök tekintetében mindkét iskola felszerelése hiányos. A mulasztás még mindig tetemes, minek oka az, hogy a községi előljáróság, a mulasztók szüleivel szemben lanyhán jár el. Ismétlő iskola nincsen.

Tenkén a leány- és vegyes iskola taneszközökkel nincs kellően felszerelve; az ismétlő iskolát azonban, a község segitségével, most már felállitották.

Fekete-Tóton vezérkönyvek nincsenek; taneszközök is csak részben vannak meg.

Bajjon a tanterem nem tartatik tisztán. Taneszközökkel az iskola nincs kellően felszerelve.

Bél-Zerind tantermét rendbe hozatta, kipadlóztatta, uj székekkel és ablakokkal látta el; taneszközök tekintetében azonban még hiány mutatkozik.

3. A *belényesi* körben:

Belényes-Ujlakon 140 növendék jár egy tanitó keze alá, e miatt a tanterem zsufolt. Az iskola nem tartatik tisztán. A vezérkönyvek közül 2 még mindig hiányzik. A növendékek tankönyvekkel, az iskola taneszközökkel hiányosan vannak ellátva. A mulasztás, mivel a községi előljáróság a mulasztók szüleit nem bünteti, még mindig nagymérvü.

Gyantán a fiuiskola 143 növendék befogadására szük. Vezérkönyvek, taneszközök még nem szereztettek be teljesen. Ismétlő iskola nincsen.

Széplak és *Kisháza* iskoláit, a tavaszi vizáradások miatt, ezuttal nem látogathatták meg iskolalátogatók.

Fenesen az állapot türhetetlen 180 tanköteles közzül a tanterem csak 135-öt képes befogadni; 45 gyermek tehát iskolázatlanul marad. Ehez járul, hogy a növendékek tankönyvekkel, az iskola taneszközökkel hiányosan vannak ellátva; a mulasztás is tetemes, mivel a községi előljáróság a mulasztók szüleit nem bünteti. Ismetlő iskola nincsen.

Tárkányban a leánytanitóság már második éve, hogy üresedésben van, mivel a csekély fizetésre tanitó nem kapható. A leánynövendékek ott a fiu iskolába járnak, mi miatt a tanterem, 135 gyerek befogadására nem levén elég tágas, zsufolt. A mulasztás itt is tetemes, minek oka a községi előljáróságnak, a mulasztók szüleivel szemben tanusitott lanyha eljárása. Ismétlő iskola nincsen.

4. A *berek-böszörményi* körben:

Berek-Böszörményben a két fiu iskola és a nagyobb leánynövendékek tantermének átalakitása sokáig el nem odázható, mivel mindegyik szük, alacsony és sötét. A kisebb leányiskolánál alkalmazott uj tanitónő szorgalommal és sikerrel tanit.

Mező-Sasson a leányiskola tanitója a tantervet nem tartja meg.

Kőrösszeg-Apáti tanterme zsufolt. Taneszközök tekintetében még némi hiány mindig mutatkozik. Járványos betegség miatt az iskola 2 hónapig zárva volt.

Komádiban a belső fiu s a külső leányiskola tanterme sötét; az utóbbiban taneszközök még most sincsenek. Ezen iskola tanitója Kiss György, egyházmegyénk mult évi, reá vonatkozó végzését foganatositotta s most segédtanitót tart, kinek szorgalma e rendkivül elhanyagolt iskolán már is meglátszik. A belső fiuiskolában a mulasztás nagymérvü, minek oka az uralkodó járvány mellett állitólag az, hogy ezen iskola vezetője Kiss Sándor, a mulasztók kimutatását, a folyó iskolai évben, soha be nem terjesztette. A külső nagyobb fiiskolánál a számtani, a külső leányiskolánál pedig az összes vezérkönyvek hiányoznak.

5. Az *erdőhegyi* körben:

Erdőhegyen a fiiskola zsufolt, mivel a növendékek száma aránylag nagy (115.) A leányiskolában némi haladás észlelhető.

Ágya leányiskoláját kibővitette, mi által a tanterem szép, tágas és világos lett. Ismétlő iskola azonban még most sincsen.

Szintyén a régi hiányok még mindig nincsenek pótolva, Ürszék nincsen.

Tamásda tanterme szűk, sötét és zsufolt. A növendékek tankönyvekkel hiányosan vannak ellátva,

Nagy-Zerinden a fiiskolában 141, a leányiskolában 145 a növendékek száma; a harmadik tanitóság felállitása égetően szükséges.

Ant tanterme szűk és zsufolt.

6. A *geszti* körben:

Geszten mind a két tanterem szűk, e miatt zsufolt, kibővitése és kipadlózása sokáig el nem odázható.

Zsadány ismétlő iskolát állitott. Taneszközökben azonban mindkét iskolánál hiány mutatkozik

Okány uj, diszes központi iskolaépületet épittetett s összes iskoláit abban helyezte el.

Sarkadkereszturon iskolai anyakönyv még most sincsen.

Ugrán a leányiskola padjai czélszerütlenek, ezek kicserélését azonban az egyház presbyteriuma kilátásba helyezte.

Nagy-Harsány uj, czélszerü székek készitésére igéretet tett.

7. A *nagyszalontai* körben:

Nagyszalontáról jelentik iskolalátogatók hogy itt 52 görög keleti és 5 róm. kath. vallásu növendék tanul az ev. ref. iskolában.

Köte-Gyánba a fiu iskola kissé zsufolt.

Kelt Nagyszalontán, 1895. április 17.

Széll Kálmán,
tanügyi biz elnök.

Kozma Zsigmond,
tanügyi biz. jegyző.

E jelentés és a tanügyi bizottság javaslata alapján:

Szemlaki egyházunk presbyteriumát utasitja egyház-

megyei közgyűlésünk, hogy miután jelentékeny iskolai alapjuk is van, ismétlő iskola felállitásáról mielőbb gondoskodjanak.

Kis-peregi presbyteriumnak kötelességévé teszi egyházmegyei közgyűlésünk, hogy a jövő iskolai év elejére a 3-ik tanitói állomást is mulhatatlanul töltse be.

Pankotai egyházunk előljáróságának ujolag figyelmébe ajánlja egyházmegyei közgyűlésünk, hogy ismétlő iskola felállitásáról gondoskodjék.

Árpádi egyházunk presbyteriumát felhivja egyházmegyei közgyűlésünk, hogy iskoláit taneszközökkel lássa el és ismétlő iskolát állitson.

Tenkei egyházunk presbyteriumának ismétlő iskola felállitására vonatkozó intézkedése örvendetes tudomásul szolgál; felhivja azonban közgyűlésünk a presbyteriumot, hogy mindennapi iskoláit taneszközökkel a kellő mértékben felszerelni tartsa kötelességének.

Fekete-Tót presbyteriumának figyelmébe ajánlja egyházmegyei közgyűlésünk, hogy iskolájának taneszközökkel való, ellátásáért folyamodjék a „Biharmegyei Népnevelési Egyesület"-hez.

Bajji egyházunk előljárósága utasittatik, hogy tantermének állandó tisztántartásáról gondoskodjék, s a még hiányzó taneszközöket szerezze be.

Bél-zerindi kisded egyházunknak iskolája rendbehozására tett áldozatát midőn örömmel veszi tudomásul egyházmegyei közgyűlésünk: egyszersmind utasitja a presbyteriumot, hogy a még hiányzó taneszközök beszerezhetése czéljából Aradmegye valamelyik jótékonyczélu egyesületéhez folyamodjék segélyért.

Belényes-Ujlak presbyteriumát utasitja egyházmegyei közgyűlésünk, hogy iskoláját tartsa állandóan tisztán, vezérkönyvekkel és taneszközökkel szerelje fel s állandóan gondot tartson arra is, hogy a növendékek, mindjárt az iskolai év elején, tankönyvekkel elláttassanak.

Gyan ai egyházunk presbyteriumának figyelmébe ajánlja egyházmegyei közgyűlésünk, hogy bár templomának szükségessé vált javitása miatt most sulyos anyagi gondokkal küzd egyházuk, mégis, a mennyire csak lehetséges, a feltüntetett hiányokon fokozatosan segiteni igyekezzék.

Fenesről külön jelentés is terjesztetvén be: egyházmegyei közgyűlésünk is külön szám alatt hozza meg végzését.

Tárkányi egyházunk presbyteriumának szigoruan meghagyja egyházmegyei közgyűlésünk, hogy a leánytanitói

állomást, a jövő iskolai év elejére, mulhatatlanul betöltse, annyival is inkább, mert ellenkező esetben, — tekintettel arra, hogy e kötelességét már is huzamos ideig hanyagolta el, — kénytelen lesz egyházmegyei közgyűlésünk az egyház elöljárósága ellen, fegyelmi eljárást rendelni el.

Berek-böszörményi egyházunk presbyteriumát felhivja egyházmegyei közgyűlésünk, hogy a czélnak már meg nem felelő tantermeit mielőbb alakittassa át.

A *mező-sassi* egyház leánytanitóját a tanterv szorosabb megtartására utasitja egyházmegyei közgyűlésünk.

Körösszeg-apátii egyházunknak egyházmegyénk 20—1893. sz. végzésének 12. pontja ujolag figyelmébe ajánltatik.

A *komádii* presbyterium figyelmét ismét felhivja egyházmegyei közgyűlésünk mult évi e tárgyu végzésének foganatositására, nevezetesen, hogy a belső fi-, és a külső leányiskola tantermét tétesse világosabbá s mindegyik iskoláját kellő számu taneszközökkel lássa el. Kiss Sándor, a belső fiiskola tanitója pedig utasittatik, hogy a mulasztók kimutatását, a törvényben megszabott időben, tehát két hetenként, pontosan terjeszsze be az iskolaszék elnökéhez. Egyszersmind felhivja egyházmegyénk közgyűlése a presbyteriumot, hogy mivel ezen iskola ma is osztatlan, holott ennek vezetője kántori teendőket is végez, a mi olyan népes egyházban sok időt vesz igénybe: az osztályok helyesebb beosztása által ezen iskola osztályait kevesbiteni igyekezzék.

Ágyai egyházunknak a tanügy érdekében hozott áldozatáról örömmel értesült egyházmegyei közgyűlésünk; felhivja azonban a presbyteriumot, hogy ismétlő iskola felállitásáról gondoskodjék.

Szintye, a mennyire anyagi ereje engedi, a régi hiányokat pótolni s ürszéket állitani igyekezzék.

Tamásdai egyházunk presbyteriumát utasitja egyházmegyei közgyűlésünk, hogy az iskolába járó gyermekeknek tankönyvekkel való ellátásáról gondoskodni tartsa állásából folyó kötelességének.

N.-zeréndi egyházunk 3-ik iskolája tárgyában külön jelentés is terjesztetvén be: egyházmegyei közgyűlésünk is külön szám alatt hozza meg végzését.

Anti egyházunk presbyteriumának figyelmébe ajánlja egyházmegyei közgyűlésünk, hogy mivel náluk a tankötelesek már is nehezen tudja befogadni a tanterem: jó eleve gondoskodjék arról, hogy ott idővel uj tanterem épittessék s egy uj tanitói állomás létesittessék.

A *geszti* egyház presbyteriumát felhivja egyházmegyei

közgyűlésünk, hogy tantermeit, lehetőleg még ez év folyamán, bővittesse ki.

Zsadányi egyházunk presbyteriumának azon intézkedését, hogy ismétlő iskolát állitott, örömmel veszi tudomásul egyházmegyei közgyűlésünk; utasitja azonban a presbyteriumot, hogy iskoláit taneszközökkel kellően lássa el.

Okányi egyházunknak az iskoláztatás érdekében hozott szép és követésre méltó áldozatkészségét elismeréssel veszi tudomásul egyházmegyei közgyűlésünk; valamint örömmel értesült arról is, hogy nagyszabásu épitkezése miatt felvett kölcsönének törlesztését eddig pontosan betartotta, ennek pontos betartását jövőre is figyelmébe ajánlja a presbyteriumnak.

A *sarkad-kereszturi* egyház presbyteriumának meghagyja egyházmegyei közgyűlésünk, hogy még ez év folyamán iskolai anyakönyvet szerezzen be.

Nagy-harsányi egyházunk elöljáróságától elvárja egyházmegyénk közgyűlése, hogy uj, czélszerübb székek beállitására vonatkozó igéretét még ez év folyamán valósitani fogja.

Boros-Sebes, *Árpád*, *Belényes-Ujlak*, *Fenes* és *Tárkány* községek illetékes közigazgatási hatóságait felhivni határozza egyházmegyei közgyűlésünk, hogy nevezett községek elöljáróit a mulasztók szüleivel szemben a törvény szigorubb alkalmazására utasitsák.

14. A tanügyi bizottság 3. számu beterjesztett jegyzőkönyvi kivonata szerint Hajdu Elek vadászi lelkész és egyházmegyei tanácsbiró az árpádi kör, — Szabó Gyula n.-szalontai tanitó, a n.-szalontai kör iskolalátogatói ezen tisztökről lemondván, helyök betöltésére az árpádi körbe Miklósi Béla erdő-gyaraki lelkészt, a n.-szalontai körbe Kapéri Károly n.-szalontai tanitót hozza javaslatba a tanügyi bizottság. Az árpádi kör másik iskolalátogatója Tatai Ambrus helyébe pedig, ki népes iskoláját s kántori hivatalát hosszabb időre el nem hagyhatja, Váczi Sándor vadászi tanitót ajánlja.

A tanügyi bizottság beterjesztett javaslatát magáévá teszi egyházmegyei közgyűlésünk s iskolalátogatókul az árpádi körbe Miklósi Béla erdő-gyaraki lelkészt és Váczi Sándor vadászi tanitót, a n.-szalontai körbe Kapéri Károly n.-szalontai tanitót egyhangulag megválasztja.

15. Tárgyalás alá vétetett a nagyzerindi 3-ik iskola ügye. Főtiszt. Kiss Áron püspök ur f. évi márczius 7-én kelt intézvényében, tudatva a kultusz-miniszter leiratát a nagyzerindi iskola ügyében, felhivja egyház-

megyénk esperesét, hogy a nagyzerindi presbyteriumot, konok magatartása miatt, azonnal fegyelmi vizsgálat alá vonja.

Esperes ur a püspöki hivatal rendeletét azonnal tudatva a nagyzerindi presbyteriummal, sőt a lelkészt és két előkelő presbytert magához hivatva, azok előtt a helyzetet a maga valóságában feltárta és szivökre kötötte, hogy próbálják meg feleslegessé tenni a fegyelmi vizsgálatot a 3-ik iskola felállitásának kimondása által.

Ily előzmények után a nagyzerindi presbyterium folyó évi márczius 17 én tartott gyűlésében a 3 ik iskolának f. évi szeptember első napjára leendő felállitását elhatározta; ugyancsak f. évi márczius 24-ik ülésében pedig a 3-ik iskolába alkalmazandó segédtanitónak javadalmazásáról ugy gondoskodott, hogy lakáson kivül 200 frt készpénzt, fára 50 forintot, 13 hektoliter buzát és 13 hektoliter zabot nyer. E javadalom fedezetéül ezután a kurátor minden beiratkozott növendék szüleitől 1 frt tandijat szed be, — s az eddigi egyházi adón felül az egyháztagokra 4 ½ liter buza, s ugyanannyi aljgabona lesz kivetve.

A presbyteriumnak mindkét határozatát elfogadta az egyházközségi közgyűlés, mely f. évi márczius 31-én szabályszerüen tartatott és folyt le.

Beterjeszti a nagyzerindi presbyterium az ujonnan szervezett segédtanitói állomás évi javadalmazásáról 3 példányban kiállitott, kellően felbélyegezett dijlevelet is, mely szerint ezen állomás javadalma évi 345 frt értékben áll.

Egyházmegyénk közgyűlése megnyugvással veszi tudomásul, hogy a nagyzerindi egyház, — habár nagyon nehezen és indokolatlan vonakodás után is, — de a 12-ik órában megértette a maga javát és elhatározta, a mit saját jól felfogott érdekében régen tennie kellett volna: hogy a 3-ik iskolát f. évi szeptember első napján megnyitja.

Jóváhagyja közgyűlésünk a presbyteriumnak és egyházközségi közgyűlésnek jegyzőkönyvi kivonatban beterjesztett azon határozatát is, hogy a 3-ik iskolába alkalmazni szándékolt segéd-tanitónak fizetése, lakáson kivül, 200 frt készpénz, — fára 50 frt, — 13 hektoliter buza és ugyanannyi zab lesz, melynek fedezetéül szolgál a gondnok által a beiratkozott növendékek után fejenként beszedendő 1 frt tandij és az eddigi egyházi adón felül kivetendő 4 ½ liter buza s ugyanannyi aljgabona.

A beterjesztett dijlevelet közgyűlésünk végső megerősités végett pártolólag küldi fel az egyházkerületi közgyűlésre.

Kötelességévé teszi végül közgyűlésünk a nagyzerindi presbyteriumnak, hogy idejében tegye meg mindazon intézkedéseket, melyek szükségesek ahoz, hogy a 3-ik iskolában már f. évi szeptember első napján a növendékek oktatása megkezdhető legyen.

16. Szentleányfalvai 60 egyháztag, Veszprémi János és társai Aradmegye magyar királyi tanfelügyelőjéhez egy kérvényt intéztek, melyben elmondják, hogy mindent igyekeztek ugyan megtenni, s az áldozatoktól sem riadtak vissza, a végett, hogy iskolájukat legalább kielégitővé tegyék; de minden hiába való volt, mert a helybeli köteles felügyelet és ellenőrzés hiányában az oktatásnak kielégitő eredményére mindeddig hiába vártak. Épen azért, mert a történtek után, az oktatás ügyét csak az állam kezében látnák megnyugvással: fájdalmas sérelmeik orvoslását csak az által remélik, ha az ev. ref. iskola beszüntetése mellett, náluk állami iskola létesülhet, mert a jelen állapot további fentartása esetében, gyermekeiket a jóval fejlődöttebb német ajku róm. kath. iskolába lennének kénytelennek járatni.

Veszprémi János és társainak ezen kérelme, esperesünk utba igazitása folytán, a szentleányfalvai presbyterium és egyházközségi közgyűlés tárgyalása alá kerülvén: elhatározták, hogy felekezeti iskolájukat állami iskolává alakitják át. Erre tehát egyházmegyénk közgyűlésének beleegyezését, — s a majd megkötendő szerződésnek jóváhagyását kérik.

Egyházmegyénk közgyűlése a szentleányfalvai egyház azon törekvésében, mely szerint felekezeti iskoláját állami iskolává igyekszik átváltoztatni, annak kézzel fogható tanubizonyságát látja: hogy a folyamodó egyház nem képes a maga javára helyesen élni azon szép joggal, melyet számára az önkormányzat biztosit.

Minthogy egyházmegyénk közgyűlése ugy van meggyőződve, hogy Szentleányfalván a népnevelés áldásait, a közfelvilágosodás előmozditását, ugy a valláserkölcsi, — mint a magyar nemzeti tiszta érdekek ápolását jobban biztositja egy jól felszerelt, kellően ellenőrzött állami iskola, — mint egy felszereletlen, sürün változó tanerővel ugy a hogy ellátott, — nem eléggé sikeres helyi ellenőrzésben részesülő, — felekezeti iskola: ily körülmények között nem ellenzi azt, hogy az egyház jogos érdekeinek gondos és előrelátó megóvása mellett a szentleányfalvai felekezeti iskola állami iskolává alakittassék át.

Jóváhagyó beleegyezését azonban csak majd akkor nyilvánitja közgyűlésünk, ha a beterjesztett szerződés szövegéből meggyőződést szerez a felől, hogy a szerződő egyház jogos érdekeinek biztositása nem mellőztetett.

Addig pedig, mig felekezeti iskolájuk fennáll, a szentleányfalvai iskolaszéket és presbyteriumot a köteles ellenőrzés lelkiismeretes teljesitésére közgyűlésünk utasitja és kötelezi.

17. A fenesi presbyteriumnak egyházmegyénk közgyűlése 57—1894. számu végzésének b) pontjában kötelességévé tette, hogy a leányiskolát ne a lelkészi kertbe, hanem iskola részére alkalmas helyre épitse fel; köte-

lességévé tette, hogy az épitkezéshez szükséges anyagok beszerzéséről idejében gondoskodjék, az iskolaépület tervét, költségvetését s a fedezetről való kimutatást terjeszsze be az esperesi hivatalhoz, hogy beválthassa azon kötelező igéretét, miszerint az épitkezést már az 1895-ik év tavaszán megkezdi

Fenesi lelkész jelenti, hogy a fenesiek, a helyett, hogy komolyan, buzgó odaadással hozzálátnának az előkészületek megtételéhez, a helyett, hogy iskolának alkalmas telekről, tervről, költségvetésről és fedezetről gondoskodtak volna: még mindig azon téves hitben ringatják magukat, hogy csak folyamodniok kell és megengedi közgyűlésünk, hogy a leányiskolát a lelkészi kert helyiségbe épitsék, mely semmi tekintetben nem alkalmas és egyátalában nem felel meg az iskolai czéloknak.

És minthogy az uj tanitóság fizetéséhez, 80 iskolaköteles leány után számitandó 2 frt tandijon kivül semmi mással járulni nem akarnak: 10 évi kötelezettség mellett — mig az egyház olyan helyzetbe jut, hogy iskoláját önerejéből fentarthatja — állami segélyért szándékoznak folyamodni, oly kikötés mellett, hogy a tanitó választás a fenesi presbyterium joga legyen.

A presbyterium nevében azt kéri jelentést tevő lelkész, hogy egyházmegyénk közgyűlése egyezzék bele, sőt támogassa azt, hogy a fenesi presbyterium államsegély igénybe vételével állithassa fel a leányiskolát, annyival is inkább, mert Biharmegye tanfelügyelője biztatta őket, hogy ha folyamodnak, az államsegélyt megnyerik, mert kilátásba van helyezve, hogy Biharmegyében 2 év alatt 20 állami iskola fog felállittatni

Ugyancsak a fenesi presbyterium Petrus Márton mérnöknek a templom és lelkészlak között levő területet feltüntető „fekrajz"-zal ellátott szakértői véleményére támaszkodva, ujolag kéri: hogy, miután a 2-ik iskola számára beltelket vásárolni nem tudtak, engedje meg közgyűlésünk, hogy az uj iskolát a lelkész kertjében épithessék fel, s ez esetben, a csatolt rajzon feltüntetett két darab területet, melyek együtt 220 □ ölet tesznek, szivesen megvásárolják és kárpótlásul adják a lelkész használatából elvonandó területért.

Ha pedig közgyűlésünk csakugyan nem engedélyezi azt, hogy a leányiskolát a mostani lelkészi kertbe épithessék fel: kérelmezők az iránt esedeznek, hogy az iskola felállitása, még egy kevés időre elhalasztható legyen.

Egyházmegyénk közgyűlése tudatja a fenesi presbyteriummal, hogy az állami iskola felállitásának módozatai felől tévedésben vannak. Annálfogva melegen szivökre köti, hogy a maguk és gyermekeik jól felfogott érdekében ne keressenek ürügyeket, melyekre támaszkodva, huzni, halasztgatni igyekeznek kötelességeik teljesitését.

Egyházmegyénk közgyűlése kötelezi a fenesi presbyteriumot, hogy az 57—1894. számu egyházmegyei végzés b) pontjában kiszabott kötelességének tegyen eleget, sze-

rezzen az iskola czéljainak megfelelő, alkalmas beltelket, készittessen tervet és költségvetést, mutassa ki a fedezetet, az alkalmazandó tanitó fizetésével együtt, — s ezeket helybenhagyás és megerősités végett, még a folyó évi nyári egyházmegyei közgyűlésre okvetlenül terjeszsze be. Igyekezzék beszerezni az épitkezéshez szükséges anyagokat, hogy az épitkezés a jövő 1896-ik év tavaszán megkezdhető — a nyár folyamán befejezhető legyen, hogy igy a jövő 1896-ik év szeptember hó első napján az uj iskola megnyitásának ne legyen többé semmi akadálya.

A fenesi presbyterium 1895. április 12-ikén tartott gyűlésének azon végzéseit, melyek akkor hozattak, mikor már lelkész a gyűlésből eltávozott, az egyházi törvény 28. §-ában foglalt rendelkezése értelmében, hatályon kivül helyezi.

18. Ágyai lelkész Nagy Sándor beterjeszti Aradmegye törvényhatóságának 30—1895. számu végzését, mely, hatályon kivül helyezve 475—1873. számu határozatát, kimondja: hogy „1895. január első napjától számitva a felekezeti egyházi és iskolai költségeknek a községi költségvetésben leendő felvétele és a közköltséggel való együttes kezelése átalában megszüntettetik, és azok kivetése, kezelése és elszámolása az illető egyházi és iskolai hatósághoz utasittatik; azonban a községi előljáróknak kötelességévé tétetik, hogy a felekezeti hatóságok által évnegyedenkint kimutatandó egyházi és iskolai költséghátrálékokat a többi közadók módjára behajtani s azokat további elszámolásra az illető felekezeti hatóságoknak átadni — és az általuk beszedendő felekezeti járulékokról külön nyilván tartást és számadást vezetni kötelességüknek ismerjék". Ezen hatósági intézkedés megszünteti az ágyai tanitók fizetésének azon részét, melyet 200 frt értékben Ágya község pénztára évek hosszu során át fizetett. Beterjeszti nevezett lelkész azon felebbezésének szövegét is, melyet e tárgyban Aradmegye alispánjához intézett, de még választ nem kapott.

E tárgyban egyházmegyei intézkedést kér.

Aradmegye törvényhatóságának ugyanezen végzését Szilágyi Sándor boros-sebesi lelkész is beterjeszti, azon kérdés kapcsában, hogy vajjon Mózes Mihály, ki mint jegyző felszabadult a megye végzése által a kultusz adó beszedésének terhétől, — mint egyházi főgondnok felmenthető-é ugyanaz alól?

Egyházmegyénk közgyűlése Aradmegye törvényhatóságának 30—1895. számu határozatában foglalt intézkedését tudomásul veszi, mert az, egyházi törvényünk 240. és 254. §-aiban foglalt rendelkezéseivel teljesen egyező.

Nagy Sándor ágyai lelkészszel tudatja közgyűlésünk, hogy ha az ágyai tanitók által a polgári község pénztárából évenként nyert 100 – 100 frt nem mint egyházi adó sze-

detett be, hanem mint a polgári község és egyház között létező egyezményen alapuló pártfogósági jótétemény lett kiszolgáltatva: azon esetben azt a beterjesztett törvényhatósági végzés nem érinti.

Szilágyi Sándor boros-sebesi lelkész pedig feltett kérdésére megtalálja a feleletet egyházi törvényünk 95. és 96. §-aiban, mely szerint az egyházi és iskolai adók befizetéséről való gondoskodás a gondnok kötelessége; .... a főgondnok pedig a lelkészszel együtt arra felügyelni tartozik.

19. Olvastatott az esperesnek következő véleményes jelentése a nem felekezeti iskolába járó ev. ref. növendékek vallástanitásáról:

„Nagytiszteletű egyházmegyei közgyűlés!

Hivatkozással a tiszántuli ev. ref. egyházkerület 354—1894. sz. végzésére, van szerencsém jelenteni, hogy egyházmegyénk területén, a nem felekezeti iskolába járó ev. ref. növendékek, és pedig ugy az elemi, mint a közép iskolába, reál és kereskedelmi vagy iparos iskolába járók, ez ideig a következő módon nyertek az ev. ref. vallásból oktatást:

1. Aradon, hol az elemi iskolák községiek, az ezekbe járó ev. ref. növendékeket ev. ref. vallásra és éneklésre tanitotta, az ev. ref. orgonista-kántor, ki egyszersmind hitoktató okleveles tanitó; jövőre is ő tanitaná ezeket, külön dijazás nélkül, mint az aradi ev. ref. egyház által e czélra alkalmazott hitoktató.

Aradon, — a felsőbb iskolákba, — a gimnáziumba, reál és kereskedelmi, valamint az iparos iskolába járó ev. ref. növendékeket vallásra tanitja az aradi ev. ref. lelkész, ki e czimen a várostól 100 frt hitoktatási dijat nyer; — jövőre is ő fogná ezeket tanitani, tiszteletdijul 200 frtot nyervén.

2. Belényesben, a görög kath. gimnáziumba, az iparos iskolába járó fiu és az állami leányiskolába járó ev. ref. növendékeket vallásra tanitja a belényesi ev. ref. lelkész; ki ezért egyházmegyénktől az államsegélyből 40—45 frt tiszteletdijat nyer és az állami leányiskolától évenkint 80 frtot — o. é.; — jövőre is ő fogná ezeket tanitani, tiszteletdija lenne 100 frt.

Az állami leányiskolába járó növendékeket ev. ref. éneklésre tanitja a belényesi ev. ref. tanitó, külön dijazás nélkül; jövőre is ő tanitaná ezt 50 frt tiszteletdij mellett.

3. Nagyszalontán, a községi gimnáziumban, az ev. ref. segédlelkész tanitja az ev. ref. vallást, melyért a szalontai ev. ref. egyház évi 100 frt tiszteletdijat ad; jövőre is ő fogná azt tanitani évi 150 frt tiszteletdij mellett.

Az iparos iskolába járó növendékeknek pedig két ev. ref. tanitó tanitja az ev. ref. vallást, melyért a szalontai egyház 40—40 frt, összesen

80 frt tiszteletdijat ad; jövőben is két, esetleg az iskola fejlődésével három tanitó végezné ezt évi 100—100 frt tiszteletdij mellett.

4. Radna-Lippán ugy az állami elemi iskolába, mint az iparos és kereskedelmi iskolába, valamint a lippai róm. kath. zárdába járó ev. ref. növendékeket a radna-lippai ev. ref. lelkész tanitja az ev. ref. vallásra és éneklésre, minden külön dijazás nélkül; jövőre is ő fogná ezen tanitást végezni évi 150 frt tiszteletdij mellett.

5. Remetén, hol az iskola állami, a remetei ev. ref. lelkész végezi az ev. ref. vallástanitást külön dijazás nélkül; jövőre is ő tanitaná ezt évi 100 frt tiszteletdij mellett. — Az ev. ref. énektanitást az állami iskolában alkalmazott ev. ref. vallásu tanitó végezi, ki ezért a remetei ev. ref. egyháztól 20 frt évi tiszteletdijat nyer; jövőre is ő végezné ezt évi 50 frt tiszteletdij mellett.

6. Sonkolyoson, hol az iskola állami, a sonkolyosi ev. ref. lelkész végezi az ev. ref. vallástanitást külön dijazás nélkül; jövőre is ő tanitaná ezt évi 100 frt tiszteletdij mellett. — Az ev. ref. énektanitást pedig az állami iskolában alkalmazott ev. ref vallásu tanitó végezi, az ev. ref. egyháztól nyert évi 20 frt tiszteletdij mellett; jövőre is ő végezi ezt évi 50 frt tiszteletdij mellett.

7. Sarkadon, a sarkadi községi felső népiskolában a sarkadi ev. ref. segédlelkész tanitja az ev. ref. vallást, a sarkadi ev. ref. egyháztól nyert évi 16 frt tiszteletdij mellett; jövőre is ő végezné ezt évi 50 frt tiszteletdij mellett.

Az ev. ref énektanitást a sarkadi községi felső népiskolában a sarkadi ev. ref. kántor végezi külön dijazás nélkül; jövőre is ő tanitaná azt évi 25 frt tiszteletdij mellett.

A sarkadi polgári község határához tartozó, a gróf Almássy sarkadi uradalma által fentartott puszta-nyéki, vegyes elemi iskolába járó protestans növendékeknek az ev. ref. vallást és éneklést egy sarkadi ev. ref. tanitó tanitja, az iskolát fentartó uradalomtól nyert 20 frt tiszteletdij mellett; jövőre is ő fogná azt tanitani évi 50 frt tiszteletdij mellett.

A javaslatba hozott tiszteletdijak az egyetemes Konvent utján az államkormánytól kérendők".

Tudomásul szolgál; javaslatai jóváhagyást nyernek.

Ezen jelentést a főtiszteletű egyházkerületi közgyűlésre pártolólag terjeszti fel közgyűlésünk.

20. Olvastatott egyházmegyénk lelkész-egyesületének következő felterjesztése:

Elnöklő esperes ur üdvözölvén az értekezleten megjelenteket, reá mutat arra, hogy az egyházpolitikai törvények átmenetet s forduló pontot képeznek az egyházak életében, igy a mi ref. egyházunkéban is, s ha egyházunk eddig is kizárólag önerejére volt utalva, de most mindent meg kell tennie önerejének fokozottabb kifejtésére, ha a jövőt biztositani akarja magának. — E czélból terjeszti elő az egyházkerületi egyházi értekezlet

elnökségének hozzá intézett felhivását az egyházmegyei egyházi értekezlet szervezése és megalakitása tárgyában, melynek kapcsában leküldetett a kerületi értekezlet jegyzőkönyve is, mely minden egyházhoz is el lett juttatva. — Teljesen át levén hatva egyházunk jövője biztositásától, s ő mint eddig, ugy ezután is az egyháziak és világiak vállvetett munkásságától vár kivánt sikert, s mivel az egyházmegyei egyházi értekezletnek is épen ez a czélja: ezért már jelen értekezletre világiakat is hivott meg, — kiket ujból örömmel üdvözöl körünkben, — s kéri az értekezletet, hogy alakitsa meg az egyházmegyei egyházi értekezletet. — Különben Pokoly József lelkésztársunk e tárgyban kész inditványt nyujtott be s őt ennek előterjesztésére hivja fel, mely inditvány részletes tárgyalás alá vétetvén, némi módositás után az alábbiak szerint elfogadtatott, s kimondja értekezletünk, hogy:

miután a kerületi értekezleti jegyzőkönyv minden egyházhoz megküldetett s igy az mindenki előtt ismeretes, — azt felolvasottnak kivánja tekinteni, s ezen lelkészi értekezlet már most egyházmegyei egyházi értekezletté alakult át s ezen alakulásra szükségtelennek látja külön alapszabály készitését, hanem jelen jegyzőkönyv által kivánja kifejezni a megalakulást s ezt a n.-szalontai ev. ref. egyházmegye tudomására hozni, midőn a fentemlitett inditvány értelmében kimondja, hogy

„a n.-szalontai ev. ref. egyházmegyei lelkészi egyesület, az érdeklődő világi egyháztagok bevonásával és támogatása mellett, az egyháztársadalmi élet föllenditése czéljából „egyházi értekezletté“ alakul, mely értekezlet, mint egyházi egyesület, a szalontai ev. ref. egyházmegye hatósága alatt áll s a tiszántuli kerületi egyházi értekezlettel szerves összeköttetésbe lép“, hogy

„az értekezletnek tagjai lehetnek, a lelkészeken, — mint kötelezett tagokon kivül, — a magyar ev. ref egyháztagok közül mindazon érdeklődő egyének, kik — az értekezletnek czélját szellemileg és anyagilag támogatni készek, s kik — mint a lelkészek — anyagi támogatás czéljából legalább évi 1, Egy frt tagsági dijat fizetnek“; hogy

„az értekezlet üléseit az egyházmegyei közgyülés helyén, azt megelőzőleg tartja oly kérdések megbeszélése végett melyek az értekezlet czéljainak megvalósitására alkalmasak“; hogy

„működésének vezetésére egy egyházi és egy világi elnököt, egy jegyzőt — ki egyuttal pénztárnok is — választ“.

Jelen jegyzőkönyvi határozat a n.-szalontai ev. reform. egyházmegyei közgyűléshez felterjesztetik jóváhagyás végett.

Egyházmegyénk közgyűlése örömmel veszi tudomásul, hogy egyházmegyénk lelkész-egyesülete „egyházmegyei egyházi értekezletté“ alakult s a beterjesztett jegyzőkönyvben foglalt intézkedéseket szives készséggel megerősiti

Kimutatása a n.-szalontai ev. ref. lelkész-egyesületi tagdijjal tartozóknak:

Sipos János	2 frt.
Szöcs Imre utódai	3 „
Budai János...	2 „
Nagy Béniamin	19 „
Csiha Márton	6 „
Szűcs József...	10 „
Hunyadi László	2 „
Dobrai Ferencz	11 „
Szondy György	2 „
Szondy Imre	6 „
Patóh Károly	6 „
Nyeste István	9 „
Csák József	4 „
Bán József	13 „
Csécsi Imre	2 „
Kocsa Károly	6 „
Fogarasi Bálint	2 „
Pinczés János	4 „
Kiss György	6 „
Szondy Géza	4 „
Bethlendi Sándor...	6 „
Győry József	3 „
Bernáth Lajos	13 „
Hajdu Elek	11 „
összesen =	152 frt.

Egyszázötvenkét forint.

Mező-Gyánban, 1895. ápr. 18.

Ónodi Sándor,
lelkész egyesületi pénztárnok.

21. Balog Ambrus, Sántha István és Hadházy Kálmán a 64/1894. számu egyházmegyei végzés b) pontjában nyert megbizatásuk értelmében beterjesztik az egyházmegyei egyházi értekezlet által is letárgyalt, s elfogadásra ajánlott véleményes javaslatukat az egyházi szegények és árvák gondozásáról.

Egyházmegyénk közgyűlése a beterjesztett javaslatot azon módositással fogadja el, miszerint a 4. §. ugy alakittassék által, hogy mind az évi részletnek, — mind pedig az év végén képződő tőkék évi kamatjainak fele legyen elkölthető, s szintén fele legyen tőkésitendő.

Ez alakitás megtételére Balog Ambrus jegyző felkéretik.

Az átdolgozás megtörténte után a beterjesztett javas-

latot közgyűlésünk szabályrendelet erejével ruházza fel, s a jegyzőkönyvben való közzététel által alkalmazkodás és pontos megtartás végett azt, egyházmegyénk minden presbyteriumának tudomására juttatja és ezen szabályrendeletet az egyházkerületi közgyűlésre felterjeszti.

A nagyszalontai ev. ref. egyházmegye szabályrendelete az egyházi szegények és árvák segélyezéséről és gondozásáról.

1. §. Minden egyház presbyteriuma tartozik megválasztani a szegények és árvák gondnokát, ki hivatalát eskü letétellel foglalja el.

2. §. Kisebb egyházakban, hol a lelkek száma egy ezeren alul van, szegények gondnokául a lelkész vagy az egyházközségi gondnok is megválasztható, kiknek külön esküt tenni nem szükséges. (98 §. c. t.)

3. §. A szegények és árvák gondnokának kötelessége:

a) Az egyházközségben található munka és keresetképtelen szegényekről, a gyámol nélkül maradt árvákról kimutatást készíteni, vagy is azok számát nyilvántartani. Hogy állapotukról, szükségleteikről biztos és határozott tudomást szerezhessen, azokat évnegyedenként maga, — vagy alkalmas megbizottai közbejöttével, — legalább egyszer, de, ha a szükség kívánja, többször is meglátogatni.

b) Különösen felügyel a szegények, nyomorultak és árvák iskoláztatására. Vigyáz arra, hogy azok jó erkölcsüek és kötelesség-érzők legyenek. Az iskolai év kezdetén a lelkészszel és presbyteriummal egyetértésben gondoskodik arról, hogy az iskolaköteles szegények és árvák tankönyvekkel, ha lehetséges a zordabb idők beálltával megfelelő ruházattal is elláttassanak.

c) Mindennemü eljárásáról a lelkésznek és presbyteriumnak jelentést tenni, — év végén az általa kezelt értékekről kiadását és bevételeit igazoló nyugtákkal és ellennyugtákkal ellátott rendszeres számadást beadni tartozik, mely számadás a presbyterium helybenhagyása után a gondnoki számadással együtt felülvizsgálat végett az egyházmegyei számvevőszékhez beterjesztendő.

4. §. Minden egyház presbyteriuma szegény és árva-alap képzéséről gondoskodni tartozik.

Ott, hol ez más forrásból elő nem állitható, az egyházi szegény és árva alap létesitése czéljából tartozik a presbyterium költségelőirányzatának szükségletei rovatába felvenni 20 éven keresztül, tehát 1896—1916-ig minden száz lélék után évenként legkevesebb egy koronát, melynek egyik fele az egyházi szegények és árvák szükségeinek fedezetére fordítható, másik fele az év végén tőkésitendő. A tőkésitett összegek egy évi kamatainak egyik fele szintén a szegények és árvák szükségeinek fedezetére fordítható, másik fele minden év végén a kiszabott 20 év leteltéig okvetetlenül tőkésitendő.

5. §. A törvényszerü egyházlátogatás alkalmával az esperes vagy

megbizottai részére ugy a szegények és árvák gondnoka, mint a lelkész és presbyterium minden a szegény és árva ügyet illető eljárásáról számolni — s a szükséges felvilágositó adatokat megadni köteles.

22. Olvastatott a missziói bizottság következő jelentése:

Nagytiszteletü egyházmegyei közgyűlés!

A missziói bizottságnak alulirott tagjai, átvizsgálván az egyházmegyénk területén missziói működéssel megbizott lelkészek beadott jelentéseit, utazási naplóit és számadásait: vizsgálatunk eredményét van szerencsénk a következőkben beterjeszteni.

I.

Az erdőhegyi missziói körben Csiha Márton erdőhegyi lelkész a mult 1894-ik év folyamán felkereste a gondozása alá beosztott, szerte lakó hiveket, Eleken 7 izben, Simándon 6 izben, Csintyén 1 izben, Zarándon 1 izben, Horgostón 2 izben, Ottlakán 2 izben, Dohányoson 2 izben, Siklón 5 izben, Siklói malomban 1 izben, Kéthalmi pusztán 2 izben, Székudvaron 5 izben, Székudvari malomban 1 izben, Mácsán 3 izben, Szent Mártonban 3 izben, Nadabon 2 izben, Nadabi malomban 4 izben, Tövisegyházi pusztán 1 izben, összesen 49 izben. Vallásos beszélgetést 16-szor, imával, koronként énekléssel bibliaolvasást 19-szer, bibliamagyarázatot 9-szer tartott. Keresztelt 3 izben, temetett 5 izben, urvacsorát osztott 4 izben és visszás házasokat békéltetett 1 izben.

Népesség tekintetében, — Kis-Jenőt szórványnak nem véve, mert az Erdőhegy közvetetlen közelében van, csupán a Fehér-Körös választja el a két külön községet, melyeknek lakosai ugyanazon egyházközséghez tartozókul tekinthetők — 13 szórványban kimutat 425 lelket, mely összegből fi 215, nő 210.

Utazási naplója rendben van, mely szerint számadása következő:

A) Bevétel:

1894. évi missziói segély	150 frt — kr.

B) Kiadás:

Fuvarköltség	49 frt 80 kr,
Napi dij	82 „ — „
Koszt	18 „ — „
Egyéb költség	— „ 20 „
összesen:	150 frt — kr,

azaz Egyszázötven forint.

Tehát sem tulkiadása, sem maradványa nincsen.

II.

A boros-sebesi missziói körben a missziói teendőket az 1894. év január 1-től augusztus 22-ig Szabó József helyettes lelkész, — ugyanazon

év augusztus 22-től deczember 31-ig Szilágyi Sándor boros-sebesi rendes lelkész teljesitette.

A szórványokban imát tartottak 14 izben, predikáltak 6 izben, esketés történt 1 izben, kereszteltek 11 izben, Urvacsorát osztottak 5 izben és egy esetben visszás házasok békéltetése történt.

A vallásos hit és buzgóság, a hitelveinkhez való ragaszkodás általában kielégitőnek jeleztetik.

A magyarság érdeke néhol akadályokba ütközik ugyan, de azoknak elháritását missziót teljesitő lelkészek szivökön viselték.

Az ujbokszegi leányegyház mostani helyén 1895. okt. 1-ig maradhat csak. Állami telepitésre vonatkozó ajánlatot a kikötött feltételek miatt nem fogadhatták el. Majd ujabb ajánlat merült fel, melynek elfogadása, más részről kiszközlése még függőben van, ha az sikerülne, mostani helyükhöz közel telepednének meg állandóan.

Hodos alakuló telepen, hol már eddig is 32 ev. ref. és 89 ág. h. ev. lélek van, ujabbb munkatér mutatkozik a boros-sebesi missziói lelkész részére, azonban az apateleki ev. lelkészszel még e tekintetben megegyezés nem jött létre.

33 szórványban ki van mutatva 781 ev. ref. és ág. h. ev. lélek.

Ezen szórványokban születtek száma 31 és pedig, fi 12, nő 19, ebből törvénytelen 3 nő.

Halottak száma 20, ebből 10 fi és 10 nő.

Házaspárok száma 3, ebből 1 vegyes házas.

Hozzánk áttértek száma 7.

Tőlünk kitért 1.

Utazási naplójuk rendben van, mely szerint számadásuk következő:

A) Bevétel:

1894. évi missziói segély	300 frt — kr.

B) Kiadás:

Fuvarköltség	154 frt — kr,
Napi dij és koszt	145 „ — „
Egyéb költség	1 „ — „
összesen:	300 frt — kr,

azaz Háromszáz forint.

Tehát sem tulkiadásuk, sem maradványuk nincsen.

III.

A radna-lippai missziói körben Fogarasi Bálint radna-lippai körlelkész a mult 1894-ik évben is buzgó odaadással teljesitette missziói kötelességét.

A valláserkölcsi élet fejlesztése, a hazafiság ápolása czéljából a templomi szószéken tartott beszédein kivül a hiveket házaiknál is meglátogatta

téli időszakban esti felolvasásokat tartott, a vallásos iratokat terjeszteni igyekezett.

A radna-lippai egyháznak 830 frtnyi adóssága, mely épület vásárlásból és átalakitásból származott, 580 frtra olvadt le.

Azonban épen ezen adósság törlesztése miatt az egyház folyó pénztárában az egyensuly megbillent, a mennyiben, mind a mellett, hogy az egyháztagok igen magas egyházi adó teherrel vannak megróva, fizetvén személyenként egy forintot és az állami egyenes adónak 40%-át, — a fedezetet 76 forinttal haladja tul a szükséglet, mi miatt maga a körlelkész sem kapta meg a kellő időben fizetésének esedékes részleteit.

Ezen körülmények miatt a radna-lippai egyház nagyon megérdemlené, hogy közalapi tőkesegélyben részesülne.

Körlelkész teljesitette a hitfelekezetünkhöz tartozó növendékek vallásos oktatását is. A növendékek száma 39 volt; ezek közül elemi iskolába járt 12 fiu; polgári iskolába járt 6 fiu; ipariskolába 5 fiu; kereskedelmi iskolába 12 fiu; a lippai róm. kath. zárdai leányiskolába járt 4 leány.

Körlelkész a szórványok látogatására 14 napot forditott. Temetett Konopon és Maros-Szlatinán 1—1 izben; Urvacsora osztást tartott Maros-Szlatinán Husvét 2-ik napján, mely alkalommal 15-en járultak az Ur szent asztalához.

Nagy-Szalonta 1895. április 17-ik napján.

Márk Ferencz, *Nagy Imre,* *Balog Ambrus.*

Egyházmegyei közgyűlésünk e jelentést általában tudomásul veszi.

a) A missziói körök gondozásával megbizott lelkészek számadásait helybenhagyja. Csiha Márton, Szilágyi Sándor lelkészeknek és Szabó József helyettes lelkésznek az 1894. évre vonatkozó számadásaikat illetőleg, a szokott fentartással, a felmentést megadja.

b) A radna-lippai egyházat, mely jó igyekezetét tettekkel bizonyitotta be, közalapi tőkesegélyben való részesitésre most is mint a mult évben melegen ajánlja egyházmegyénk közgyűlése.

23. Egyházmegyénk közgyűlése a folyó 1895-ik évi egyházkerületi közgyűléseken leendő képviselőiül:

lelkészi részről Balog Ambrus, világi részről Tisza István tanácsbirákat; póttagokul lelkészi részről Márk Ferencz, világi részről Sántha István szintén tanácsbirákat közfelkiáltás utján megválasztja, s részükre, igazolásul, megbizó levél gyanánt e végzést jegyzőkönyvi kivonat alakban kiadni elrendeli.

24. A gyantai lelkészválasztásra vonatkozó beterjesztett ügyiratok szerint Tóth István debreczeni segédlelkész általános szavazattöbbséggel

gyantai lelkészszé elválasztatott. Ugy a minősitett pályázók megállapitása, mint a választás törvényszerüen folyt le.

Egyházmegyénk közgyűlése Tóth Istvánt a 65/1875. illetőleg 64/1891. sz. egyházmegyei végzésre való hivatkozással és az egyházi törvény 231. §-sának fentartásával a gyantai lelkészi hivatalban megerősiti.

25. A geszti lelkészi állomás betöltésére vonatkozó beterjesztett ügyiratok szerint Szabó István kolozsvári segédlelkészt meghivás utján egyhangulag választották meg a geszti egyház tagjai lelkészül.

Egyházmegyénk közgyűlése Szabó Istvánt, — miután a választás törvényszerüen folyt le, s Szabó István irásban nyilvánitja, hogy ezen állomást elfogadja, — a 65/1875. illetőleg 64/1891. sz. egyházmegyei végzésre való hivatkozással, s az egyházi törvény 231. §-sának fentartásával, a geszti lelkészi hivatalban megerősiti.

26. A számvevőszék előterjeszti az 1894. évi gondnoki számadások megvizsgálásáról szóló jelentését.

Az aradi, árpádi, erdőhegyi, sarkadi, ágyai, szintyei, kötegyáni, zsadányi, szalontai, b.-böszörményi, komádii, m.-homorogi, ménes-gyoroki, s.-kereszturi, pankotai, erdőgyaraki, szemlaki, sonkolyosi, János-falvai, tamásdai, vadászi, geszti, ugrai, radna-lippai, remetei, belényes-ujlaki, anti, mező-sasi, tárkányi, bajji, nagyzerindi, fekete-gyarmathi, fekete-tóthi, nagyharsányi, okányi, kisperegi, széplaki, kisházai és gyantai gondnokok részére a felmentés, a számvizsgáló küldöttség elfogadott javaslatához képest, megadatott.

Felmentetett továbbá a bélzerindi, belényesi és mezőgyáni gondnok is a számadás terhe alól, de csak oly feltétel alatt, hogy a bélzerindi gondnok a 79 tétel alatti kiadásnál a napló és nyugta összege között mutatkozó 20 kr különbözetet, — a belényesi gondnok azt a hibát, hogy 23 frt 36 kr 1893. évi pénztár maradvány helyett, mult évi számadására 22 frt 36 krt hozott át, — a m.-gyáni gondnok pedig az 1893. évi pénztári maradványt 22 frt 24 krral mutatja ki, mig az okmány 22 frt 40 krról szól, utólagosan kiigazitani, a számadást ehezképest helyesbiteni és ennek megtörténtéről az espereshez jelentést tenni tartozik.

Boros Mihály gyantai gondnokot utasitja a közgyűlés, hogy a nyomási földek 65 frt 50 kr bérösszegét K. Biró János bérlőtől hajtsa be. Ambrus Gyula alapitványkezelő Antók Ferencz kamattartozását hasonlóképen szedje

be, nem fizetés esetén magát a tőkét is mondja fel; Boros Sz. Istvánnál még fennálló 10 frt kamatozatlan tőkét, valamint Biró Sz. Jánosnál kint levő 4 frt 59 kr tőkét és hátrálékos kamatait még ezen évben behajtani szoros kötelességének tartsa. Ábrahám Sámuel takarékmagtár kezelő pedig ne engedje a kamatokat tőkésittetni, hanem maga idejében szedje be, nehogy a tőke felmondatván, utólagosan bevehetetlenné váljék; s végre Fencsi Mihály tőke tartozását ugy oszsza be, hogy az adós abból egy köblöt fizessen be, a még nála maradt egy köböl után pedig a kamat pontos fizetésére szorittassék.

Miután Bojdosó Bálint komádii egyházgondnok az 1893. évi számadásában kérdés alatt állott 358 frt 53 kr faanyag árára, a mult évi augusztus 16-ikán 67. sz. a. kelt egyházmegyei közgyűlési határozat utasításának eleget tett: a közgyűlés az 1893. évi számadás terhe alól részére a felmentést hasonlóképen megadta.

Ellenben az alább elősorolt gondnokok számadására nézve a határozat hozatalát függőben tartotta mindaddig, mig a felmerült hiányok, hibák kellőképen pótolva, kiegészitve nem lesznek. És pedig:

1. A borossebesi számadás 1 tétele alatti 39 frt 22 kr pénztármaradvány igazolva nincs. A 6. tétel alatt 40 kr szerepel kiadásképen, holott a nyugta 80 krról szól. A 100. tétel alatt 75 frt 47 kr van felvéve kiadásul, de az adókönyvecske csak 68 frt 47 krt igazol.

A magtári számadásban Patkó György, Patkó János, Hunyadi Mária és Veres Józsefnek kölcsön adott gabonáról az okmányok hiányzanak.

2. A bokszegi leányegyház számadásában 34. sorszám alatt 165 frt van kiadásba téve a tanitó fizetésére, mig az általa kiállitott 6 drb nyugta 190 frt kiadást mutat.

3. A fenesi egyházgondnoknak számadásában a napló 23. tétele alatt egyetemes egyházi költségek czimén 23 frt 78 kr kiadás van felvéve, pedig az ide vonatkozó nyugta szerint még az 1894. évi közalapra is kiadatott 19 frt 70 kr, mely összeg a kiadások rovatában sehol felvéve nincs; a mult évi pénztármaradvány 3 frt 58 krra mutattatik ki, holott, ha a közalapra kiadott 19 frt 70 kr is bele jön a számadásba, év végén 3 frt 58 kr pénztármaradvány helyett 16 frt 12 kr hiány mutatkozik.

4. A körösszeg-apátii gondnok költségelőirányzatot nem mellékelt; az előző évi pénztármaradvány és az iskolai mulasztások büntetés pénze igazolva nincs; a bevételi napló

főösszege az okmányok főösszegével nem egyezik; a buza számadásról okmány bemutatva nincs.

5. A tenkei egyházgondnok gabona számadásában 4. tétel alatt Nagy Dániel tanitó fizetését 3083 liter buzára mutatja ki, mig a nyugta 3383 literről szól. Egyebekben a számadás helyes.

6. A cserműi gondnok 37. t. alatt 27 frt 16 kr kiadásról számol, mig a nyugta 21 frt 10 krt bizonyit; 52. t. alatt 1 frt 31 krról, s a nyugta 1 frt 21 krt foglal magában; a 48. és 51. t. alatti kiadás okmányolva nincs.

7. A magyar-homorogi gondnok templomépitési számadásában 4 t. alatt 22 frt van bevételbe téve, de az erről szóló ellennyugtából a bevétel összege kimaradt. A 204. t. alatt 360 frt 45 kr jön fel uj harangok árában kiadásul, mig az ugyanezen tétel alatti számla 860 frt 45 kr állitólag kifizetve levő összegről szól, de ennek a kiadások között semmi nyoma, és nem lehet tudni, hol, miképen lett az 500 frtos különbözet elszámolva? A kiadási napló 40, 94, 197, 201, 208. tételei alatt kimutat a gondnok Tóth Imre épitőmester részére kiadásképen 5362 frt 85 krt, mig Tóth Imrének a számadáshoz mellékelt és egyenkint számbavett nyugtatványai az általa felvett összeget 9448 frt 99 krra teszik.

A templomépitésről beadott számadás egyebekben is hiányos, egymástól eltérő számadatokat foglal magában és egészen uj átdolgozást kiván.

8. A szentleányfalvai gondnok számadásában a 3. és 372. t. alatti bevétel, 361. t alatti kiadás okmányolva nincs Figyelmébe ajánlja ezenkivül a közgyűlés számadó gondnoknak, hogy tisztább áttekintés végett a számadási naplót sorszámokkal rendesen ellássa, s a megfelelő tételszámokat az okmányokra is rávezesse.

9. A szakáli gondnok nem mellékelte a jóváhagyott költségelőirányzatot.

10 A németperegi gondnok a bevételekhez ellennyugtákat nem csatolt.

Az 1—10 tétel alatt elsősorolt gondnokoknak szoros kötelességévé tette a közgyűlés, hogy számadásukat megfelelő módon pótolják, s illetve helyesbitsék.

A m.-homorogi gondnok pedig vizsgálatra alkalmatlannak talált templomépitési számadását egészen ujra dolgozza át, s a számadást ujabb vizsgálat alá akképen terjeszsze be, hogy a számvevőszék jelentése a következő közgyűlésre beadathassék.

27. Olvastatott a nagyváradi internátus ügyében folyó évi április hó 9-ik napján tartott értekezlet következő jegyzőkönyve :

Jegyzőkönyv,

mely a Nagyváradon felállitandó prot. felsőbb nőnevelő-intézet ügyében az 1895. évi április hó 9-ikén Nagyváradon tartott értekezletről felvétetett.

Jelen voltak: Szabó Károly bihari esperes elnöklete alatt Dr. Balogh Elek, Kiss Elek, Szemes László, Némethy Károly, Csák Máté, Szemes Imre és Sulyok István.

I. Esperes elnök a megjelent tagtársak szivélyes üdvözlése után az értekezletet megnyitottnak nyilvánitja.

II. Olvastatott az 1894. évi deczember 12-én Nagyváradon tartott értekezlet alkalmával az eddig befolyt különböző adományokról vezetett pénztári napló és főkönyv megvizsgálásáról fölvett jegyzőkönyv, mely szerint a pénztári napló és főkönyv, a megfelelő gyűjtőívekkel s egyéb vonatkozó okmányokkal tételről tételre összehasonlittatván, a következő eredmény feltüntetése mellett egymással teljesen megegyezőnek találtattak.

A fölállitandó intézet czéljára egyszersmindenkori évjáradékos adományból befolyt:

1.	A nagyszalontai egyházmegyéből készpénzben	3,880 frt 20 kr.
2.	A bihari „ „	1,158 „ 32 „
3.	Az érmelléki „ „	10 „ 36 „
4.	Különböző helyekről	916 „ 43 „
5.	Régibb adomány takarékpénztári betét	165 „ 30 „
6.	1 darab regále-kötvény értéke	100 „ 00 „
7.	1 darab komádii takarékpénztári részvény értéke	50 „ 00 „
	Összesen:	6,280 frt 61 kr.

Ezen hatezerkétszáznyolczvan forint hatvanegy krajczárból

1.	A 841. számu nagyváradi gazdasági és iparbank betéti könyvén 1893-ik junius 27-iki zárlattal	105 frt 30 kr.
2.	A 650. sz. n.-váradi gazd. és iparbank betéti könyvén	5,826 „ 25 „
3.	Kezelési költség, nyomtatványok stb.	139 „ 06 „
4.	1 darab regálé-kötvény	100 „ 00 „
5.	1 darab komádii takarékpénztári részvény	50 „ 00 „
	Összesen:	6,280 frt 61 kr.

Ezzel kapcsolatosan olvastatott továbbá az ajánlatok összes értékére vonatkozó kimutatás is, mely szerint:

1.	Készpénz	62,80 frt 61 kr.
2.	A három érdekelt egyházmegye ajánlata	2,344 „ 46 „
3.	A nagyváradi ev. ref. egyház ajánlata	1,000 „ 00 „
4.	Magánosok ajánlata	6,657 „ 60 „
	Összesen:	16,282 frt 67 kr.
	mely összegből egyszersmindekori ajánlat	12,449 frt 67 kr.
	évjáradékos „	3,833 frt.

A teljesen rendben talált számadásra vonatkozólag a fölmentvény megadatván, Sulyok István az ajánlatok nyilvántartása czéljából pontos kimutatás előterjesztésére fölkéretett. Tudomásul vétetik.

III. Esperes elnök előterjesztvén, hogy az 1894. évi deczember 12-iki értekezlettől nyert megbizatáshoz képest, Sulyok István ugy az egyszersmindenkorra szóló, idáig fizetetlen, valamint az évjáradékos ajánlatokról kimutatását elkészitette s a mennyiben az tünik ki, hogy több egyház és magánosok már régebben esedékessé vált évjáradékos ajánlataikat mindez ideig nem egyenlitették ki: inditványozza, hogy a pénztár ideiglenes kezelésének megszüntetésével egy állandó péztáros választassék, a ki a hátralékosokkal szemben a szükséges figyelmeztetést minél előbb eszközölje.

Az értekezlet épen a péztárnak jól felfogott érdekében nem tartván czélszerünek, hogy ennek kezelése az ügyekkel teljesen ismeretlen egyénre bizassék és a mennyiben a legmelegebb elismeréssel van azon tagtársak iránt, a kik e tekintetben idáig mindenkor készséget és buzgóságot tanusitottak; ugyanazért a további eljárásra egész bizalommal felkéri őket, megbizást adván arra nézve, hogy az évjáradékos kötelezettségeiket nem teljesitő egyházakat és magánosokat figyelmeztessék. A netalán szükséges nyomtatványok előállitása és a kezelés körül fölmerülő egyéb költségeket az intézeti pénztárból fedezzék.

IV. Némethy Károly bejelenti, hogy a gyüjtés folyama alatt Szücs Mihály komádii lakos által saját személyére vonatkozólag beküldött 58 frt 60 krnyi összeg tévedés és elnézés folytán az intézet javára 41. tételszám alatt bevételeztetvén elszámoltatott. Kéri azért ez összegnek részére való visszatérítését.

Mivel a téves elnézés folytán intézetünk javára elszámolt összeg minden kételyt kizárólag csakugyan Némethy Károly ur magán tulajdona, a mennyiben maga a komádii lelkészi hivatal is a kérdéses összegre vonatkozólag ugy jelentett, hogy Szücs Mihály annak idején gyüjtő ivet sem kapván, az internátus és nőnevelő intézet czéljára adományt aligha küldhetett; tehát a szóban forgó összeg a bevételből töröltetni, illetve a jogos tulajdonosnak visszaszármaztatni határoztatik.

V. A központi végrehajtó bizottság régibb megbizatása értelmében a Nagyváradon felállitandó protestáns felsőbb nevelő intézet és intermatus számára emelendő épületnek Knapp Ferencz nagyváradi épitész által dijtalanul elkészitett tervrajzát a költségelőirányzattal együtt bemutatja.

Tudomásul vétetvén, a közelebbről érdekelt egyházmegyékkel oly czélból közöltetni rendeltetik, hogy az egyházmegyei gyülésre beterjesztvén az emelendő épülethez az egyházkerület minél nagyobb mérvü pártfogása kieszközlése czéljából egyéb elmüleg kérelmezzenek.

VI. Inditvány tétetvén arra nézve, hogy a begyült adományok az adakozók megnyugtatása czéljából nyilvánosan nyugtáztassanak és hogy az eszközölhető legyen, a mennyiben a gyüjtő iveken elért eredmény épen a közelebbről érdekelt egyházmegyék mindegyikében nincs kellően tisztázva, — erre az illető esperes ur figyelme felhivassék.

Az értekezlet felkéri a központi végrehajtó bizottságot, hogy az inditvány szellemében a legközelebbi értekezletre adjon véleményes jelentést arról, hogy a nyilvános nyugtázását az adományoknak miként lehetne a legkedvezőbb feltételek mellett eszközölni. Valamint esperes elnököt megbizza, hogy az érmelléki egyházak és magánosok részéről az internatus javára netalán tett adományok és évjáradékokról való kimutatás benyujtására az illető egyházmegyei esperes urat szólitsa fel.

VII. Jelen jkv. hitelesitésére Némethy Károly és Csák Máté felkéretnek.

Tudomásul szolgál.

Az egyházmegyénk részéről felajánlott 1000 azaz Egy ezer forintot közgyűlésünk most már folyóvá teszi, s utasitja a pénztárnokot, hogy annak eljuttatásáról gondoskodjék.

Jelentés gyanánt e jegyzőkönyvet közgyűlésünk a főiiszteletü egyházkerületi közgyűlésre azon tiszteletteljes kérelemmel terjeszti fel, hogy az internatus czéljára tervezett épület emelésének terheiben gyámolitani, anyagi segély kiutalása által, kegyesen méltóztassék.

28. Az erdőgyaraki egyház beterjeszti 1894. szept. 16 án tartott presbyteri gyűlésének 2—3. sz. a. egyhangulag s 1894. november 18-án tartott egyházközségi gyűlésének 1—2. sz. a. 49 szóval 19 ellen, illetve 50 szóval 18 ellen, az egyházi adókulcs, valamint a lelkészi és tanitói dijjlevelek megváltoztatása tárgyában hozott végzéseit. E szerint

1-ször Személyes egyházi adó czimen fizet:

a) egy házaspár	3 frt 20 krt.
b) özvegy férfi	2 frt 20 krt.
c) özvegy nő	1 frt — krt.

Vegyes házasok az övegy férfi és özvegy nő adójával rovandók meg.

2-szor Közmunka váltság czimen fizet:

a) igával biró ember	1 frt 20 krt
b) igával nem biró ember	40 krt

3-szor Neveltetési és iskolai adó czimen fizet minden egyháztag:

a) állami adójának első 5 forintja után 60% ot
b) „ „ 5—20 „ „ 40%-ot
c) „ „ 20—50 „ „ 20%-ot
d) „ „ 50—100 „ „ 10%-ot
e) „ „ 100—200 „ „ 5%-ot
f) „ „ 200 forinton felüli része után 2½%-ot s végül
g) házosztály adója után 25%-ot.

Más vallásuak és az egyházi adót nem Erdő-Gyarakon fizető egyháztagok tandij czimen fizetnek egy gyermek után 4 frtot, 2 gyermek után 7 frtot, három gyermek után 8 frtot; azonfelül a többi ingyenes.

A közalapi járulék a törvények értelmében vettetik ki A 15 kros tanitói nyugdijadó, a gyermek feladásakor a szülék által befizetendő.

60 éves egyháztagok a személyes egyházi adó alól felmentendők, a birtokaránylagos adót azonban fizetni kötelesek.

Továbbá: I. Lelkésznek 10 öl beszállitott tűzifa, 50 köböl búza, 25 köböl gabona, só, és gyertya, szántás, s egyéb szolgálmányokért ad az egyház 550 frtot, tehát az eddig fizetett 150 frttal együtt 700 frtot, és a használatában levő eddigi 3 köblös földet.

E szerint a lelkészi dijjlevél következőleg állapitatott meg:

1-ször Szabadlakás kerttel	
2-szor Készpénz negyedévi részletekben	700 frt.
3-szor 3 köblös föld	40 frt.
4-szer E. kerületileg megállapitott stóla	60 frt.
Összesen:	800 frt.

II. Tanitónak, tekintve eddigi csekély fizetését, a természetbenniek váltságául ad az egyház 250 frtot, s ugy az eddig fizetett 200 frt készpénzzel együtt 450 frtot.

E szerint a tanitói dijjlevél a következőleg lett megállapitva:

1. Szabadlakás kerttel	=	
2. Tanitóságért készpénz	=	350 frt.
3. Kántori teendőkért	=	100 frt.
4. E. k. stóla	=	40 frt.
5. Minden gyermektől egy csirke	=	15 frt.
Összesen:		505 frt.

Egyházmegyénk közgyűlése — folyamodó egyháznak az uj adókulcs, valamint a lelkészi és tanitói dijjlevelek tárgyában hozott presbyteri és egyházközségi végzéseit az e. törvények 253. §-a alapján véglegesen megerősiti; egyszersmind a lelkészi és tanitói módositott dijjlevelekre vonatkozólag utasitja az egyház előljáróit, hogy ugy a régi, mint a szabályszerüleg kiállitandó új dijjleveket, valamint az ezek elfogadásáról szóló lelkészi és tanitói nyilatkozatokat közelebb tartandó közgyűlésünkhöz terjeszsze be.

29. A sarkadkereszturi egyház folyó évi február 16-án tartott presbyteri s február 24-én, illetve márczius 3-án tartott egyházközségi gyűlésében elhatározta, hogy szükségeinek fedezése czéljából a folyó 1895-ik évre — minden házzal s földdel biró és a község határán lakó egyháztagra, minden adóforint után, ide értve a személyes adót is, 25 krajczár pótadót vet ki, s e határozatok jóváhagyását kéri.

Folyamodó egyház által egyházi pótadó tárgyában hozott s beterjesztett presbyteri és egyházközségi végzéseket egyházmegyénk közgyűlése véglegesen megerősiti, s a 25 krajczáros egyházi pótadó kivetésére beszedésére, a sarkadkereszturi egyház előljáróit utasitja.

30. A tenkei egyház f. é. márczius 10-én 5. sz. a. hozott presbyteri, s f. é. márczius 31-én 1. sz. a. hozott egyházközségi végzésekben 400 frt pótadó kivetését határozta el, hogy templomának tetejét s keritését kijavithassa s „főiskolai átalakitás“ czimen fönnálló adósságát kifizethesse.

Egyházmegyénk közgyűlése a beterjesztett presbyteri és egyházközségi végzéseket véglegesen megerősitvén, utasitja a tenkei egyház előljáróit, hogy emlitett szükségeinek fedezésére a 400 forint egyházi pótadót az egyház tagjaira vesse ki s annak beszedésén is buzgólkodjék.

31. Kötegyáni lelkész és gondnok beterjesztik a presbyterium és egyházközségi közgyűlés határozatait, mely szerint ottani lakos Ács Ferenczne a negyedik iskola czéljaira alkalmas telkét és házát megvásárolták.

Beterjesztik az adásvevési szerződést, melyet az esperesi hivatal az egyházmegye nevében jóváhagyott s végre beterjesztik az adásvevési szerződést, melynek alapján a tulajdonjog a vevő egyház nevére és javára már bekebeleztetett.

Kérik a vételi ügylet végleges jóváhagyását.

Egyházmegyei közgyűlésünk az esperesi hivatal ez ügybeni intézkedését jóváhagyó tudomásul veszi s a legfelsőbb jóváhagyás kinyerése végett az összes ügyiratokat pártolólag terjeszti fel a főtiszteletü egyházkerületi közgyűléshez.

32. Hajdu Elek cserméi felügyelő lelkész beterjeszti a cserméi presbyterium 1895. évi Márczius hó 24-én tartott gyűlése 1. 2. számu, s a cserméi egyházközség 1895. évi Márczius hó 31-én tartott gyűlése 2. számu határozatait.

Csermő egyházközsége imaház és iskola épitését határozta el.

Beterjeszti lelkész az imaház és iskola Veres Károly e. m. épitész által készitett terv és költségvetését is, mely szerint a szilárd s most megfelelő épitkezés 3324 frt épitési költséget igényel.

A cserméi egyház emez épitkezésre 1300 frt tőkével rendelkezik, s egyik cserméi birtokos Sánka Vilmos 10 év alatt egyenlő részletekben visszafizetendő 2000 forint kamat nélküli kölcsön nyujtását helyezte kilátásba.

Kéri a bemutatott terv és költségvetés alapján az épitkezés megengedését, továbbá 10 évre rendkivüli adó alakjában iskola adó czimen minden egyháztagra 50 kr kivetésének engedélyezését.

Eme rendkivüli adó az egyes buzgóbb egyháztagok önkéntes hozzájárulásával évenként 150 frtot eredményez s évi 50 frt. közalapi segélyre számitanak.

A cserméi leányegyház törekvését örömmel veszi tudomásul egyházmegyénk közgyűlése s készséggel hagyja jóvá a presbyteriumi és egyházközségi gyűlési azon határozatokat, mely szerint imaház és iskola épitését elhatározták.

A kifogástalan, a helyi viszonyoknak mindenekben megfelelő tervet jóváhagyja, a költségvetést megerősiti.

Felhatalmazza a tervszerű épitkezés keresztül vitelére az 1300 frt e czélu tőke felhasználása s 2000 frtnak a közlött feltételek mellett kölcsön vételére.

Véglegesen jóváhagyja azon határozatot, mely szerint 10 évre minden egyháztagra 50—50 kr iskola adót, mint pótadót vetnek ki.

Kötelezi azonban, hogy az igy kivetendő pótadókat egészben a kölcsön lefaragására fordítsa.

Felhatalmazza a domesticai segélynek e czélu fölhasználására.

Egyszersmind tekintve, hogy az e czélu tőke felhasználása, az épitkezés engedélyezése, kölcsön felvétele a főtiszteletű egyházkerületi közgyülés jóváhagyását igényli, az ügyiratokat pártolólag terjeszti fel egyházmegyei közgyülésünk.

33. Szentleányfalvai lelkész és gondnok beterjesztik, a presbyterium és egyházközség f. 1895 évi január hó 13-án tartott gyülési határozatait mely szerint a korábbi időben hasznot hajtott száraz malom további fentartását az egyházra nézve károsnak tartják, annak eladása az egyházközségi elő ljáróság halaszthatlan kötelességét képezi, mert az annak ujjá épitésér felvett kölcsön mint az egyház sulyos terhe, ma is fennáll, pedig a malom épület faanyagát már korábban értékesitették s a malommal együtt épitett háznak roskatag volta miatt lebontása hatóságilag elrendeltetett.

Megkisérlették a most már csak malom hely és az azon levő roskadozó háznak árverésen eladását, az árverés bár két izben kiséreltetett meg, eredményre nem vezetett, minél fogva a szabadkézbőli eladást próbálták meg, s miután az megfelelő eredményre vezetett, aradi lakos Fitus József és nejével 525 frt vételár mellett az adásvevési szerződést is megkötötték.

Időközben Kiss János ottani lakos kedvezőbb vételi ajánlatot tett, ez nem csak azért kedvezőbb, mert 5 frttal több, hanem azért. mert egyszerre fizeti az egész vételárat, ajánlata mellett a lelkészi hivatalhoz 100 frtot is letett, mig Fitus József csak részletekben ajánlotta és kötelezte a vételár fizetését.

Van még egy harmadik vételi ajánlat is, Dudás Mihály szolnoki lakos államvasuti alkalmazott szinte 525 frt vételárat ajánlott meg Ez azonban — lelkész egyik jelentése szerint — visszavonatott.

Egyházmegyei közgyülésünk ugyanazon kényszeritő szükségnek hódol, a midőn az szentleányfalvai egyháznak megengedi, hogy ez a 76. sz. tlkvben 78. hrsz. a. foglalt 450 □ öl telket a rajta levő házzal eladhassa, azon feltétel alatt engedi azonban ezt meg, hogy a szentleányfalvai egyház a befolyó

vételárból az erre kölcsön vett lelkészgyámintézeti pénztári tartozást kifizetvén, a maradványt mint elidegenithetetlen törzsvagyont továbbra gyümölcsözőleg kezelje s abból idő multával megfelelő ingatlant vásároljon.

A Fitus Józseffel megkötött szerződést, tekintve, hogy a Kiss János vételi ajánlata nemcsak kedvezőbb, de az egyház azonnal készpénzhez jutván, egy beperesités alatt álló tartozását is kifizetheti, egyházmegyei közgyűlésünk jóvá nem hagyja, ellenben feljogositja a presbyteriumot, hogy a Fitus József-féle szerződés egyéb pontozatai mellett Kiss Jánossal kösse meg az adásvevési szerződést.

Dudás Mihály szolnoki lakos vételi ajánlata visszaadandó.

Jelen határozat a vonatkozó iratok kapcsán végleges jóváhagyás végett a főtiszteletü egyházkerületi közgyűlésre felterjesztetni határoztatik.

34. Sonkolyosi ev. ref. lelkész az iránt kérvényez, hogy az urbéri egyezségből folyólag a községnek jutott erdő és erdővel boritott legelőből az egyházat, lelkészt és tanitót illető hanyadnak a vagyon közösség megszüntetésével — kiadása iránt a politikai község ellen per inditására adjon felhatalmazást e. m. közgyűlésünk.

Lelkész beadványában beismeri, hogy a presbyteriumnál és e. községi közgyűlésnél megsem kisérelte a békés kiegyenlitést, ezt azonban azért nem tette, mert a prebyterek, előljárók is lévén, nincs reménye arra, hogy fáradozása sikerre vezessen.

Az esperesi hivatal ez ügyben Benedek László tanácsbirónak az ügy állásra vonatkozó felvilágositó nyilatkozatát szerezte be.

Benedek László tanácsbiró jogi véleményében az ügy állás teljes megvilágositásával oda concludál, hogy a birói eljárást meg kell előzni a közigazgatási eljárásnak, az 1871. 53. t. cz. 30., 31., 32., 33. §§ ai értelmében a községi erdő s abban a lelkész és tanitó illetménye is a közigazgatási hatóságok felügyelete alatt közösben kezelendő.

Sonkolyosi lelkész és tanitó kihasitott erdő illetménynyel is birnak, melyet mint adományt nyertek.

A nélkül, hogy egyházmegyénk közgyülése akadályozná a jogaiban megsértett lelkészt és tanitót, hogy a szenvedett jogsérelmért a törvény rendes utján szerezzenek orvoslást, miután egyfelől az egyházi törvényektől eltérni nem lehet, lelkész pedig a presbyterium előtt meg sem kisérelte a szenvedett jogsérelem orvoslását, másfelől pedig a közigazgatási eljárás megindításával a lelkészi és tanitói hivatalt eme közös erdőből megillető haszonvételnek a község által leendett kiadásához teljes reményt füz, a kért meghatalmazást ez uttal meg nem adja.

Mennyiben azonban az 1871. 53. t. cz. 32. §-a félre nem magyarázhatólag rendeli azt, hogy a községi erdőből a lelkészi és tanitói illetménynek megfelelő famennyiség a község által kiszolgáltatandó, s a szintén panaszolt makk termésbőli részesedés ugyanezen törvény szakasz szerint birálandó el, utasittatik a sonkolyosi presbyterium, miszerint felelősség terhe alatt intézzen átiratot a községi előljáróság és képviselő testülethez s a mennyiben itt az eljárás eredményre nem vezet, a járási főszolgabiró s az alispáni hivatalnál szorgalmazza, hogy az előljáróság a lelkészt és tanitót a közöserdő megfelelő jövedelmében részesitse.

Sonkolyosi lelkész ugyanez alkalommal figyelmeztetik, hogy a közös erdőből az ő és a tanitó hivatalát illető hanyadnak kihasitása s ezzel együtt a vagyon közösség megszüntetése a többször hivatkozott törvény értelmében nem eszközölhető

35. Ugrai lelkész és gondnok beterjesztik a presbyterium 1894. évi deczember hó 30-án tartott gyűlése első számu határozatát, az egyházközségi közgyűlés 1895. évi Január hó 6-án 2-ik szám alatt hozott határozatát, mely szerint Darabanth Sándornak az Ugra községi 277. számu telekjegyzőkönyvben foglalt 1250 □ öl szántóföldjét 200 frtért megvásárolni elhatározták s Szabó József egyházgondnokot a vételi szerződés megkötése, aláirása s a vételár kifizetésével megbizták.

Beterjesztik továbbá a megkötött adás-vételi *ideiglenes* szerződést, melyen eladó a kikötött 200 frt vételár lefizetését is elismeri.

Kérik a vételi ügylet jóváhagyását s az esperesi hivatalnak felhatalmazását arra nézve, hogy az örök adás-vevési szerződést majdan jóvá hagyhassa.

Hogy örök adás-vevési szerződést nem állitottak ki, ennek indokául azt hozzák fel, hogy azon *Peterdi* puszta rész, melyet Ugra község több lakosai évtizedekkel ezelőtt vettek meg, telekkönyvileg elkülönitve még nincs, megjegyzik azonban, hogy az erre vonatkozó eljárás a nagyváradi kir. törvényszéknél már folyamatban van.

A vételi ügylet előnyös voltára felhozzák, hogy a lelkészlak, templom javitása, ujabb iskola épitésének szüksége közelebb előáll, s a vett föld alkalmas tégla égetésre is.

A bemutatott presbyteriumi és egyházközségi gyűlések határozatait egyházmegyei közgyűlésünk a felhozott indokokból jóváhagyja s az esperesi hivatalt a megkötendő örök adás-vevési szerződésnek az egyházmegye nevében jóváhagyására felhatalmazza.

Tekintve azonban, hogy az örök adás-vevési szerződés kiállitását és aláirását nem gátolja az a körülmény, hogy az adás-vétel tárgyát képező ingatlan egy nagyobb birtok-

testnek csak részletét képezi, s annak kiállitása már azért is kivánatos, mert az ember élete nem örökké tartó, s az eladó netáni elhalálozása hosszabb időre odázhatná el a vett ingatlan telekkönyvi tulajdonának megszerzését, utasitja egyházmegyei közgyűlésünk az ugrai presbyteriumot, hogy az örök adásvevési szerződést azonnal állittassa ki, irassa alá, terjesszse be az esperesi hivatalhoz, hogy az a végleges jóváhagyás kinyerése végett a főtiszteletü egyházkerületi közgyűlésnek felterjeszthető legyen.

A végleges jóváhagyás megadása végett az összes ügyiratokat pártolólag felterjeszteni határozza egyházmegyei közgyűlésünk.

36. Bélzerindi lelkész és gondnok beterjesztik a presbyterium és egyházközségi együttes gyűlés 1895. évi Január hó 6-án hozott 238 frt régibb adóságuknak e folyó évi kivetéssel egészben letörlesztésére vonatkozó határozatát, beterjesztik továbbá a presbyterium 1895. márczius hó 3-án s az egyházközség 1895. márczius hó 10-én tartott közgyűlése határozatait.

238 frt egyházi tartozásukat az összes állami egyenes adó után arányos kivetéssel óhajtják még ez évben kifizetni.

Az adókulcsot megváltozatni kivánják s pedig akként, hogy minden 24 évét betöltött vagy házasság által nagykoruvá lett egyén személyadó czimen 50 krt, az özvegyek ennek felét fizessék.

Jövedelmi illetve kereseti adója után minden egyháztag fizetni tartozik egyenes államadója után 12 ½ %-ot pénzben, s minden állami egyenes adó forint után 6 ½ liter gabonát termékben, mely utóbbinak felerésze buzában, fele része aljgabonában szolgáltatandó.

Felhatalmazást kérnek, hogy a régóta fenn levő s az eddigi jövedelmekből soha nem fedezhető 238 frt adósság egyszerre lefizetésére e folyó évben az egyenes állami adó arányában kivetést eszközölhessenek s kérik, hogy az egyházi uj adókulcs, melynek alapján az évi szükségletüket fedezhetik, erősittessék meg.

Egyházmegyénk közgyűlése a bélzerindi egyház ama törekvését, mely szerint régi tartozását a vagyonosabb embereket inkább terhelő kivetéssel egyszerre akarja törleszteni, jóváhagyólag veszi tudomásul s felhatalmazza a presbyteriumot az e czélból szükséges kivetés eszközlése s a kivetendő adó-teher behajtására.

Nem hagyja azonban jóvá az uj adókulcsot s utasitja a bélzerindi presbyteriumot, hogy az egyházi törvények 246., 247. §-a értelmében osztályos adót hozzon be.

37. A b.-ujlaki egyház előljárói — hivatkozva 75/1894. számu egyházmegyei végzésre, pótlólag beterjesztik az uj egyházi adókulcsot, a mint következik:

1.	osztálybeliek	fizetnek	4	frt	20	krt	3	véka	buzát	3	véka	tengerit.
2.	„	„	3	„	80	„	2 ¾	v.	„	2 ¾	v.	„
3.	„	„	3	„	15	„	2 ¼	v.	„	2 ¼	v.	„
4.	„	„	2	„	80	„	2	v.	„	2	v.	„
5.	„	„	2	„	45	„	1 ¾	v	„	1 ¾	v.	„
6.	„	„	2	„	10	„	1 ½	v.	„	1 ½	v.	„
7.	„	„	1	„	75	„	1 ¼	v.	„	1 ¼	v.	„
8.	„	„	1	„	45	„	1	v.	„	1	v.	„
9.	„	„	1	„	5	„	¾	v.	„	¾	v.	„
10.	„	„	—	„	70	„	½	v.	„	½	v.	„
11.	„	„	—	„	35	„	¼	v.	„	¼	v.	„

Beterjesztett jelentés, helyeslő tudomásul vétetik.

38. A berek-böszörményi egyház folyó év január 20-án tartott presbyteri gyűlésében 13. sz. alatt azon végzést hozta, hogy a belhivatalnokainak illetményét képező termények váltságául a további 5 évre, tehát 1895-től 1900-ig, köblönként a buzát 6 frtjával, az árpát 4 frtjával fizetendi; s e határozatának jóváhagyását kéri.

Beterjesztett presbyteri végzés megerősittetik.

39. A köte-gyáni egyház folyó év márczius 3-án 13. szám alatt hozott s ¹/₇. alatt csatolt presbyteri végzésében, az egyházi törvények 266. §-sa alapján kéri, hogy országos közalapi járulékát, — mely a folyó 1895. évre bevallasi ívén 58 frtban lett megállapitva, — a következő 5 éven át, s a folyó évre megállapitott összegben, évenként az egyház pénztárából fizethesse ki.

Folyamodó egyház kérelmét, — mert annak tagjaira közalapi járulék czimen 1885-ben 66 frt 30 kr, 1886-ban 66 frt 10 kr, 1887-ben 65 frt 60 kr, 1888-ban 65 frt 30 kr, 1889-ben 65 frt 50 kr, 1890-ben 65 frt 50 kr, 1891-ben 65 frt, 1892-ben 64 frt, 1893-ban 62 frt 30 kr, 1894-ben 61 frt 30 kr, s igy 10 évi átlagban évi 64 frt 69 kr rovatott ki, csak azon esetben toljesitheti ép' a hivatolt törvény értelmében egyházmegyénk közgyűlése, ha ez átlag összegnek fizetését az egyház elvállalja, avagy ha a lélekszám arányában reá eső összeget fizetni hajlandó.

40 A m.-homorogi presbyterium 1893. április 7-én tartott gyűlésének 3-ik szám alatt hozott végzésében kéri, hogy az 1894-ik évben lélekszám alapján reá rótt 23 frt 6 kr, egyetemes egyházmegyei költség helyett az eddigi 16 frt 14 krt fizethesse egyházuk, miután a 6 frt 92 kr egyetemes egyházmegyei költségtöbblet azon mogyorósi, kenézi, nyéstai, teleki, kis- és nagy-tóti pusztai cselédek lélekszámára esik, a kik nagy részben folyamodó egyháznak sem fizetnek egyházi adót, s nem is laknak állandóan egy helyen; ez okból a m.-homorogi egyházra „egyetemes egyházmegyei költség" czimen rótt 23 frt 6 krból, 6 frt 92 krnak elengedését kérelmezi.

Folyamodó egyház, a törvényes alapon reá rótt 23 frt 6 kr egyetemes egyházmegyei költséget fizetni köteles továbbra is.

41. A kisperegi presbyterium 1894. deczember 24-én tartott gyűlésének 56-ik számu végzésében kéri, hogy miután községi számitás szerint kiköltözés miatt 1545-re apadt le egyházukban a lelkek száma, jövőre e lélekszám alapján vetessék ki reájok az egyházmegyei és egyházkerületi költség.

Egyházmegyénk közgyűlése az egyháztagok nagymérvü kiköltözését már 40/1894. számu végzésében indokul fogadta el a kis-peregi egyházra eső egyetemes egyházmegyei költség megállapitásánál, s ugyanakkor 42/1894. számu végzésével minden egyházra nézve 10 évre terjedő hatálylyal állapitotta meg a lélekszám arányában teljesitendő egyetemes egyházmegyei költségek fizetését, melynek egyszerü kérvényre s ujabb kulcs nélkül eszközölt megváltoztatása könnyen veszélyeztethetné az egyházmegyei pénztárunk bevételei és kiadásai közt fennálló és szükséges egyensulyt, de nem zárkozhatik el folyamodó egyház kérelmének indoka elől sem, ugyanazért mielőtt e tárgyban határozatot hozna, megbizza elnöklő esperes urat, hogy a kis-peregi egyháztagok létszámát illetőleg Aradmegye illetékes közigazgatási hatóságát keresse meg, s a hozzá beérkezett hivatalos adatok alapján adjon véleményt ez ügyben, közelebb tartandó közgyűlésünkön.

42. Csák József ménes-gyoroki lelkész beterjeszti a ménes-gyoroki lelkészi módositott dijjlevelet három példányban a régi dijjlevéllel együtt, s az ujonnan szervezett tanitói állomás dijjlevelét szintén három példányban, valamint az e tárgyban folyó évi január 17-én 7. szám alatt hozott presbyteri, s folyó évi január 27-én 4. szám alatt hozott egyházközségi végzéseket.

Egyházmegyénk közgyűlése a beterjesztett s 3—3 példányban szabályszerüleg kiállitott lelkészi módositott s tanitói uj dijjleveleket megerősiti, az ezeket megállapitó presbyteri és egyházközségi végzéseket jóváhagyja, s az egyházi törvények 253. § sa értelmében végmegerősités végett a főtiszteletü egyházkerületi közgyűléshez fölterjeszti.

43. Beterjesztetett a remetei ujonnan szerkesztett lelkészi dijjlevél három példányban, a régi lelkészi dijjlevél, s az e tárgyban f. é. április 10-én 2 - 5. szám alatt hozott egyházközségi végzés.

A remetei ujjonnan szerkesztett s szabályszerüleg 3 példányban kiállitott lelkészi dijjlevelet egyházmegyénk

közgyűlése jóváhagyja, s az egyházi törvény 253. §-a értelmében végső megerősités végett a főtiszteletü egyházkerület közgyűléséhez fölterjeszti.

44. Váczi Dezső bélzerindi lelkésztanitó kéri, hogy a reá eső 208 forint kegyeleti átalány fizetését, — mely folyó évi május 14-én mint megválasztása napjának évfordulóján válik esedékessé, — tekintettel arra, hogy tanitói vizsgájának letevése többe került 100 forintjánál, s hogy mint kezdő lelkésznek a napról-napra való megélhetés föltételeivel is küzdenie kell, felerészben folyó évi szeptember 1-én, másik felerészben pedig a jövő 1896-ik év szeptember 1-én teljesithesse.

Folyamodó lelkésztanitó kérelmét, — mint a mely a 12/1891. számu egyházmegyei végzéssel megerősitett lelkészgyámintézeti alapszabályok 6-ik és 30-ik §§-saiba ütközik, — egyházmegyénk közgyűlése nem teljesitheti.

45. Körösszeg-apátii lelkész és gondnok beterjesztik a tanitói hivatal tulajdonát tevő, az apátii 138. sz. tlkvben 1006. hrsz. a. foglalt föld s a község jegyzői hivatal tulajdonát tevő, az apátii 230. sz. tlkvben 1036 hrsz. a. foglalt földnek a jegyző használatában levő részlete felett megkötött csere-szerződést, az e tárgyban kelt egyházközségi közgyűlési határozatot, Biharmegye törvényhatósági bizottságának 1894. évi deczember hó 19-én tartott gyűléséből kelt, a politikai község ez ügybeni határozatát jóváhagyó végzését, a hiteles telekkönyvi kivonatokat s a kataszteri birtok-ívet.

Kérik, miszerint a csere ügylet az egyházi felsőbb hatóságok részéről hagyassék jóvá azért is, mert a tanitói föld ez által 915 □ öllel gyarapodik, azért is, mert minőségileg a cserébe adott és cserébe vett föld egyforma, de különösen azért, mert a politikai község a cserébe nyert földön temető kertet nyit.

Lelkész és gondnok előterjesztésében hivatkozik a presbyterium 1892. évi november hó 13-án tartott gyűlése határozatára, mely szerint ezen ügyletet a presbyteriumi és egyházközségi közgyűlés jóváhagyta.

Mivel a czélba vett csere az apátii ev. ref. egyházközségre előnyös, a bemutatott csere-szerződést egyházmegyei közgyűlésünk a maga részéről azzal hagyja jóvá és terjeszti végső megerősités végett a tiszántuli egyházkerület közgyűléséhez, hogy az apátii ev. ref. presbyterium hivatolt, de beterjeszteni elmulasztott határozatát haladéktalanul terjeszsze be az esperesi hivatalhoz.

46. Papp Imre komádii tanitó, hivatalában megerősittetését s egyházmegyénk kötelékébe fölvételét kéri.

Oklevele s szolgálati bizonyitványai alapján, az 57—1892. sz. egyházmegyei végzés fentartásával, hivatalában véglegesen megerősittetik.

47. Beterjesztetett a ménes-gyoroki presbyterium f. évi január 13-án tartott gyűlésének 2. sz. a. s f. évi január 17-én tartott gyűlésének 5. sz. a. hozott végzése. Ezek szerint az ujolag szervezett tanitói állomásra Budai Ödön — Aradon állami tanitói képezdét végzett ev. ref. vallásu okleveles tanitó választatott meg. Csatolva van a megválasztott tanitó keresztlevele és oklevele.

Egyházmegyénk közgyűlése a beterjesztett presbyteri végzések jóváhagyásával — Budai Ödön okleveles tanitót a ménes-gyoroki tanitói állásban — az egyházi törvények 423. §-sára utalással s az 57—1892. sz. egyházmegyei végzés fentartásával, ideiglenesen megerősiti.

48. Pártolás végett megküldi a beregi ev. ref. egyházmegye 5—1895. számu végzését, melyben inditványozza, hogy egyházkerületünk utján kéressék fel a Konvent, hogy megfelelő pályadijak kitüzése mellett a magyar mérnök-épitészeti egylet közvetitése utján templom- s torony-terv és költségvetéseket készittessen utbaigazitó normativum gyanánt.

Tudomásul szolgál.

49. A szemlaki ev. ref. presbyterium nevében és megbizásából szemlaki lelkész és gondnok panaszos kérvényt terjeszt be Juhász József tanitójok visszaélései és összeférhetetlen viselkedése miatt.

E panaszos kérvény a törvény szerinti egyházlátogató küldöttségnek adatik át azzal, hogy ezen ügyben a törvényszerü vizsgálatot tartsa meg és arról tegyen jelentést az esperesi hivatalhoz.

50. Jelen gyűlés jegyzőkönyvének hitelesitésére

Széll Kálmán esperes elnöklete alatt Dr. Balogh Elek, Sántha István és Böszörményi Lajos tanácsbirák felkéretnek.

Hitelesitették Nagy-Szalontán 1895. április 23. és 26-ik napjain: Széll Kálmán ev. ref. esperes, Böszörményi Lajos és Dr. Balogh Elek tanácsbirák.

A 13, 14. számokat jegyzette: Kozma Zsigmond tanügyi bizottsági jegyző.

A 26, 51. számokat jegyzette: Sántha István világi főjegyző.

A 7, 31—36, 45. és 49. számokat jegyzette: Hadházy Kálmán világi aljegyző.

A 9, 10, 24, 25, 28, 29, 30, 37—44, 46. és 47. számokat jegyzette: Nagy Imre lelkészi aljegyző.

Az 1—6, 8, 11, 12, 15—23, 27, 48. és 50. számokat jegyzette: Balog Ambrus lelkészi főjegyző.

Mindezen számoknak az illető jegyzők egyszersmind előadói is voltak.

JEGYZŐKÖNYV,

mely felvétetett a nagyszalontai ev. ref. egyházmegye 1895. április 18-án

Nagy-Szalontán tartott

BIRÓSÁGI ÜLÉSÉRŐL.

Jelen voltak: Széll Kálmán ev. ref. esperes és Tisza Kálmán egyházmegyei gondok elnöklete alatt, Balog Ambrus, Márk Ferencz, Nagy Imre, Böszörményi Lajos, Sipos Imre, Hajdu Elek, Tisza István, Benedek László, Dr. Balogh Elek, Sántha István és Fábián László tanácsbirák.

51. Kocsis András a szentleányfalvai egyház alapitványi gondnoka felebbezést ad be az egyháztanács február 9-én 20. sz. alatt kelt határozata ellen, melyben az Almássy Alajosnak kölcsön adott, de kötvénynyel nem biztositott 300 liter árpa és 125 liter buza értékére, valamint a gabona kölcsönök kamat különbözetére nézve számadó gondnok ellen a felelősséget fentartotta.

A tárgyalás megnyittatván, Sántha István egyházmegyei tanácsbiró, mint előadó az ügy állásáról előterjesztést tesz.

Azután kihallgatta a biróság a szentleányfalvai egyháztanács képviseletében megjelent Szondy Géza lelkészt, ki az egyháztanács határozatához ragaszkodik.

Kocsis András gondnok, felebbező fél, a tárgyaláshoz nem jelent meg, bár arra a bemutatott igazolvány szerint, szabályszerüen meg volt hiva.

A tárgyalás befejeztével a biróság zárt ülésben következőleg

itélt:

Kocsis András gondok felebbezésében maga is elismeri, hogy a gabona kölcsönnek Almássy Alajos részére kiszolgáltatása az ő ténye, saját cselekménye volt, a nélkül, hogy a kötelezvény kiállitása és a tartozás megfelelő biztositása felől a kölcsön kiadása alkalmával gondoskodott volna.

Minden egyházi tisztviselőt felelősség terheli a kezelése alatt álló egyházi javakban cselekvése vagy mulasztása által esetleg felmerülhető károkért.

Önként következik tehát, hogy a szóban forgó kölcsönért Kocsis András, mint kezelő, felelősség alatt áll azon esetre, ha az a tulajdonképeni adóstól a miatt nem volna

behajtható, mert a kötelezvény kiállitásáról nem gondoskodott.

De mennyiben maga az egyháztanács is ugy tartja, hogy a kölcsön Almássy Alajostól behajtható lesz, — utasittatott, hogy annak szükség esetén, birói uton behajtása iránt a lépéseket haladék nélkül megtegye.

A mi az egyháztanács által vitássá tett gabona kamatok különbözetét illeti, semmi olyan körülmény fenn nem forog, legalább ilyet az egyháztanács fel nem mutatott, mely a gondnok felelősségre vonását indokolná, a mennyiben méltányosság szerint sem lehet kivánni, hogy, ha a készletben levő gabonára kölcsönvevő nem akad, a kamatveszteség megtérítésére a gondnok köteleztessék.

Ezen itélet a szentleányfalvai egyháztanács jelenlevő képviselője előtt azonnal kihirdettetvén: abba bele nyugodott.

Kocsis András meg nem jelent gondnokkal pedig az illetékes lelkészi hivatal utján fog közöltetni.

Jegyzette:

Széll Kálmán,
egyh. elnök.

Sántha István,
egyházmegyei világi főjegyző.

Tárgymutató.

1. Gyűlési képviselők igazolása. B. A.
2. A tanácskozás sorrendje megállapittatik. B. A.
3. Esperesi jelentés a valláserkölcsi és anyagi állapotról. B. A.
4. Jelentés a Bajó János- és Kiss Ferencz-alapokról. B. A.
5. Esperes jelentése az elnökileg elintézett ügyekről. B. A.
6. Esperes jelentése a skontró ügyekről. B. A.
7. Esperes számadása a hivatalos pénzekről. H. K.
8. Közalapi bizottság jelentése. B. A.
9. Lelkészgyámintézet számadása. Hátrálékosok. N. I.
10. A kegyeleti átalány Szondi Györgynek kiutaltatik. N. I.
11. Számadás az egyházmegyei pénztárról. Hátrálékosok. B. A.
12. 1895. évi költségelőirányzat. B. A.
13. Tanügyi bizottság jelentése. K. Zs.
14. Miklósi Béla, Kapéri Károly és Váczi Sándor dekanokká választatnak. K. Zs.
15. Nagy-Zerindi 3-ik iskola ügye. B. A.
16. Szentleányfalva állami iskolát akar. B. A.
17. Fenesi 2-ik iskola ügye. B. A.
18. Kultusz adó beszedése Ágyán és Boros-Sebesen. B. A.
19. Esperes javaslata a vallástanitásról a nem felekezeti iskolákban. B. A.
20. Egyházmegyei egyházi értekezlet megalakulása. Hátrálékosok. B. A.
21. Szabályrendelet az egyházi szegények és árvák gondozásáról. B. A.
22. Missziói bizottság jelentése. B. A.
23. Egyházkerületi képviselők megválasztása. B. A.
24. Tóth István gyantai lelkészszé választatik. N. I.
25. Szabó István geszti lelkészszé választatik. N. I.
26. Számvevőszék jelentése. S. I.
27. Jelentés a n.-váradi internatus ügyében. B. A.
28. Erdő-gyaraki egyházi adókulcs. N. I.
29. Sarkad-kereszturi egyházi pótadó. N. I.
30. Tenkei egyházi pótadó. N. I.
31. Kötegyáni telekvásárlás. H. K.
32. Cserméi imaház- és iskolaépités. H. K.
33. Szentleányfalvai malom eladása. H. K.
34. Sonkolyosi lelkész erdő illetménye. H. K.
35. Ugrai földvétel. H. K.

*

36. Bélzerindi egyházi adókulcs. H. K.
37. Belényes-ujlaki egyházi adókulcs. N. I.
38. Berek-böszörményi belsők termény-váltsága. N. I.
39. Köte-Gyán közalapi átalánya. N. I.
40. Magyar-Homorog közigazgatási költsége nem szállitható lejebb. N. I.
41. Kis-Pereg közigazgatási költsége függőben marad. N. I.
42. Lelkészi és tanitói dijlevelek Ménes-Gyorokon. N. I.
43. Remetei lelkész dijlevele. N. I
44. Váczi Dezső kegyeleti átalány ügye. N. I.
45. Körösszeg-apáthii földcsere. H. K.
46. Pap Imre komádii tanitó megerősitése. N. I.
47. Budai Ödön ménes-gyoroki tanitó megerősitése. N. I.
48. Beregi egyházmegye inditványa templomtervezetek készitéséről. B. A.
49. Panasz Juhász József szemlaki tanitó ellen. H. K.
50. Hitelesitő bizottság kinevezése. B. A.
51. Kocsis András szentleányfalvai magtár gondnok felebbezése. S. I.